

Raahen Seutukunnan kuvapankki/Saara Böök

Talousarvio 2024 Taloussuunnitelma 2025-2026

Kaupunginhallitus 4.12.2023

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023

Sisällys

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	3
YLEISET KEHITYSNÄKYMÄT	4
Yleinen taloudellinen tilanne	4
Kuntatalous vuosina 2022–2027	6
Kuntien verotulot 2021 – 2027	6
Kuntien valtionosuudet.....	7
Oman talousalueen kehitys	10
RAAHEN KAUPUNGIN VUODEN 2024 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2025–2026 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT JA SISÄLTÖ	13
Kaupunkistrategia Raahen – Minun kaupunkini	13
Talousarvion tavoitteet.....	16
Organisaatorakenne 2024.....	16
Taloudelliset lähtökohdat	17
Talouden tasapainottamisohjelma	18
Toimintatulot	20
Verotulot.....	20
Valtionosuudet	22
Menot	24
Konsernin tavoitteet	25
Talousarvion sitovuus	25
Talousarvion käyttöohjeet ja tietojen vertailtavuus	26
TULOSLASKELMA	27
RAHOITUSLASKELMA.....	29
KÄYTTÖTALOUSOSA	30
Käyttötalous yhteensä	31
10 Keskusvaalilautakunta.....	32
12 Tarkastustoimi	34
14 Kaupunginvaltuusto	36
16 Kaupunginhallitus	39
160 Johtaminen ja omistajaohjaus.....	43
164 Hallintopalvelut	48
168 Talous ja rahoitus	53
180 Tietohallinto	55
20 Kehittämislautakunta.....	59
205 Hallinto	63
200 Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys	65

215 Työllisyydenhoito	70
220 Kaavoitus	73
280 Raahen seudun kehitys	78
30 Tulevaisuuslautakunta	82
320 Varhaiskasvatuspalvelut.....	85
330 Opetuspalvelut	89
350 Kulttuuripalvelut	93
360 Vapaa-aikapalvelut.....	97
50 Rakennetun ympäristön lautakunta	101
510 Hallinto	106
520 Kuntatekniikka.....	108
530 Liikuntapalvelut.....	111
540 Tilahallinta	115
550 Ateria- ja puhtauspalvelut.....	118
560 Maankäyttö ja mittaus	122
580 Rakennus- ja ympäristövalvonta	126
INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2024 - 2026	129
YHTEENVETO VUODEN 2024 MÄÄRÄRAHOISTA JA TULOARVIOISTA.....	136
KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEET VUONNA 2024	137
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	144

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kulunutta vuotta 2023 voi luonnehtia isojen muutosten vuodeksi. Pitkään ja hartaasti valmisteltu sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden hoidettavaksi toteutui viimein heti vuoden 2023 alussa. Koko vuosi 2023 on ollut suureen muutokseen sopeutumista, uusien toimintamallien opettelua ja yhteistyön rakentamista. Pikkuhiljaa eri toimijat ovat tulleet toisilleen tutuiksi ja uusia yhteistyörakenteita on luotu monitahoisen vuoropuhelun lisäämiseksi. Muutos on ollut haastava toteuttaa jo pelkästään siksi, että taloudelliset haasteet ovat valtavat, mutta myös siksi, että nykyinen palveluverkko vaatii jatkuvaa kriittistä tarkastelua koko Pohteen alueella eikä yhdenvertaisten palvelujen turvaaminen tasapuolisesti kaikille kuntalaisille ole mikään itsestäänselvyys, vaikka tämä on ollut uudistuksen keskeinen tavoite.

TE 2025 uudistukseen valmistautuminen on myös ollut merkittävässä roolissa vuoden 2023 aikana. Valmistelutyötä on tehty erilaisilla kokoonpanoilla tiiviisti yhdessä Kalajoen ja Ylivieskan kaupunkien edustajien kanssa useiden kuukausien ajan. Aikaansaatu yhteistoimintasopimus ja työllisyysalueen järjestämissuunnitelma on käsitelty ministeriön vaatimassa aikataulussa kaikissa Oulun eteläisen alueen seitsemässätoista (17) kunnassa vaihtelevalla menestyksellä. Täyttä yhteisymmärrystä tietyistä reunaehdoista ei ole vielä löytynyt, mutta neuvottelut ja jatkotyöstäminen Raahe vetoisesti jatkuvat kuntien kesken nopealla aikataululla vielä 2023 loppuvuoden aikana.

Maailmanpoliittinen tilanne on monessa suhteessa haastava. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu edelleen eikä sodan loppuminen ole näköpiirissä. Pakolaisvirrat kasvavat. Suomi on sulkenut rajanylityspaikkoja itärajalla Venäjältä lisääntyvissä määrin saapuvista turvapaikanhakijoista johtuen. Hamas hyökkäsi yllättäen Israeliin lauantaina 7. lokakuuta 2023. Israel vastasi iskuilla Gazaan. Hyökkäyksissä on kuollut useita satoja siviilejä konfliktialueen molemmin puolin. Monenlaiset kyberhyökkäykset ovat arkipäivää.

Talousarvion valmistelu vuodelle 2024 on vaatinut useita seminaareja ja muita neuvotteluita, jotta olemme päässeet lähemmäksi talousarvioraamissa edellytettyä tasoa. Helppoa se ei ole ollut ja taloushaasteet jatkuvat tulevina vuosina edelleen. Raahen kaupungin talouden kääntäminen kasvuralle vaatii päätöksiä myös palveluverkon tiivistämisen osalta ja näitä päätöksiä on kyettävä tekemään jo vuoden 2024 talousarviota koskien. Raahen lainamäärää on pystyttävä vähentämään huomattavasti heti seuraavan kymmenen vuoden aikana eikä se tule onnistumaan, jos kaikki isot ratkaisut talouden tasapainottamiseksi jäävät tekemättä. Myös valtio luo omilla toimenpiteillään ja valtionosuusleikkauksillaan lisää painetta kunnille selvitä tulevaisuudesta.

Raahen kaupungin uusi strategia hyväksyttiin vuonna 2022 ja strategian eri painopisteiden perusteella olemme laatineet keväällä 2023 osa-alueittain toimenpideohjelmat tuleville vuosille strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupunkistrategian ja toimenpideohjelmien toteutumista seurataan säännöllisesti myös uusien keinojen käyttöön ottamiseksi.

Raahen on toteutumassa tulevina vuosina monia isoja hankkeita, jotka tuovat alueelle lisää elinvoimaa, hyvinvointia ja myös menestystä. Raahen kaupunki eri toimijoinen on aktiivisesti ja etupainotteisesti omalta osaltaan viemässä näitä kaikkia alueemme kasvua lisääviä kokonaisuuksia eteenpäin. Kaupunkistrategiamme mukaisesti hyvinvoinnin perustana on menestyvä yritys-elämä, jota tuemme omilla toimenpiteillämme. Raahesta löytyy myös tulevaisuudessa hyvän elämän eväät meille jokaiselle.

Leena Mikkola-Riekkinen, kaupunginjohtaja

YLEISET KEHITYSNÄKYMÄT

Yleinen taloudellinen tilanne

Alkuvuoden myönteisen kehityksen jälkeen ovat Euroalueen näkymät synkkenemässä. Rakentaminen on vaikeuksissa ja kiinteistösektori on kriisissä. Inflaatio on hidastunut, mutta pohjainflaatio on yhä nopeaa monessa taloudessa. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen pitää yllä jännitystä Euroopassa ja geopoliittiset jännitteet varjostavat maailmankaupan näkymiä. Euroalueella erityisesti palveluiden ostopäällikköindeksit ovat laskeneet nopeasti. Toisaalta inflaation hidastuminen ja mittavat palkankorotukset lisäävät reaalitylöitä ja kuluttajien luottamus on elpymään päin. Euroalueen talouskasvun ennakoitaan jäävän 0,6 prosenttiin vuonna 2023, mutta lähtevän piristymään 1,3 prosenttiin vuonna 2024 ja 1,5 prosenttiin vuonna 2025.

Suomen talouskasvu on taantumassa loppuvuoden, kun hintojen nousu ja korkojen nousu vähentää kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja. Etenkin palveluiden ja kestokulutushyödykkeiden kulutus on vähentynyt. Inflaation hidastumisesta huolimatta hintataso on edelleen korkealla suhteessa käytettäviin oleviin tuloihin. Kotitalouksien asuntolainat ovat yleisesti sidottuna 12 kuukauden euribor-korkoon, mistä johtuen korkojen nousu iskee voimakkaasti kotitalouksiin. Yksityisen kulutuksen arvioidaan supistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023 korkean hintatason ja korkojen vuoksi.

Vuonna 2024 inflaation hidastuminen 2,2 prosenttiin sekä palkankorotusten ja etuuksien kasvu lisäävät kotitalouksien ostovoimaan ja kääntävät talouden 1,2 prosentin kasvuun. Vuonna 2025 Suomen talous kasvaa 1,8 prosenttia.

Heikko talouskasvu vähentää työvoiman kysyntää eikä työllisten määrä kasva. Työttömyysasteen ennustetaan olevan 7,1 prosenttia vuonna 2023 ja pysyttelevän sillä tasolla lähivuosien ajan. Työttömiä on keskimäärin 201 000 vuonna 2023 ja 205 000 vuonna 2024. Työllisyysaste oli 73,8 prosenttia vuonna 2022 ja sen arvioidaan jäävän sille tasolle vuonna 2023 ja 2024. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää työttömyyttä. Työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi voi muodostua myös työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat, jossa työvoiman saatavuus alueittain tai ammateittain hankaloittaa työllistymistä.

Julkisen talouden ennustetaan heikkenevän ja julkisyhteisöjen alijäämä kasvaa vuonna 2023 ja pysyy suurena lähivuodet. Valtionhallinnon alijäämä on syvä, minkä lisäksi hyvinvointialueet tekevät suuria alijäämiä ilman korjaavia toimia. Julkinen velkasuhde on kohonnut korkealle tasolle historiaan nähden ja ennusteiden mukaan se jatkaa kasvuaan. Julkinen talous on pitkällä aikavälillä rakenteellisesti alijäämäinen ja siten julkisessa taloudessa on kestävyysvaje. Valtionhallinto on julkisen talouden sektoreista alijäämäisin, joskin hallituksen päättämät sopeutustoimet alkavat vuodesta 2024 alkaen hieman supistamaan alijäämää. Kuntahallinto jää painelaskelmassa hieman alijäämäiseksi. Myös hyvinvointialueet ovat alijäämäisiä mittavien investointien ja henkilöstömenojen vuoksi alkuvuosina, mutta niiltä odotetaan sopeutustoimia alijäämän kattamisvelvoitteen sanelemana.

Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisiä talouden ennustelukuja.

Keskeiset talouden ennusteluvut					
Muuttuja	2021	2022	2023	2024	2025
(%-muutos)					
Tuotanto (määrä)	3,2	1,6	0,0	1,2	1,8
Ansiotasoindeksi	2,4	2,4	4,3	3,5	3,3
Reaalinen ansiotaso ¹	0,2	-4,7	-1,9	1,3	1,6
Keskiansiot ²	3,5	3,9	4,9	3,7	3,5
Työkustannukset tuoteyksikköä kohti koko kansantaloudessa ³					
Työlliset	2,4	2,5	0,3	0,1	0,6
Inflaatio	2,2	7,1	6,2	2,2	1,7
(%-yksikköä)					
Työttömyysaste	7,7	6,8	7,1	7,2	7,0
Vaihtotase/BKT	0,4	-3,6	-1,4	-1,2	-1,3
Julkiset menot/BKT	55,7	53,4	54,7	54,7	54,6
Veroaste/BKT	43,1	42,9	41,7	40,8	40,6
Julkinen rahoitusjäämä/BKT	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4
Julkinen velka/BKT	72,5	72,9	74,2	76,8	78,9
Euribor 3 kk, %	-0,5	0,3	3,5	3,6	3,0
10 vuoden korko, %	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,2

1) Ansiotasoindeksi jaettuna kuluttajahintaindeksillä.

2) Laskettu jakamalla koko kansantalouden palkkasumma palkansaajien tehdyillä työtunneilla. Lukuihin vaikuttavat kansantalouden rakennemuutokset.

3) Palkansaajakorvaukset jaettuna bruttoarvonlisäyksen volyymilla perushintaan.

Taulukko 1. Keskeiset talouden ennusteluvut. Lähde: VM Taloudellinen katsaus, syyskuu 2023.

Kuntatalous vuosina 2022–2027

Kuntien kulutusmenot kasvoivat vuonna lähes 3,9 prosenttia vuonna 2022. Alijäämä suhteessa BKT:hen pieneni 0,2 prosenttiin vuonna 2022. Myös vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, vaikka vuoden 2023 sopimuskorotukset kertaerineen nostivat palkkoja tavallista enemmän. Käänteeseen on edessä, sillä kulutusmenot kasvavat vuosina 2024–2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat henkilöstökustannuksia noin 3 prosenttia vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan yleistä ansiokehitystä nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosien 2024–2027 ajan.

Julkisen talouden mittaviin sopeutustoimiin tähtäävän hallitusohjelman kuntatalousvaikutusten arvioidaan jäävän maltillisiksi. Hallituksen suoraan kuntiin kohdistuvat panostukset kohdistuvat mm. perusopetuksen vahvistamiseen ja tasa-arvon edistämiseen opetuksessa. Suurin kuntiin kohdistuva yksittäinen leikkaus on valtionosuuksien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027, jonka kumulatiivinen vaikutus vuoteen 2027 mennessä on 111 milj. euroa. Kehysarviossa oletuksena on, että kunnat sopeuttaisivat menojaan indeksileikkauksen seurauksena. Sotelaskelmat ovat tarkentuneet ja niiden myötä seurasi kuntiin 415 milj. euron lisäleikkaukset, jotka toteutetaan vuosien 2025–2027 aikana valtionosuuksien vähentämällä.

Kuntien verotulot 2021–2027

Kunnat ovat olleet merkittävä veronsaajaryhmä, mutta vuodesta 2023 lähtien se rooli siirtyy hyvinvointialueille. Kuntien saamista verotuloista merkittävä osa siirrettiin valtion kautta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseen. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin lainsäädännön nojalla 12,64 prosenttiyksiköllä ja vastaavasti valtionverotus kiristyy. Myös kuntaryhmän osuus yhteisöveron tuotosta pieneni kolmanneksella. Muutoksella ei ollut vaikutusta kiinteistöverotukseen.

Vuoden 2024 tuloveroprosentti on tullut ilmoittaa Verohallinnolle prosentin kymmenyksen tarkkuudella, minkä vuoksi lähes kaikki kunnat ovat joutuneet muuttamaan veroprosenttejaan. Tuloveroprosenttia nosti 202 kuntaa, joista päätösperäisiä nostajia oli 88. Tuloveroprosenttia laski 97 kuntaa, joista päätösperäisiä laskijoita oli 42. Päätösperäiseksi muutokseksi on tulkittu pyörityssäännöstä poikkeava nosto tai lasku. Vuonna 2024 Manner-Suomen korkein tuloveroprosentti on 10,8 ja alhaisin 4,4 prosenttia. Yleisin veroprosentti on 8,9 ja keskimääräinen prosentti on 7,46 (7,37 vuonna 2023).

Vuonna 2024 tuli maapohjille määritellä oma veroprosentti (vaihteluväli 0,93–2,00 %), minkä seurauksena kiinteistöverotus kiristyi 246 kunnassa. Keskimääräinen rakennusten veroprosentti vuonna 2024 on 1,15 (nousi 0,01 %-yks.), maapohjien 1,31 (nousi 0,22 %-yks.), vakituisen asunnon 0,51 (nousi 0,01 %-yks.) ja muun kuin vakituisen asunnon 1,22 (nousi 0,01 %-yks.).

Ennakkotiedon mukaan kunnan osuus yhteisöveron tuotosta laskee hieman ja on 23,69 prosenttia vuonna 2024.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kuntien verotulot vuosina 2021–2027. Siinä näkyy selkeästi kuntien verotuksen muuttuminen vuodesta 2023 alkaen Sote-muutoksesta johtuen. Kunnallisveron tuotto laskee alle puoleen ja yhteisöveron kuntaosuus on laskenut kolmanneksella. Kiinteistöverotukseen muutoksella ei ollut vaikutusta.

Kuntien verotulot vuosina 2021 - 2027, mrd €							
Verolaji	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kunnallisvero	20,71	21,75	10,29	9,61	9,89	10,30	10,71
Yhteisövero	2,86	3,05	2,00	1,80	1,93	1,97	2,06
Kiinteistövero	1,97	2,10	2,20	2,35	2,39	2,44	2,49
Verotulot yhteensä	25,54	26,90	14,49	13,76	14,21	14,71	15,26
Muutos, %:							
Kunnallisvero	2,4	5,1	-52,7	-6,6	2,9	4,1	4,0
Yhteisövero	45,4	6,6	-34,4	-10,0	7,2	2,1	4,6
Kiinteistövero	12,9	6,3	5,0	6,8	1,7	2,1	2,0
Verotulot yhteensä	6,7	5,1	-46,1	-5,0	3,3	3,5	3,7
Tuloveroprosentti, keskim.	20,01	20,00	7,43	7,51	7,51	7,51	7,51
Yhteisöveroprosentti	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Osuus yhteisöverosta, %	44,34	33,76	23,91	23,69	23,69	22,92	23,06

Taulukko 2. Kuntien verotulot. Lähde: Kuntaliitto.

Kiinteistöverouudistus: Pääministeri Petteri Orpon hallitus toteuttaa pitkään valmistelussa olleen kiinteistöverotuksen uudistuksen. Uudistuksen tavoitteena on korjata kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus on tarkoitettu toteutettavaksi pitkällä siirtymäajalla ja, että kiinteistöveron muutokset olisivat kohtuullisia kiinteistön omistajille. Hallituksen esitys kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi on valmistelussa, ja sen on tarkoitus olla käsitellyssä kevätistuntokaudella 2024.

Kuntien valtionosuudet

Peruspalvelujen valtionosuusrahoitus on laskennallista ja se on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannus- ja tarve-eroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen taseus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden avulla.

Kuntien verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus on toinen peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvä kuntien tulopohjaa tasaava osa. Taseaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, joka lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Taseauksen perusteena olevaan kunnan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Taseausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, joten yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ei ole vaikutusta kunnan saaman taseauslisän tai maksaman taseausvähennyksen määrään.

Kuntien valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta; valtiovarainministeriön hallinnoimasta kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta. Alla olevassa taulukossa kuvataan kunnan valtionosuusrahoituksen muodostuminen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM):

+ Kunnan peruspalvelujen laskennallinen kustannus sisältää varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä taiteen perusopetuksen laskennalliset perusteet (ikä rakenne, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristo ja koulutustausta).

– kunnan asukaskohtainen omaraahoitusosuus

= valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta

+ lisäosat (syrjäisyys, saamelaisten kotiseutulisiä ja työpaikkaomavaraisuus, HYTE-kerroin ja asukasmäärän kasvu)

+/- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset

+/- verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus

= **Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)**

-/+ Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (OKM)

= **Kunnan valtionosuusrahoitus**

+ veromenetysten korvaukset

= **Kunnan valtionosuus ja veromenetysten korvaukset**

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omaraahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2024 kunnan asukaskohtainen omaraahoitusosuus on 1.388,69 euroa. Kun asukaskohtainen omaraahoitusosuus on 1.359,93 euroa vuonna 2023, kasvaa omaraahoitusosuus 28,76 eurolla vuodelle 2024. Peruspalvelujen valtionosuusrahoitus laskee 0,17 prosenttiyksikköä vuodesta 2023 ja on 21,92 prosenttia. Kuntien omaraahoitusosuudeksi jää 78,08 prosenttia.

Vuonna 2024 peruspalvelujen valtionosuus on yhteensä noin 2,5 miljardia euroa, mikä on noin 0,2 miljardia euroa pienempi kuin vuonna 2023. Vuoden 2024 valtionosuutta vähentävät sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten aiheutuva 224 milj. euron pysyvä vähennys. Tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan takautuvasti vuodelle 2023. Tämän takia

valtionosuuteen kohdennetaan 112 milj. euron määräaikainen vähennys vuosille 2024 ja 2025.

Valtiovarainministeriö tiedotti 17.11.2023 kunnille kohdennettavista ylimääräisistä 415 milj. euron valtionosuuksien leikkauksista vuonna 2024, jotka liittyvät lopulliseen soite-uudistuksen rahoituksen siirtolaskelmaan. Hallitus on myöhemmin päättänyt, että laskelmapäivityksen vaikutuksia vuodelle 2024 lievennetään lykkäämällä vuotta 2023 koskevan jälkikäteisen valtionosuuden vähennyksen alkamista vuodelle 2025 ja jakamalla vähennys kolmelle vuodelle. Lisäksi vuodelle 2024 tehdään määräaikainen 192 milj. euron (34,70 euroa asukasta kohden) valtionosuuden lisäys. Vastaavasi valtionosuutta vähennettäisiin vuosittain 64 miljoonaa vuosina 2025–2027 (11,57 euroa asukasta kohden). Valtiovarainministeriö on julkaissut 23.11.2023 kuntakohtaiset valtionosuuslaskelmat, joihin on päivitetty siirtolaskelman tuloksilla sekä valtionosuuksia koskevan hallituksen esityksen toimenpiteillä. Laskelmiin on päivitetty myös verotuloihin perustuva tasaus, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa sekä koulutustaustakriteerin tilasto. Vuosien 2025–2026 ennakkolaskelmat sisältävät tuoreimmat arviot myös Te-uudistuksen rahoituksesta. Laskelmat tarkentuvat ja niitä päivitetään seuraavan kerran keväällä 2024.

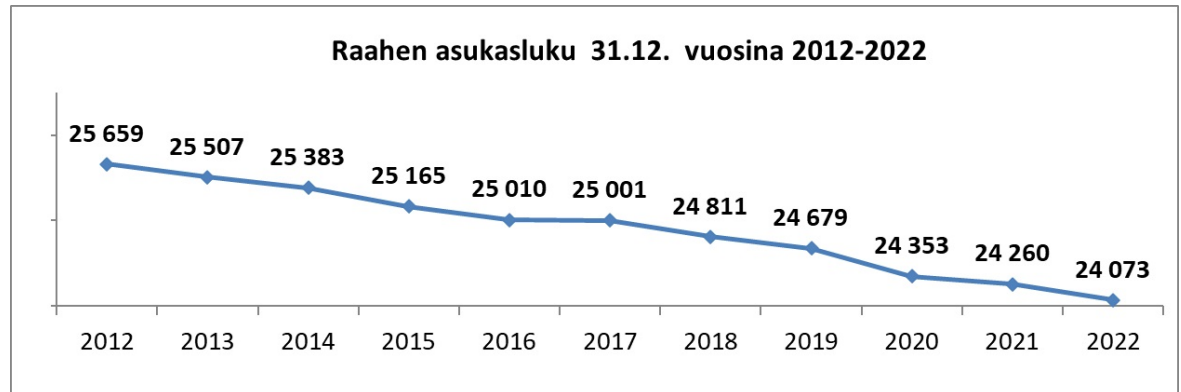
Vuonna 2024 kuntien valtionosuutta kasvattaa 2,2 prosentin indeksikorotus (53 milj. euroa). Tätä kuitenkin samanaikaisesti leikataan hallitusohjelman mukaisesti yhden prosenttiyksikön korotusta vastaavalla säästöllä, joten indeksikorotuksen vaikutus jää 24 milj. euroon. Tehtävämuutosten vaikutus + 9 milj. euroa, määräaikaisen vähennyksen päättyminen noin +15 milj. euroa ja perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos +3,5 milj. euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiseen valtionosuusrahoitukseen sisältyy koulutuksen ylläpitäjälle myönnettävä lukiokoulutuksen rahoitus sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen omarahoitusosuudet. Näiden lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (mm. pidennetty oppivelvollisuus, joustavan perusopetuksen lisä, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, muu pidennetty oppivelvollisuus ja joustava perusopetus) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (taiteen perusopetus, vapaa sivistystyö, liikuntatoiminta, nuorisotyö ja museoiden perusrahoitus). Koska lukio- ja ammatillisen koulutuksen kunnan yhteenlaskettu omarahoitusosuus on myönnettyä rahoitusosuutta suurempi, on opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitus negatiivinen.

Oman talousalueen kehitys

Raahen kaupungin alueella on näkynyt samat ilmiöt, kuin valtakunnallisestikin. Elinkeinoelämän ja rakentamisen positiivinen vire on hiljentynyt, mutta vuodelle 2024 nähdään tältä osin vilkastumisen merkkejä. Esimerkiksi Mettalanmäen liikekeskuksen rakentamisen odotetaan lähtevän käyntiin, joka vilkastuttaa alueen toimeliaisuutta.

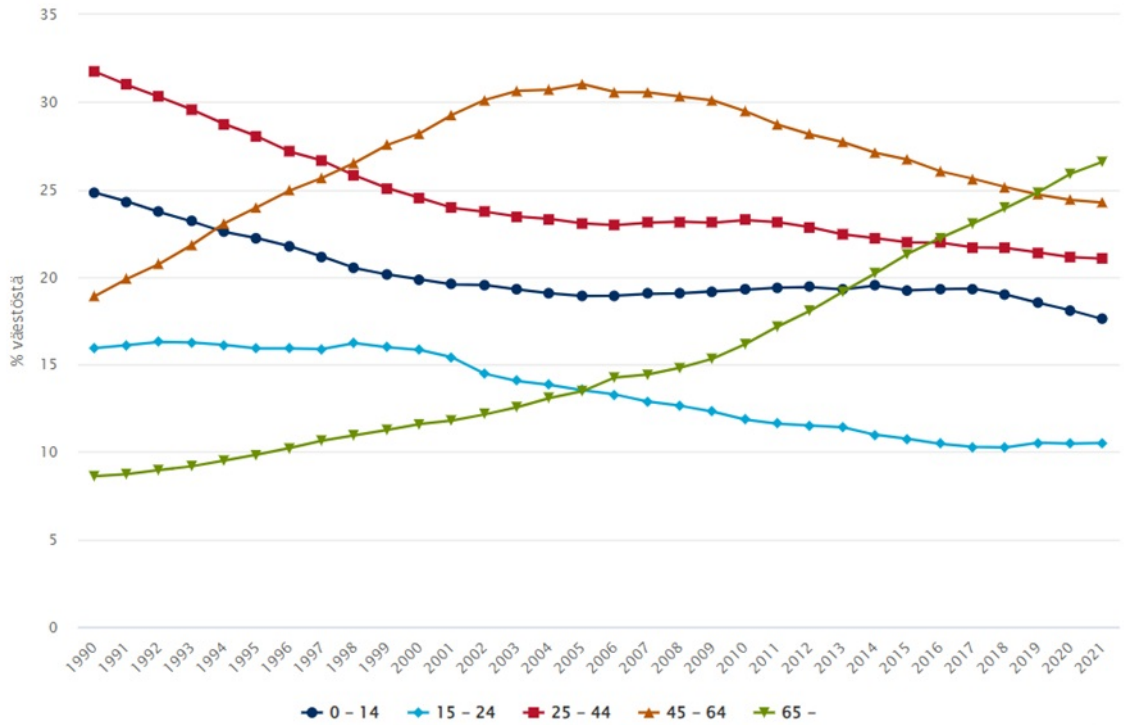
Raahen työpaikkaomavaraisuus on lähes 114 prosenttia, mutta siitä huolimatta asukasluku laskee ja työttömyysaste kasvaa.

Yllä olevasta kaaviosta voidaan todeta, että Raahen asukasmäärä on esitetyllä tarkastelujaksolla vähentynyt 1 586 asukkaalla. Asukasmäärä on jatkanut laskuaan myös vuonna 2023 niin, että lokakuun lopussa asukkaita oli 23 844 eli 229 vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa. Asukasmäärän vähentyminen johtuu suurelta osin muuttotappiosta ja negatiivisesta luonnollisesta väestökehityksestä.

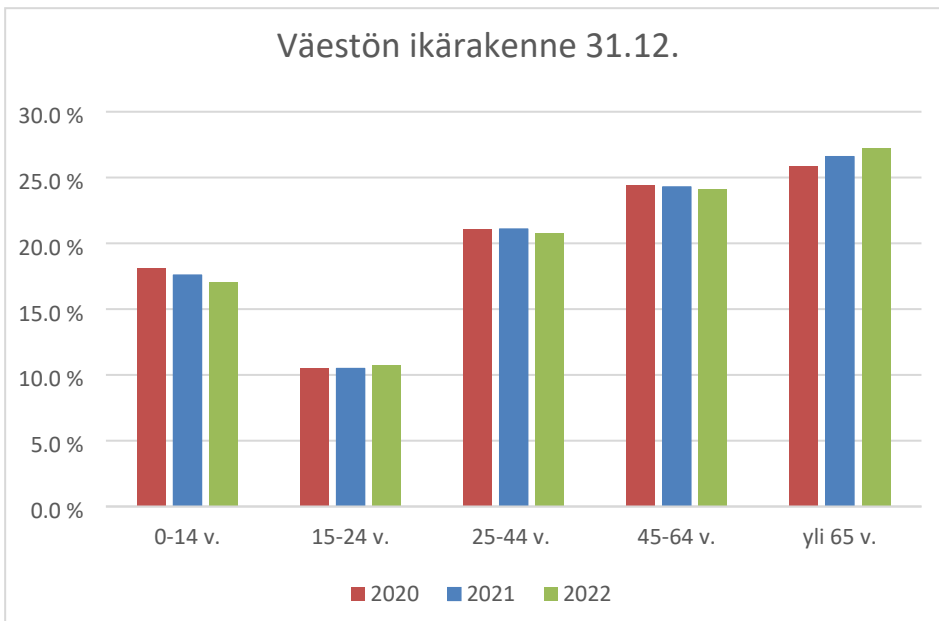
Seuraavista väestön ikärakennetta kuvaavista kaavioista näkyy selkeästi väestön ikääntyminen. Pitkän aikavälin (1990–2021) tarkastelussa yli 65-vuotiaiden osuus on noussut suurimmaksi ikäluokaksi vuonna 2019, kun se oli pienin ikäluokka vielä vuonna 2004. Vastaavasti nuorempien ikäluokkien osuus on vähentynyt.

Väestön ikärakenne Raahе 1990-2021

Kuntaliitto

Väestön ikärakenne 31.12.

Väestön ikärakenne 31.12.

Vuosi	0-14 v.	15-24 v.	25-44 v.	45-64 v. -	yli 65 v.
2020	18,1 %	10,5 %	21,1 %	24,4 %	25,9 %
2021	17,6 %	10,5 %	21,1 %	24,3 %	26,6 %
2022	17,1 %	10,7 %	20,8 %	24,1 %	27,3 %

Taulukko 3. Raahen kaupungin väestön ikärakenne.

Raahen työttömyysaste oli vuosina 2019 ja 2020 poikkeuksellisen korkealla lähinnä koronaepidemian vuoksi. Tuolloin lomautettujen määrä nosti työttömyysastetta. Vuoden 2022 työttömistä työnhakijoista lomautettuja oli 126 (2021: 85, 2020: 405).

Raahen työttömyysaste %, 31.12.			
2019	2020	2021	2022
13,4 %	15,8 %	10,9 %	11,9 %

Taulukko 4. Raahen työttömyysaste.

Lokakuun 2023 työllisyyskatsauksen mukaan Raahen työttömyysaste oli lokakuussa 11,7 prosenttia (10,2 vuonna 2022). Työttömiä työnhakijoita oli 1 179 (1 019 vuonna 2022), joista lomautettuja oli 103 (52 vuonna 2022). Lokakuussa työvoiman määrä oli 10 112 henkilöä (10 023 vuonna 2022). Avoimia työpaikkoja oli 137 (387 vuonna 2022). Raahen seutukunnassa lokakuun työttömyysaste oli 11,1 (9,5 vuonna 2022), Pohjois-Pohjanmaalla 10,9 (9,3 vuonna 2022) ja koko maassa 9,7 prosenttia (8,8 vuonna 2022).

RAAHEN KAUPUNGIN VUODEN 2024 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2025–2026 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT JA SISÄLTÖ

Kaupunkistrategia Raahe – Minun kaupunkini

Raahen kaupunginvaltuusto on 31.10.2022 hyväksynyt Raahen kaupunkistrategian ja siihen liittyvän mittariston vuosille 2022–2027. Tämän lisäksi kaupunginvaltuusto on 29.5.2023 hyväksynyt toimenpideohjelma, jossa strategiassa esitetyt tavoitteet on määriteltäviä konkreettisiksi toimenpiteiksi. Toimenpideohjelma päivitetään ja täydennetään tarpeen mukaan aina talousarviokäsittelyn yhteydessä. Strategia ja toimenpideohjelma jalkautetaan koko organisaatiossa ja niiden toteutumista seurataan vuosittain säännöllisesti.

Visiomme: Paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille

Arvomme: Rohkeus, vastuullisuus, tasapuolisuus, yhteisöllisyys

Raahen kaupunkistrategia muodostuu neljästä sisältöteemasta; yritysten Raahe, lasten ja nuorten Raahe, osaajien Raahe ja hyvinvoinnin Raahe. Sisältöteemoja läpileikkaavia teemoja on kolme; tasapainoinen talous, yhteisöllinen toiminta ja vihreä siirtymä. Kaiken toiminnan keskiössä on ELINVOIMAINEN RAAHE.

Sisältöteemat:

Yritysten Raaha

- ❖ Hyvinvoinnin perustana on menestyvä yritys-elämä, jota tuemme omilla toimenpiteillämme.
- ❖ Vihreä siirtymä tarjoaa Raahan alueen yrityksille useita mahdollisuuksia. Haluamme olla edistämässä vihreän siirtymän tuomien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä.

Tavoitteet:

- Raaha on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
- Raaha on yksi Suomen johtavista vihreään siirtymään perustuvan yritystoiminnan kaupungeista, joka hyödyntää siirtymää elinkeinorakenteensa monipuolistamisessa.

Lasten ja nuorten Raaha

- ❖ Olemme lapsiystävällinen kaupunki, jossa hyvinvoivista lapsista ja nuorista kasvaa hyvinvoivia aikuisia.
- ❖ Toimivat palvelumme muodostavat lapsi- ja nuorisoystävällisyyden perustan.
- ❖ Palvelujen varmistamiseksi teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Tavoitteet:

- Toimintamme edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.
- Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyviin palveluihin ja monipuolisiin harrastuksiin asuinalueesta riippumatta.
- Lapset ja nuoret voivat yhä enemmän vaikuttaa itseään ja kotikaupunkiaan koskeviin asioihin.

Osaajien Raaha

- ❖ Laadukas perus-, toisen- ja korkea-asteen koulutus on yksi kaupungin pitovoimatekijöistä.
- ❖ Vahvistamme oman henkilöstömme osaamista turvataksemme laadukkaat ja toimivat palvelut ja prosessit.
- ❖ Toimimme aktiivisessa vuorovaikutuksessa yritysten kanssa varmistaksemme osaavan työvoiman saatavuuden.
- ❖ Ennakoimme ja reagoimme nopeasti muuttuviin tarpeisiin.

Tavoitteet:

- Rakennamme yhdessä Suomen 'korkeimman' toisen asteen koulutuskokonaisuuden, joka tarjoaa sujuvat koulutuspolut ja optiomahdollisuudet myös korkea-asteelle.
- Varmistamme henkilöstömme osaamisen ja kehittymisen hyödyntämällä eri koulutuspolkuja.

Hyvinvoinnin Raaha

- ❖ Raahella on merkittävä rooli asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

- ❖ Kehitämme kulttuuria, liikuntaa, paikallisia miljöitä sekä luontoympäristöjä hyvinvoinnin edistämiseksi.
- ❖ Huolehdimme, että kulttuuri-, liikunta- ja muut harrastusmahdollisuudet ovat kunnossa.

Tavoitteet:

- Laajat hyvinvointipalvelut säilyvät tulevien vuosien julkisten palveluiden muutosten jälkeenkin.
- Hyvinvointialueiden aloittaessa kehitämme Raahelle jääviä toimintoja erityisesti hyvinvoinnin lisäämiseksi ja terveyden edistämiseksi.

Läpileikkaavat teemat:

Tasapainoinen talous

- ❖ Kaupunkimme menestymisen edellytyksenä on, että talous on pitkällä aikavälillä jatkuvasti ylijäämäinen ja velkamäärä on valtakunnallisella keskitasolla.
- ❖ Varmistamme tulevaisuuden menestyksen hillitsemällä menojen kasvua ja panostamalla elinvoimaisuuteen.
- ❖ Seuraamme ja suunnittelemme taloutta ennakoivasti.

Tavoite: Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.

Yhteisöllinen toiminta

- ❖ Toimintamme perustuu ihmisiin ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Olemme aktiivisesti vuorovaikutuksessa: organisaation sisällä, paikallisesti kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
- ❖ Kehitämme organisaation toimintatapoja järjestelmällisesti ja tavoitteellisesti.

Tavoitteet:

- Raaheta tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
- Tavoitteena on toimintakykyisempi, tuloksellisempi ja tehokkaampi työyhteisö, jossa ihmisten on hyvä olla ja työskennellä.
- Asetamme Raahen edun toiminnassamme ykkössijalle.

Vihreä siirtymä

- ❖ Yhteiskunta on siirtymässä pois fossiilisten energialähteiden luomasta kasvusta kohti vihreisiin ratkaisuihin nojaavaa kasvua.
- ❖ Vihreässä siirtymässä tartutaan lähes kaikkiin yhteiskunnan toiminnan osa-alueisiin kuten teollisuuteen, energiatuotantoon, ruoantuotantoon, liikkumiseen ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen.
- ❖ Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa.

Tavoite:

- Raahen kaupunki toteuttaa omassa toiminnassaan ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden periaatteita sekä hyödyntää vihreää siirtymää.

Elinvoimainen Raah

- ❖ Raahen kaupungin tekemisen perustana palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys.
- ❖ Maankäyttö, asuminen ja liikenne (MAL) luovat perustan elinvoiman vahvistamiselle.
- ❖ Raahen kaupungin strategian osa-alueiden toimenpiteet tähtäävät elinvoiman vahvistamiseen.
- ❖ Menestyminen tulevaisuudessa edellyttää suvaitsevaisuutta, ennakkoluulottomuutta ja kansainvälisyyttä.
- ❖ Yhteisöllisyys tukee kaupungin palveluita ja hyvinvointia.
- ❖ Raah edistää ympäristötietoisuuden kasvua, kiertotaloutta ja resurssiviisautta sekä huomioi nämä asiat myös omassa toiminnassaan.
- ❖ Raah antaa 'hyvän elämän eväät kaikille'.
- ❖ Raah on kriisinkestävä kaupunki, jonka huoltovarmuus on kunnossa.

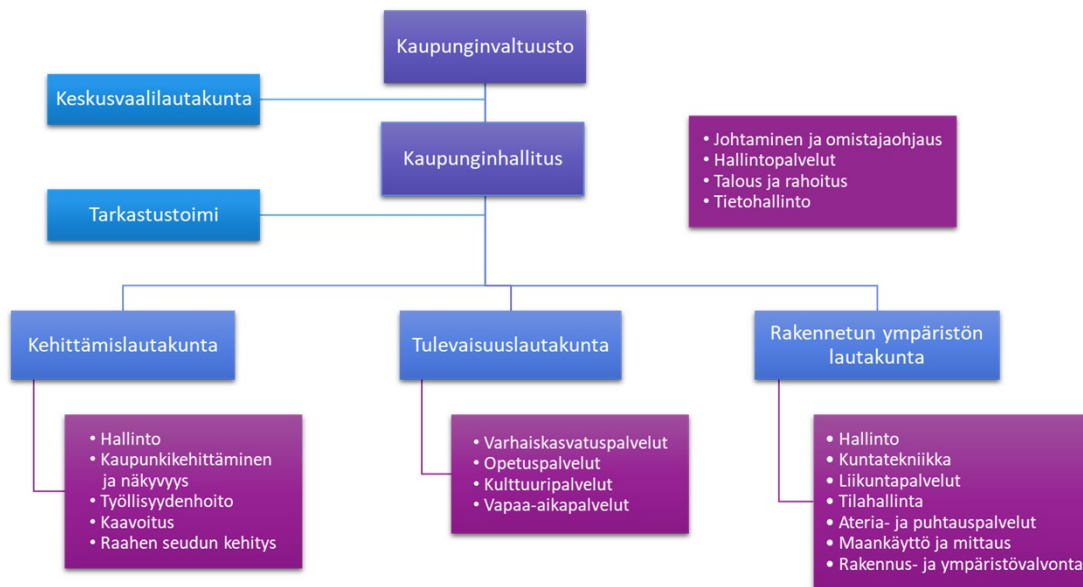
Tavoitteena tasapainoinen talous, toimivat palvelut sekä positiivinen aluekehitys.

Talousarvion tavoitteet

Talousarviossa esitetyt tavoitteet on tullut asettaa kaupunkistrategiaan pohjautuen. Niiden on tullut kattaa kunkin tehtäväalueen perustehtävät ja niiden tulee olla toteutettavissa niihin osoitetuilla resursseilla. Tavoitteiden on tullut olla selkeitä ja mitattavissa olevia sekä painottaa toiminnan tuottavuutta.

Talousarvion käyttötalousosassa on tullut antaa toimitus- ja tulosaluetasolla palvelutoiminnan kuvaus sekä strategiasta johdetut, koko taloussuunnitelmakaudelle ulottuvat keskeiset toimintaa ohjaava tavoitteet. Näihin, sekä strategiaan pohjautuen on tullut asettaa talousarviovuotta 2024 koskevat tarkennetut tavoitteet ja tavoitteiden mittarit/tunnusluvut sekä niiden tavoitetasot. Toimielintason tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia ja tulosaluetason tavoitteet ovat sitovia toimielimeen nähden.

Organisaatorakenne 2024

Talousarvioesitykseen sisältyvät rakenteelliset muutokset

Kaupunginhallituksen muutokset:

- Johtamisen ja omistajaohjauksen tulosalueelle on siirretty Elinkeinot -tulosyksikkö kehittämislautakunnan toimialalta.
- Hallintopalvelujen tulosalueelle on perustettu kustannuspaikka OULU2026 kulttuuripääkaupunki hanketta varten ja kustannuspaikka Vanhan kaupungin kehittämistyöryhmän toimintaa varten.

Kehittämislautakunnan muutokset:

- Hallinnon tulosalueelta kustannuspaikka Praati on siirretty markkinoinnin tulosyksikköön ja kustannuspaikka Joukkoliikenne on siirretty sille perustetun oman tulosyksikön alle
- Elinkeinot tulosyksikkö on siirretty keskushallintoon
- Työllisyydenhoidolle on perustettu oma tulosalue (sisältyi aiemmin kaupunkikehittäminen ja näkyvyys tulosalueeseen), jonne on lisätty myös oma kustannuspaikka TE-uudistusta varten.

Tulevaisuuslautakunnan muutokset:

- Nuorisopalveluille on perustettu omat tulosyksiköt perusnuorisotyölle ja Satelliitti-toiminnalle (molemmat sisältyivät aiemmin Nuorisopalvelut tulosyksikön kokonaisuuteen).

Henkilöstösuunnitelma

Talousarvioon sisältyvässä henkilöstösuunnitelmassa on esitetty vakinaisen henkilöstön määrä toimialoittain/tulosalueittain henkilötyövuosina (htv) vuosina 2022–2026. Suunnitelmassa on vuodesta 2023 alkaen huomioitu hyvinvointialueelle siirtynyt henkilöstö, yhteensä 41 vakinaista henkilöä. Hyvinvointialueelle siirtyvät koulupsykologit ja -kuraattorit sekä kuntouttavan työtoiminnan ja sote-ateriapalveluja tuottava henkilöstö.

Raahen kaupungin taloussuunnitelman laadinnan taloudelliset lähtökohdat ovat edellisvuosien tavoin haasteelliset. Vuoden 2021 tilinpäätöksen taseen 21,0 milj. euron ylijäämä supistui vuoden 2022 tilinpäätöksen 5,5 milj. euron alijäämän vuoksi 14,8 milj. euroon. Vuoden 2021 tilinpäätöksen 13,5 milj. euron ylijäämästä oli 9,3 milj. euroa omaisuuden myyntivoittojen ansiota. Vuoden 2022 tilinpäätöksen heikon tuloksen suurimpina tekijöitä olivat sijoitusten 2,3 milj. euron alaskirjaukset, Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän maksuosuuden ylittyminen on 3,9 milj. eurolla ja Jokilaaksojen pelastuslaitoksen maksuosuuden ylittyminen 0,4 milj. eurolla sekä tulevaisuuslautakunnan toimialan menojen ylittyminen 0,9 milj. eurolla.

Vuoden 2023 tilinpäätökseen on syyskuun tilinpäätösennusteen mukaan tulossa noin 4 milj. euroa enemmän ylijäämää, kuin alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin. Tämä johtuu suurelta osin verotuloista, joita on kertymässä noin 6,0 milj. euroa ennakoitua enemmän.

Vuoden 2023 alkuperäisen talousarvion mukaan Raahen kaupungin lainamäärä pienenee 6,7 milj. eurolla, joten lainamäärän ennakoidaan olevan 158,7 milj. euroa vuoden 2023 lopussa. Mikäli tilinpäätösennuste toteutuu, pienenee lainamäärä hieman tätä enemmän.

Raahen kaupungin taloudellinen tilanne jatkuu haasteellisena lukuun ottamatta vuotta 2024, joka on 2,8 milj. euroa ylijäämäinen. Vuodet 2025 ja 2026 ovat niukasti alijäämäisiä, vaikka tuloveroprosenttia korotettiin vuodelle 2024. Vuosien 2024 ja 2025 isojen investointien vuoksi ei päästä asetettuun vuotuisen keskimääräiseen 6,0 milj. euron lainanlyhennystavoitteeseen. Vuonna 2024 lainoja lyhennetään 3,7 milj. eurolla, 0,2 milj. eurolla vuonna 2025 ja 5,3 milj. eurolla vuonna 2026.

Vuosien 2025 ja 2026 te-uudistuksen tulo- ja menoarviot ovat suuntaa antavia, koska uudistuksen valmistelutyö on kesken ja luvut tarkentuvat vuoden 2024 aikana. Minkä vuoksi ne pystytään arvioimaan vuoden 2025 talousarvioon tarkemmalla tasolla.

Työllisyyden ja asukasmäärän negatiivinen kehittyminen vaikuttaa samansuuntaisesti kaupungin talouden kehittymiseen. Jotta lainanlyhennystavoitteeseen päästään, on talouden tasapainottamistoimia pystyttävä lisäämään sekä palveluverkkoa kyettävä kehittämään palvelutarpeen mukaiseksi.

Talouden tasapainottamisohjelma

Raahen kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.10.2022 § 120 tasapainottamisohjelman poislukien kouluverkkoon esitetyt toimenpiteet. Tältä osin asia käsitellään ja päätetään erikseen kaupunginvaltuustossa talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä on tasapainottamisohjelmaan esitetty lisätoimenpiteinä tuloveroprosentin korotus. Kaupunginvaltuusto on 13.11.2023 hyväksynyt tuloveroprosentiksi 8,8, jossa on korotusta nykyiseen 0,19 prosenttiyksikköä. Lisää verotuloja 0,9 milj. euroa.

Tuloveroprosentin lisäyksen jälkeen tasapainottamisohjelman talousvaikutukset ovat ohjelman aikana yhteensä 19,4 milj. euroa, jossa on lisäystä 6,6 milj. euroa aikaisempaan 12,8 milj. euroon verrattuna.

TASAPAINOTTAMISOHJELMA VV. 2023 - 2030

TOIMENPITEET:	(1 000 €)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Kum. €
(+ etumerkki= tulolisäys tai menosäästö / - etumerkki=menolisäys)										
Tuottojen lisäys sijoituksista		500	500	500	500	500	500	500	500	4 000
Kiinteistöveroosenttien nosto		908	908	908	908	908	908	908	908	7 264
Tuloveroosenttien nosto 0,19 %-yksikköä			942	942	942	942	942	942	942	6 594
Yhteensä:		1 408	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350	17 858
Lisäksi:										
Osinkotuotot omista yhtiöistä pid. ennallaan (sisältyy nyk.talousarvioon)		743	389	743	743	743	743	743	743	5 590
Kotiutetaan sijoitussalkusta varoja (vaikutus näkyy rahoituslaskelmassa)		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	12 000
Keskushallinto:										
Työterveyshuollon sopimuksen laajentaminen (huomioitu Kela-korvaus)		-278	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-2 224
- Tavoitteena sairauspoissaolojen vähentyminen 10 %:lla (säästö sijaistukustannuksissa, ei kohdenneta talousarviossa)		(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(1 000)
(poissaolojen vähentymisen johdosta työssäolopäivien määrä lisääntyy)										
Henkilöstön lisäys, controller		-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-560
Henkilöstön vähennys vuonna 2022, 2 henkilöä		95	95	95	95	95	95	95	95	760
Keskushallinto yhteensä:		-253	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-2 024
Kehittämisen lautakunta:										
- Ei toimenpiteitä										
Rakennetun ympäristön lautakunta:										
Hallinto, taksojen korotukset 10 %		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Kuntatekniikka:										
- Venepaikkamaksujen korotus 10 %		5	5	5	5	5	5	5	5	40
- Kuorma-auton vaihto uuteen		10	10	10	10	10	10	10	10	80
- Sijoitusluvat ja kaivuluvat maksulliseksi myös konserniyhtiölle		10	10	10	10	10	10	10	10	80
= Kuntatekniikka yhteensä		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Tilahallinta:										
Ruskatien kiinteistöistä luopuminen		30	30	30	30	30	30	30	30	240
Kummatin koulun lämmittämisen lopettaminen		50	50	50	50	50	50	50	50	400
Valaisinjärjestelmien uusimisinvestointien jatkaminen vuosittain		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Tilahallinta yhteensä:		105	105	105	105	105	105	105	105	840
Rakennus- ja ympäristövalvonta:										
Siikajoki-sopimuksen päivittäminen		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Taksojen korotus 5 %		10	10	10	10	10	10	10	10	80
Rakennus- ja ympäristövalvonta yhteensä:		35	35	35	35	35	35	35	35	280
Rakennetun ympäristön lautakunta yhteensä:		190	190	190	190	190	190	190	190	1 520
TOIMIALAT YHTEENSÄ:		1 345	2 287	2 287	2 287	2 287	2 287	2 287	2 287	17 354

Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden vaikutukset on sisällytetty talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

TASAPAINOTTAMISOHJELMA VV. 2023 - 2030

TOIMENPITEET:	(1 000 €)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Kum. €
(+ etumerkki= tulolisäys tai menosäästö / - etumerkki=menolisäys)										
Tuottojen lisäys sijoituksista		500	500	500	500	500	500	500	500	4 000
Kiinteistöveroosenttien nosto		908	908	908	908	908	908	908	908	7 264
Tuloveroosenttien nosto 0,19 %-yksikköä			942	942	942	942	942	942	942	6 594
Yhteensä:		1 408	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350	17 858
Lisäksi:										
Osinkotuotot omista yhtiöistä pid. ennallaan (sisältyy nyk.talousarvioon)		743	389	743	743	743	743	743	743	5 590
Kotiutetaan sijoitussalkusta varoja (vaikutus näkyy rahoituslaskelmassa)		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	12 000
Keskushallinto:										
Työterveyshuollon sopimuksen laajentaminen (huomioitu Kela-korvaus)		-278	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-278	-2 224
- Tavoitteena sairauspoissaolojen vähentyminen 10 %:lla (säästö sijaistukustannuksissa, ei kohdenneta talousarviossa)		(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(125)	(1 000)
(poissaolojen vähentymisen johdosta työssäolopäivien määrä lisääntyy)										
Henkilöstön lisäys, controller		-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-560
Henkilöstön vähennys vuonna 2022, 2 henkilöä		95	95	95	95	95	95	95	95	760
Keskushallinto yhteensä:		-253	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-253	-2 024
Kehittämisen lautakunta:										
- Ei toimenpiteitä										
Rakennetun ympäristön lautakunta:										
Hallinto, taksojen korotukset 10 %		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Kuntatekniikka:										
- Venepaikkamaksujen korotus 10 %		5	5	5	5	5	5	5	5	40
- Kuorma-auton vaihto uuteen		10	10	10	10	10	10	10	10	80
- Sijoitusluvat ja kaivuluvat maksulliseksi myös konserniyhtiölle		10	10	10	10	10	10	10	10	80
= Kuntatekniikka yhteensä		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Tilahallinta:										
Ruskatien kiinteistöistä luopuminen		30	30	30	30	30	30	30	30	240
Kummatin koulun lämmittämisen lopettaminen		50	50	50	50	50	50	50	50	400
Valaisinjärjestelmien uusimisinvestointien jatkaminen vuosittain		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Tilahallinta yhteensä:		105	105	105	105	105	105	105	105	840
Rakennus- ja ympäristövalvonta:										
Siikajoki-sopimuksen päivittäminen		25	25	25	25	25	25	25	25	200
Taksojen korotus 5 %		10	10	10	10	10	10	10	10	80
Rakennus- ja ympäristövalvonta yhteensä:		35	35	35	35	35	35	35	35	280
Rakennetun ympäristön lautakunta yhteensä:		190	190	190	190	190	190	190	190	1 520

Elinvoimapanostukset:**Merituulivoima:**

- kiinteistöverotuotto 1,7 M€/vuosi ja koko käyttöiän aikana n. 50 M€

500 500 1 000 2 000

- toteutus ja mahdolliset tulot painottuvat 2020-luvun loppuun ja 2030-luvun alkupuoliskolle

Raahen satamahankkeet:

-Raahen kaupunki edistää osaltaan Raahen Satama Oy:n hankkeiden eteenpäin viemistä. Jokainen yksittäinen hanke ja kaupungin osallistuminen hankkeeseen käsitellään ja päätetään myöhemmin erikseen.

TOIMENPIDEOHJELMA, KAIKKI YHTEENSÄ 1 345 2 287 2 287 2 287 2 287 2 787 2 787 3 287 19 354

Toimintatulot

Vuonna 2024 toimintatuloja arvioidaan kertyvän 25,3 milj. euroa. Kun vuoden 2023 lopullisen talousarvion mukaiset toimintatulot ovat 24,3 milj. euroa, lisääntyvät tulot 0,9 milj. eurolla.

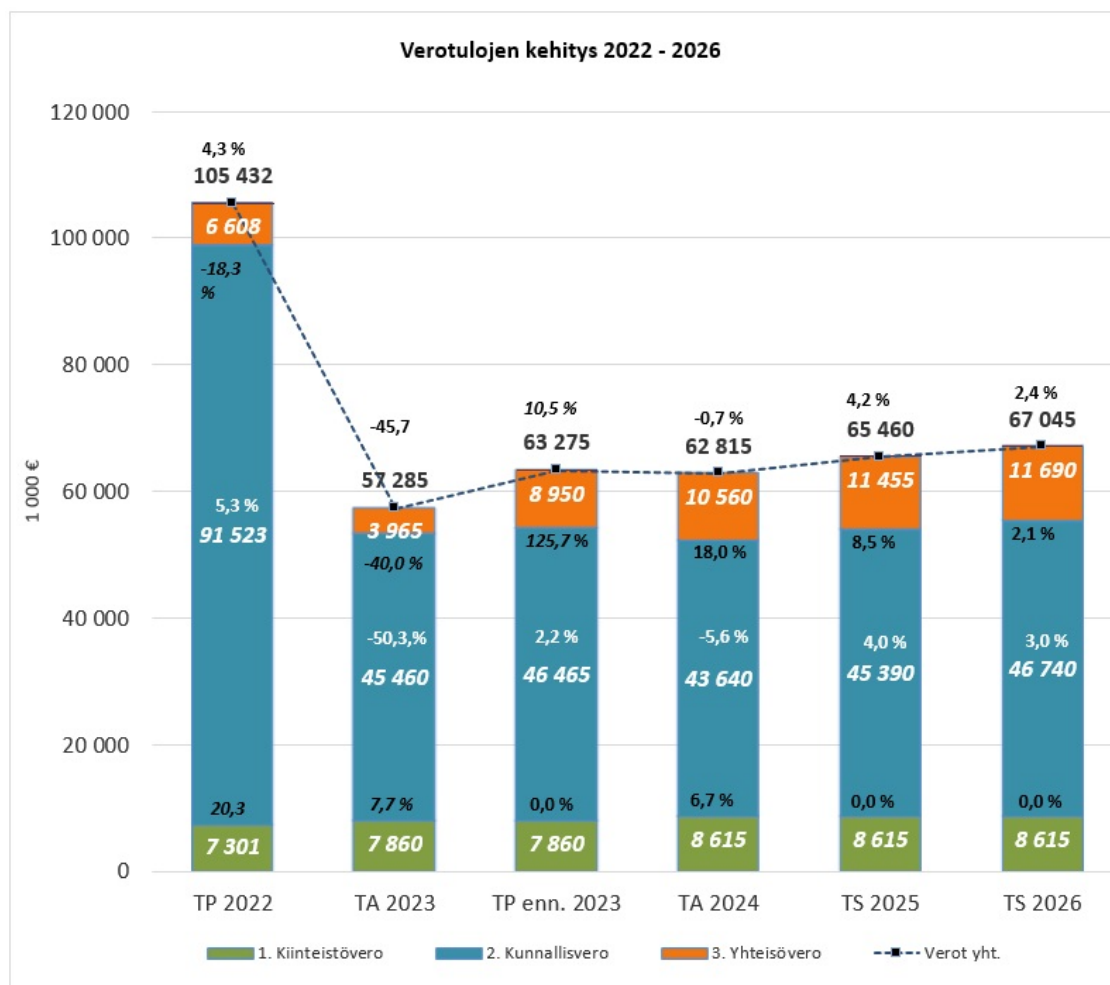
Verotulot

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastaavien näiden kustannukset siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän vuoksi kuntien tuloja siirrettiin valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirrosta tehtiin tuloverotuksen kautta. Tämä toteutettiin niin, että kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Tämän takia Raahen kaupungin tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 jäi 8,61 (21,25–8,61).

Raahen kaupunginvaltuusto on 13.11.2023 (§ 125 ja 126) määrännyt vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 8,8 sekä kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

Kiinteistön käyttötarkoitus:	vero-%
- vakituiset asuinrakennukset	0,55 %
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,20 %
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %
- yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset	1,20 %
- yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja	1,30 %
- yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %
- voimalaitokset	3,10 %

Seuraavassa kaaviossa on esitetty Raahen kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2022–2026.

Vuonna 2024 kunnallisverotuloja ennakoidaan kertyvän 43,6 milj. euroa. Vuoden 2023 tilinpäätösennuste on 46,5 milj. euroa, johon sisältyy vuoden 2022 tuloveroprosentilla (21,25) perittyjä veroja, jotka Verohallinto tilittää kunnille vuoden 2023 puolella. Tämän vuoksi vuoden 2023 kunnallisverokertymä on merkittävästi suurempi kuin vuoden 2024 ennuste.

Vuonna 2024 yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 10,6 milj. euroa, mikä on 1,6 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2023 tilinpäätösennusteessa.

Raahen kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2024 kiinteistöveroprosentit entisen mukaisina ja määräsi uuden, maapohjia koskevan veroprosentin laissa määritellyn alarajan, 1,3 prosentin tasolle. Aiemmin maapohjia on verotettu yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisesti, joka Raahessa oli 1,20. Näin ollen maapohjien verotukseen tuli korotusta 0,1 prosenttiyksikköä ja se tuottaa lisää verotuloja noin 65 tuhatta euroa. Vuonna 2024 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 8,6 milj. euroa.

Suunnitelmavuosien veroennusteet on otettu Kuntaliiton julkaiseman ennusteen mukaisina. Veroennusteisiin liittyy merkittävästi epävarmuustekijöitä, kuten työllisyyden ja kokonaistalouden kehittyminen sekä valtion toimet (mm. verolinjaukset).

Valtionosuudet

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuun ja niiden kustannusten siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lukien on vähentänyt merkittävästi kunnan verotulojen lisäksi myös kunnan valtionosuuksia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Raahen kaupungin valtionosuudet vuosina 2022–2024.

Valtionosuudet vv. 2022 - 2024						
(1.000 €)	2022 TP	2023 TA	2023 Päätös	TA 2024 Enn.tiedot	Ero ta24/päät.23 €	%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus:						
+ Ikärakenne	103 627	40 462	40 462	40 415	-47	-0,1
+ Sairastavuus	44 920					
+ Muut laskennalliset kustannukset	5 835	4 365	4 365	4 659	294	6,7
= Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä	154 381	44 827	44 827	45 074	247	0,6
- Kunnan omarahoitusosuus:						
-4 291,05 €/asukas x 24 353 as. (vo-% 23,59)	-104 501					
-1 359,93 €/asukas x 24 260 as. (vo-% 22,09)		-32 992	-32 992			
-1 388,69 €/asukas x 24 073 as. (vo-% 21,92)				-33 430	-438	1,3
= valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta	49 880	11 835	11 835	11 644	-191	-1,6
+ Lisäosat	1 340	1 316	1 316	1 428	112	8,5
+/- Voiteen tehtävät vähennykset ja lisäykset, netto	-1 220	1 696	1 696	-897	-2 593	-152,9
+/- Verotulotasaus	9 607	7 136	7 136	7 862	726	10,2
1. Peruspalvelujen valtionosuus yhteensä	59 606	21 983	21 983	20 037	-1 946	-8,9
2. Opetus- ja kulttuuritoimen muut vo:t	-918	-757	-696	-696	0	0,0
= Kunnan valtionosuusrahoitus	58 688	21 226	21 287	19 341	-1 946	-9,1
+ Veromenetysten korvaukset	11 399	3 500	3 472	3 521	49	1,4
Valtionosuudet yhteensä	70 087	24 726	24 759	22 862	-1 897	-7,7
Valtionosuudet euroa/asukas	2 878	1 019	1 021	950	-71	-7,0

Taulukko 5. Valtionosuudet vuosina 2022–2024.

Ennakollisten tietojen (VM 23.11.2023) mukaan Raahen kaupunki saa vuonna 2024 valtionosuutta noin 22,9 milj. euroa, mikä on 1,9 milj. euroa (7,7 %) vähemmän kuin vuonna 2023. Asukaskohtainen valtionosuus alenee 71 eurolla ja on 950 euroa. Valtionosuusprosentti on 21,92, joten se alenee 0,17 prosenttiyksiköllä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ikärakenteen mukaan maksettavat laskennalliset valtionosuudet:

Ikärakenne	määrä	perushinta	
0-5-vuotiaat	1 230	8 186,31	10 069 161
6-vuotiaat	265	8 686,50	2 301 923
7-12-vuotiaat	1 928	7 231,33	13 942 004
13-15-vuotiaat	1 033	12 434,58	12 844 921
Yli 16-vuotiaat	19 617	64,06	1 256 665
Ikärakenne yhteensä:	24 073	1 678,84	40 414 674

Muihin laskennallisiin kustannuksiin sisältyvät seuraavat erät:

- työttömyyden perusteella maksettavaa osuutta 1 834 013 €,
- vieraskielisyyden perusteella maksettavaa osuutta 1 487 390 €,

- asukastiheyden perusteella maksettavaa osuutta 770 406 € ja
- koulutustaustan perusteella maksettavaa osuutta 567 135 €.

Valtionosuuksien lisäosiin sisältyy seuraavat erät:

- syrjäisyyden perusteella maksettavaa osuutta 629 763 €,
- työpaikkaomavaraisuuden (114 %) perusteella maksettavaa osuutta 359 464 € ja
- HYTE-kertoimen (0,65 sis. kulttuurihyten) perusteella maksettavaa osuutta 439 215 €.

Valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset ovat yhteensä -897 147 euroa, johon sisältyviä suurimpia eräiä ovat:

- kumulatiivinen verotuloihin perustuvan tasauksen muutoksen neutralisointi -541 643 €,
- kunnan rahoitusosuus perustoimeentulotuesta -971 435 €,
- muut vähennykset yhteensä -91 477 € ja
- sote -uudistuksen erät yhteensä 707 408 €:
  - muutosrajoitin + 1 510 164 €
  - järjestelmämuutoksen tasaus vuodelle 2024 +539 865 €
  - jälkikäteistarkastuksesta johtuva vo:n pysyvä läsiirron tarve – 2 177 883 €
  - määräaikainen läsiys kompensoimaan läsiirtotarpeen muutosta + 835 262 €.

Hyvinvointialueen ja kunnan valtionosuuden tasausmekanismina on otettu käyttöön sote-uudistuksen muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus. Muutosrajoittimella tasataan sote-uudistuksesta kunnalle aiheutuvaa hyötyä tai tappiota. Jos kunnan menot vähenevät enemmän kuin tulot, sen valtionosuutta pienennetään. Jos kunnan tulot puolestaan vähenevät enemmän kuin menot, valtionosuutta lisätään. Sekä pienennyksen että läsiyksen suuruus on 60 prosenttia muuttuneiden menojen ja tulojen erotuksesta.

Järjestelmämuutoksen tasauksella talouden tasapainotilanteen (mitattuna vuosikatteella poistojen jälkeen) muutos rajataan +/- 60 euroon asukasta kohti viiden vuoden aikana. Tasaus takaa sen, että uudistuksen vaikutus kunnan talouteen esimerkiksi tuloveroprosenttiin suhteutettuna rajautuu maksimissaan 0,6 prosenttiyksikköön siirtymäaikana.

Valtiovarainministeriö julkaisi 17.11.2023 tiedon, että kuntien vuoden 2024 valtionosuuksiin kohdennetaan 415 milj. euron läsiikkaus vuoden 2022 verotuksen valmistumisen ja laskelmapäivityksessä kasvaneiden sote-kustannusten takia. Myöhemmin hallitus esitti, että laskelmapäivityksen vaikutuksia vuodelle 2024 lievennetään lykkäämällä vuotta 2023 koskevan jälkikäteisen valtionosuuden vähennyksen alkamista vuodelle 2025 ja jakamalla vähennys kolmelle vuodelle. Läsiäksi vuodelle 2024 tehdään määräaikainen 192 miljoonan euron (34,70 euroa asukasta kohden) valtionosuuden läsiys. Vastaavasti valtionosuutta vähennettäisiin määräaikaisesti vuosittain 64 miljoonaan vuosina 2025–2027 (11,57 euroa asukasta kohden).

Muutosesitykset sisältyvät 23. marraskuuta eduskunnalle annettuun täydentävään hallituksen esitykseen kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain muuttamisesta. Toimenpiteillä vuoden 2024 valtionosuuden kokonaistaso pysyy samana kuin lokakuussa valtion talousarvioesityksessä.

Valtionosuuksiin on päivitetty myös verotuloihin perustuva tasaus, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa sekä koulutustaustakriteerien tilasto. Veromenetysten korvausten kuntakohtainen tieto on vielä alustava, muilta osin valtiovarainministeriön julkaisema vuoden 2024 laskelma on lopullinen. OKM:n osuus on huomioitu vuoden 2023 tasolla.

Valtionosuuden ennakkolaskelmat vuosille 2025–2026 sisältävät sote-siirtolaskelman päivittymisen lisäksi tuoreimmat arviot koskien TE-uudistuksen rahoitusta, joiden mukaan Raahen kaupungin valtionosuus on 2,6 milj. euroa. Laskelmat tarkentuvat ja tietoja päivitetään seuraavan kerran keväällä 2024.

Raahen kaupungin vuoden 2025 ja 2026 valtionosuudet ovat 23.11.2023 julkaistujen tietojen mukaan 21,0 miljoonaa euroa. Laskelmissa on opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuusrahoitus huomioitu vuoden 2023 tasossa.

Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö antavat päätöksensä vuoden 2024 valtionosuusrahoituksesta joulukuun loppuun.

Menot

Vuoden 2024 toimintamenot ovat yhteensä 99,9 milj. euroa. Kun vuoden 2023 lopullisen talousarvion mukaiset menot ovat 98,1 milj. euroa, lisääntyvät menot 1,8 milj. eurolla.

Vuoden 2024 käyttötalouden toimintakate on -74,3 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi muodostuu 2,8 milj. euron ylijäämä.

Vuoden 2024 investointimenot ovat 10,4 milj. euroa. Kun investointitulot ovat 0,8 milj. euroa, ovat nettoinvestoinnit 9,6 milj. euroa. Suunnitelmakauden 2024–2026 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 25,7 milj. euroa, joten keskimääräinen investointitaso on 8,6 milj. euroa vuodessa.

Konsernin tavoitteet

Talousarviossa asetetaan tavoitteet sekä koko konsernille, että konserniyhteisöön kuuluville merkittävimmille yhtiöille ja säätiölle. Yhtiö- ja säätiökohtaiset tavoitteet on esitetty erikseen talousarviokirjan lopussa.

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2025
Konsernin toimintatuotot toimintamenoista %:a	47	44	50	50	52	55
Konsernin vuosikate poistoista %:a	142	94	105	105	105	110
Konsernin omavaraisuusaste %:a	23	23	28	28	28	32
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus %	115	116	110	110	110	105
Konsernin korolliset lainat/asukas, €	11 880	12 287	10 284	10 191	10 084	9 723

Taulukko 6. Konsernin tavoitteet.

Talousarvion sitovuus

Käyttötalouden määrärahojen sitovuus valtuustoon nähden on toimielimen menojen ja tulojen erotus, netto eli toimintakate. Toimielimille ja konserniyhteisöille asetetut tavoitteet ovat sitovia valtuustoon nähden. Käyttötalousoosassa on toimielinten lisäksi esitetty tulosalueiden tavoitteet sekä määrärahat muodossa; tulot, menot, netto. Tulosalueiden tavoitteet sekä tulojen ja menojen erotus, netto eli toimintakate ovat sitovia toimielimeen nähden. Tarvittaessa toimielin hyväksyy toimielimen sisällä tehtävät määrärahojen siirrot tulosalueelta toiselle.

Talousarvion ulkoisessa tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulujen erotus, netto. Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja tunnusluvut ovat valtuuston nähden sitovia.

Talousarvion rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset ja lainakannan muutokset sekä tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot.

Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on hankkeen tai hankeryhmän menot ja tuloarviot. Hankeryhmään sisältyvät hankkeet ovat sitovia toimielimeen nähden.

Valtuustoon nähden sitovat erät on talousarviossa merkitty: = valtuustoon nähden sitova.

Talousarvion käyttöohjeet ja tietojen vertailtavuus

Rahoitusosassa on antolainauksen muutoksessa 150 000 euron vuosittainen varaus antolainauksen lisäykseen. Laina on tarkoitettu paikallisten yhdistysten ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden tilapäiseen rahoittamiseen hankkeen aikana, koska hankkeisiin saadut avustukset tulevat hankkeen toteuttajille jälkikäteen toteutuneitten kustannusten perusteella. Lainaa voidaan myöntää paikallisille yhdistyksille myös silloin, kun yhdistys työllistää palkkatuella henkilön/henkilöitä, koska palkkatuet maksetaan työnantajalle jälkikäteen. Kaupunginhallituksella on oikeus päättää lainan myöntämisestä em. tarkoitukseen talousarvion puitteissa edellytyksellä, että lainan hakijalla on hankerahoituksesta tai palkkatuesta myönteinen päätös.

Tarkemmat määräykset ja ohjeet talousarvion käytöstä annetaan kaupunginhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa sekä toimielinten vahvistamissa käyttösuunnitelmissa.

Käyttöomaisuuden poistoperusteina käytetään kaupunginvaltuuston 29.3.2010 § 14 ja 29.3.2010 § 15 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Vuosille 2025 ja 2026 on budjetoitu TE-uudistuksen tulo- ja menoarviot. Uudistuksen valmistelu on meneillään ja taloussuunnitelmaan sisältyvät luvut ovat suuntaa antavia ja ne voidaan budjetoida tarkemmalla tasolla vuoden 2025 talousarvioon. Uudistus on budjetoitu kehittämislautakunnan talousarvioon ja vuosien 2025 ja 2026 käyttötalouden menoihin sisältyvät nettomenot ovat noin 2,6 milj. euroa/vuosi. Vastaavasti vuosien 2025 ja 2026 valtionosuuksiin sisältyy tehtävänsiirrosta johtuvaa kunnalle maksettavaa rahoitusta 2,6 milj. euroa.

TULOSLASKELMA

ULKOINEN	TP 2022	TA/KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
1.000 €		+ muutos			
Myyntitulot	6 033	4 189	4 056	4 398	4 414
Maksutulot	1 735	1 235	1 116	1 235	1 235
Tuet ja avustukset	3 559	1 397	1 839	1 305	1 276
Vuokratulot	4 454	4 729	4 862	4 862	4 862
Muut toimintatulot	587	561	520	520	520
Toimintatulot:	16 369	12 110	12 393	12 319	12 307
Valmistus omaan käyttöön	453	431	401	401	401
Henkilöstömenot	-53 770	-52 836	-53 159	-57 131	-57 889
Palvelujen ostot	-118 865	-16 182	-17 731	-17 301	-17 573
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 220	-8 067	-8 444	-8 636	-8 805
Avustukset	-3 964	-4 062	-3 798	-3 830	-3 830
Vuokramenot	-3 399	-3 759	-3 314	-3 620	-3 687
Muut toimintamenot	-192	-970	-599	-620	-633
Toimintamenot:	-189 411	-85 876	-87 045	-91 138	-92 416
Toimintakate	-172 589	-73 334	-74 251	-78 418	-79 709
Verotulot	105 432	63 275	62 815	65 460	67 045
Valtionosuudet	70 087	24 726	22 862	21 114	21 077
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	1 187	1 390	1 510	1 470	1 420
Muut rahoitustulot	2 959	2 730	2 940	2 300	2 285
Korkomenot	-1 592	-4 075	-3 920	-3 575	-3 995
Muut rahoitusmenot	-2 726	-365	-850	-30	-30
Rahoitustulot ja -menot, netto	-171	-320	-320	165	-320
Vuosikate	2 759	14 347	11 106	8 321	8 094
Poistot	-8 305	-8 935	-8 323	-8 323	-8 323
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	-5 546	5 412	2 783	-2	-229
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 546	5 412	2 783	-2	-229
Tavoitteet ja tunnusluvut:					
Toimintatulot / Toimintamenot, %	8,7	14,2	14,3	13,6	13,4
Vuosikate / Poistot, %	33,2	160,6	133,4	100,0	97,2
Vuosikate, €/asukas	115	590	468	353	344
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 833	20 245	23 028	23 026	22 796
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	616	833	970	976	970
Asukasmäärä vuoden lopussa	24 073	24 300	23 750	23 580	23 500
= valtuustoon nähden sitova					

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2022	TA/KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
1.000 €		+ muutos			
Myyntitulot	13 611	12 221	12 687	13 029	13 045
Maksutulot	1 757	1 245	1 129	1 248	1 248
Tuet ja avustukset	3 559	1 413	1 839	1 305	1 276
Vuokratulot	8 301	8 853	9 083	9 083	9 083
Muut toimintatulot	586	561	520	520	520
Toimintatulot:	27 815	24 292	25 258	25 185	25 172
Valmistus omaan käyttöön	453	431	401	401	401
Henkilöstömenot	-53 770	-52 849	-53 159	-57 131	-57 889
Palvelujen ostot	-126 455	-24 192	-26 375	-25 945	-26 217
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 236	-8 073	-8 444	-8 636	-8 805
Avustukset	-3 964	-4 062	-3 798	-3 830	-3 830
Vuokramenot	-7 241	-7 919	-7 535	-7 842	-7 907
Muut toimintamenot	-192	-962	-599	-620	-633
Toimintamenot:	-200 858	-98 057	-99 910	-104 004	-105 281
Toimintakate	-172 590	-73 334	-74 251	-78 418	-79 708
Verotulot	105 432	63 275	62 815	65 460	67 045
Valtionosuudet	70 087	24 726	22 862	21 114	21 077
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	1 187	1 390	1 510	1 470	1 420
Muut rahoitustulot	2 959	2 730	2 940	2 300	2 285
Korkomenot	-1 592	-4 075	-3 920	-3 575	-3 995
Muut rahoitusmenot	-2 726	-365	-850	-30	-30
Rahoitustulot ja -menot, netti	-171	-320	-320	165	-320
Vuosikate	2 758	14 347	11 106	8 321	8 094
Poistot	-8 305	-8 935	-8 323	-8 323	-8 323
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	-5 547	5 412	2 783	-2	-229
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 547	5 412	2 783	-2	-229
= valtuustoon nähden sitova					

RAHOITUSLASKELMA

1.000 €		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
			+muutos			
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	+/-	2 759	14 347	11 106	8 321	8 094
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjausevät	+/-	-223				
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-	-6 795	-9 636	-10 383	-11 150	-6 380
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	112	488	531	505	265
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	269	696	300	300	300
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/-	-3 878	5 895	1 554	-2 024	2 279
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	+/-	1 068	-588	597	697	1 470
Antolainasaamisten lisäys	-	-106	-1 360	-150	-150	-150
Antolainasaamisten vähennys	+	1 174	772	747	847	1 620
Lainakannan muutokset	+/-	-2 839	-3 557	-3 657	-191	-5 324
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+			3 000	6 400	1 200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-4 839	-6 657	-6 657	-6 591	-6 524
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	2 000	3 100			
Oman pääoman muutos		-656				
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-	7 067	1 500	1 500	1 500	1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	763	3 250	-6	-18	-75
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot						
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta		8 504	14 399	15 953	13 929	16 208
Investointien tulorahoitus, %		41,3	156,8	112,7	78,2	132,4
Laskennallinen lainanhoitokate		0,7	1,9	1,4	1,2	1,1
= valtuustoon nähden sitova						

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalous yhteensä

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	27 814 838	23 441 945	25 033 814	25 251 224	25 258 147	12 393 255	12 864 891	25 184 215	25 171 274
Myyntituotot/Liikevaihto	13 611 499	12 220 708	12 857 593	12 680 136	12 687 058	4 055 987	8 631 070	13 029 601	13 045 081
Maksutuotot	1 757 151	1 244 512	1 247 512	1 129 549	1 129 549	1 116 549	13 000	1 247 512	1 247 512
Tuet ja avustukset	3 558 947	1 413 139	1 413 139	1 839 104	1 839 104	1 839 104		1 304 666	1 276 245
Muut toimintatuotot	8 887 241	8 563 586	9 515 570	9 602 436	9 602 436	5 381 615	4 220 821	9 602 436	9 602 436
Vuokratuotot	8 301 442	8 002 951	8 954 935	9 082 860	9 082 860	4 862 039	4 220 821	9 082 860	9 082 860
Muut tuotot	585 799	560 635	560 635	519 576	519 576	519 576		519 576	519 576
Valmistus omaan käyttöön	453 217	431 000	431 000	401 000	401 000	401 000		401 000	401 000
TOIMINTAKULUT	-200 858 099	-94 947 149	-97 776 233	-100 527 537	-99 910 013	-87 045 121	-12 864 891	-104 003 686	-105 281 364
Henkilöstökulut	-53 770 462	-50 224 092	-51 786 072	-53 479 377	-53 158 693	-53 158 693		-57 131 341	-57 889 259
Palvelujen ostot	-126 455 030	-23 590 394	-24 511 256	-26 414 442	-26 375 680	-17 731 610	-8 644 070	-25 944 622	-26 217 253
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 235 565	-8 073 333	-8 234 799	-8 679 663	-8 444 001	-8 444 001		-8 635 943	-8 804 851
Avustukset	-3 964 141	-4 545 879	-4 545 879	-3 807 489	-3 797 789	-3 797 789		-3 829 650	-3 829 650
Muut toimintakulut	-7 432 901	-8 513 451	-8 698 228	-8 146 566	-8 133 850	-3 913 029	-4 220 821	-8 462 129	-8 540 351
Vuokratulot	-7 240 500	-7 918 947	-8 091 834	-7 551 907	-7 534 878	-3 314 057	-4 220 821	-7 841 726	-7 907 544
Muut kulut	-192 401	-594 504	-606 394	-594 659	-598 972	-598 972		-620 403	-632 807
TOIMINTAKATE	-172 590 044	-71 074 204	-72 311 419	-74 875 313	-74 250 866	-74 250 866	0	-78 418 471	-79 709 090
= valtuustoon nähden sitova									
Poistot ja arvonalentumiset	-8 304 973	-8 934 718	-8 934 718	-8 934 718	-8 322 599	-8 322 599		-8 322 599	-8 322 599
Vyörytykset									
Vyörytysmenot	-3 918 211	-4 186 390	-4 186 390	-4 186 390	-4 369 959	-4 369 959		-4 369 959	-4 369 959
Keskushallinnon vyör. meno	-2 183 074	-2 692 814	-2 692 814	-2 692 814	-2 852 880	-2 852 880		-2 852 880	-2 852 880
Tulev.lautak. vyör.meno	-1 141 909	-887 019	-887 019	-887 019	-938 519	-938 519		-938 519	-938 519
Rakenn.ymp.ltk. vyör.meno	-593 228	-606 557	-606 557	-606 557	-578 560	-578 560		-578 560	-578 560
Vyörytystulot	3 918 211	4 186 390	4 186 390	4 186 390	4 369 959	4 369 959		4 369 959	4 369 959
Keskushallinto vyör.tulo	2 183 074	2 692 814	2 692 814	2 692 814	2 852 880	2 852 880		2 852 880	2 852 880
Tulev.lautak. vyör.tulo	1 141 909	887 019	887 019	887 019	938 519	938 519		938 519	938 519
Rakenn.ymp.ltk. vyör.tulo	593 228	606 557	606 557	606 557	578 560	578 560		578 560	578 560
Kokonaiskustannukset	-180 895 017	-80 008 922	-81 246 137	-83 810 031	-82 573 465	-82 573 465		-86 741 070	-88 031 689

10 Keskusvaalilautakunta

Vastuhenkilö: Hallintosihteeri Leena Räsänen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta 2024	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	51 125	26 000	26 000	91 000	91 000	91 000			
Myyntituotot/Liikevaihto	51 125	26 000	26 000	91 000	91 000	91 000			
TOIMINTAKULUT	-75 899	-103 472	-103 032	-190 000	-190 000	-187 600	-2 400	-120 000	-13 250
Henkilöstökulut	-60 487	-78 903	-81 357	-154 515	-154 515	-154 515		-94 976	-4 850
Palvelujen ostot	-10 550	-19 688	-16 696	-20 085	-20 085	-17 685	-2 400	-16 984	-2 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-971	-1 961	-2 000	-9 400	-9 400	-9 400		-2 040	
Muut toimintakulut	-3 890	-2 920	-2 978	-6 000	-6 000	-6 000		-6 000	-6 000
Vuokrakulut	-3 890	-2 920	-2 978	-6 000	-6 000	-6 000		-6 000	-6 000
TOIMINTAKATE	-24 774	-77 472	-77 032	-99 000	-99 000	-96 600	-2 400	-120 000	-13 250
= valtuustoon nähden sitova									
Kokonaiskustannukset	-24 774	-77 472	-77 032	-99 000	-99 000	-96 600	-2 400	-120 000	-13 250

Vuosina 2024–2026 järjestettävät vaalit:

2024

PRESIDENTINVAALIT

- ennakkoäänestys 17. – 23.1.2024
- vaalipäivä sunnuntai 28.1.2024

mahdollinen toinen vaali (toinen kierros)

- ennakkoäänestys 31.1.–6.2.2024
- vaalipäivä sunnuntai 11.2.2024

EUROPARLAMENTTIVAALIT

- vaaliajanjakso 29.5. – 4.6.2024
- vaalipäivä sunnuntai 9.6.2024

2025

ALUE- JA KUNTAVAALIT

- ennakkoäänestys 2. – 8.4.2025
- vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025

2026

Ei säännönmukaisia vaaleja

Vaalien järjestelyissä pyritään huolehtimaan siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä, ja mahdollistetaan siltä osin hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttaminen.

Vaalijärjestelyissä huolehditaan myös siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ottaen huomioon mahdollinen epidemiatilanne ja sen vaatimat erityisjärjestelyt.

Sähköisen vaaliluettelon käyttöä varsinaisena vaalipäivänä laajennetaan mahdollisuuksien mukaan entisestään ja kehitetään tarvittaessa toimia, joilla taataan äänioikeutetuille mahdollisimman sujuva ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestämistilaisuus.

12 Tarkastustoimi

Vastuhenkilö: Talousjohtaja Päivi Määttä

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta 2024	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	-56 297	-82 169	-85 401	-85 401	-85 401	-78 178	-7 223	-86 830	-88 286
Henkilöstökulut	-15 993	-26 088	-26 899	-26 899	-26 899	-26 899		-27 303	-27 712
Palvelujen ostot	-39 111	-53 544	-55 914	-55 914	-55 914	-48 691	-7 223	-56 888	-57 881
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-1 007	-1 027	-1 027	-1 027	-1 027		-1 048	-1 069
Muut toimintakulut	-1 190	-1 530	-1 561	-1 561	-1 561	-1 561		-1 592	-1 624
Vuokratulut	-1 190	-1 530	-1 561	-1 561	-1 561	-1 561		-1 592	-1 624
TOIMINTAKATE	-56 297	-82 169	-85 401	-85 401	-85 401	-78 178	-7 223	-86 830	-88 286
= valtuustoon nähden sitova									
Kokonaiskustannukset	-56 297	-82 169	-85 401	-85 401	-85 401	-78 178	-7 223	-86 830	-88 286

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti.
2. Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen.
3. Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen.
4. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti	Tarkastuksen resurssien turvaaminen	Lakisääteiset tarkastuspäivät	57	
Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen	Palaute raportteihin ja arviointikertomukseen nopeasti ja asianmukaisesti	Määräaika	3 kk raportoinnista	
Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen	Rekisteritietojen ajantasaisuuden valvonta	Muutosten vieminen valtuustoon	Vähintään 2 krt / vuosi	
Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle	Mahdollisten havaintojen asianmukainen ja ajantasainen raportointi	Raportointi valtuustoon	Tarvittaessa	

14 Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

Tilin nimi	Toteuma 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta 2024	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	90								
Muut toimintatuotot	90								
Muut tuotot	90								
TOIMINTAKULUT	-247 421	-239 641	-255 845	-255 845	-255 845	-205 785	-50 060	-259 239	-262 690
Henkilöstökulut	-133 208	-139 988	-144 342	-144 342	-144 342	-144 342		-146 507	-148 704
Palvelujen ostot	-82 267	-81 255	-92 737	-92 737	-92 737	-42 678	-50 060	-93 591	-94 462
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 203	-6 158	-6 281	-6 281	-6 281	-6 281		-6 407	-6 535
Muut toimintakulut	-18 743	-12 240	-12 485	-12 485	-12 485	-12 485		-12 734	-12 989
Vuokrakulut	-18 743	-12 240	-12 485	-12 485	-12 485	-12 485		-12 734	-12 989
Muut kulut									
TOIMINTAKATE	-247 331	-239 641	-255 845	-255 845	-255 845	-205 785	-50 060	-259 239	-262 690
= valtuustoon nähden sitova									
Kokonaiskustannukset	-247 331	-239 641	-255 845	-255 845	-255 845	-205 785	-50 060	-259 239	-262 690

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta ja hyväksyy kaupungin talousarvion vuodelle 2024 sekä taloussuunnitelman vuosille 2025 - 2026 sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena yritys- ja asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahan edellytyksenä on asiakaslähtöisyys sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisulla.
2. Raaha on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahan kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raaha tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahan aluetta kylineen.
8. Raahan kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raaha	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttivaranto	
	Asuntopoliittinen ohjelma	Asuntopoliittinen ohjelma	Valmis	
Yritysten Raaha	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti	Kuntabarometri	Valtakunnallinen keskitaso	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Lasten ja nuorten Raahe	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	
Osaajien Raahe	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkea-asteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	
Hyvinvoinnin Raahe	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	
		Käyttöaste saatavissa olevista kohteista	100 %	
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon kehittäminen asukkaiden tarpeiden mukaisesti	Toteutunut	
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	

16 Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta 2024	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	2 991 134	3 000 512	3 348 818	3 494 631	3 494 631	800 679	2 693 952	3 056 569	3 056 569
Myyntituotot/Liikevaihto	2 406 322	2 718 072	3 066 378	2 768 112	2 768 112	74 160	2 693 952	2 768 112	2 768 112
Maksutuotot	-48	500	500	500	500	500	0	500	500
Tuet ja avustukset	504 200	274 330	274 330	712 492	712 492	712 492	0	274 430	274 430
Muut toimintatuotot	80 660	7 610	7 610	13 527	13 527	13 527	0	13 527	13 527
Muut tuotot	80 660	7 610	7 610	13 527	13 527	13 527	0	13 527	13 527
TOIMINTAKULUT	-113 513 059	-8 896 996	-9 120 444	-9 810 979	-10 027 309	-9 575 179	-452 130	-9 631 490	-9 800 383
Henkilöstökulut	-3 790 363	-2 256 252	-2 326 421	-2 602 414	-2 680 762	-2 680 762	0	-2 479 958	-2 560 194
Palvelujen ostot	-109 081 800	-5 862 416	-5 995 729	-6 640 699	-6 763 581	-6 412 323	-351 258	-6 574 171	-6 657 351
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 042	-62 376	-63 624	-116 227	-121 327	-121 327	0	-68 796	-70 158
Avustukset	-158 967	-170 000	-170 000	-156 000	-156 000	-156 000	0	-178 000	-178 000
Muut toimintakulut	-437 888	-545 952	-564 670	-295 639	-305 639	-204 767	-100 872	-330 565	-334 680
Vuokratulot	-425 536	-509 659	-527 651	-257 620	-267 620	-166 748	-100 872	-291 806	-295 153
Muut kulut	-12 352	-36 293	-37 019	-38 019	-38 019	-38 019	0	-38 759	-39 527
TOIMINTAKATE	-110 521 925	-5 896 484	-5 771 627	-6 316 348	-6 532 679	-8 774 501	2 241 822	-6 574 921	-6 743 815
= valtuustoon nähden sitova									
Poistot ja arvonalentumiset	-792 846	-833 694	-833 694	-833 694	-402 684	-402 684	0	-402 684	-402 684
Vyörytykset	1 971 573	2 440 473	2 440 473	2 440 473	2 566 371	2 566 371	0	2 566 371	2 566 371
Vyörytysmenot	-211 501	-252 341	-252 341	-252 341	-286 509	-286 509	0	-286 509	-286 509
Keskushallinnon vyör. meno	-211 501	-252 341	-252 341	-252 341	-286 509	-286 509	0	-286 509	-286 509
Vyörytystulot	2 183 074	2 692 814	2 692 814	2 692 814	2 852 880	2 852 880	0	2 852 880	2 852 880
Keskushallinto vyör.tulo	2 183 074	2 692 814	2 692 814	2 692 814	2 852 880	2 852 880	0	2 852 880	2 852 880
Kokonaiskustannukset	-109 343 198	-4 289 705	-4 164 848	-4 709 569	-4 368 992	-6 610 814	2 241 822	-4 411 234	-4 580 128

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Päätöksiä tehtäessä arvioidaan niiden vaikutusta kuntalaisiin ja elinkeinoelämään sekä kaupungin talouteen. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena yritys- ja asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on asiakaslähtöisyys sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisulla.
2. Raaha on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raaha tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raaha	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttivaranto	
		Asukasmäärä	Positiivinen kehitys	
	Asuntopoliittinen ohjelma	Asuntopoliittinen ohjelma	Valmis	
Yritysten Raaha	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti sekä olemassa	Kuntabarometri	Valtakunnallinen keskitaso	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	olevien että uusien yritysten osalta			
		Yritysten määrä	Positiivinen kehitys	
Lasten ja nuorten Raahе	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen.	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen	Kouluterveyskysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Osaajien Raahе	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkea-asteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	
	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Hyvinvoinnin Raahе	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	
		Käyttöaste saatavissa olevista kohteista	100 %	
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon kehittäminen asukkaiden tarpeiden mukaisesti	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	
	Talouden tasapainottamishjelma	Toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut	
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	

160 Johtaminen ja omistajaohjaus

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	366 072								
TOIMINTAKULUT	-107 565 365	-3 217 923	-3 272 660	-3 275 974	-3 492 304	-3 398 082	-94 222	-3 604 382	-3 667 231
TOIMINTAKATE	-107 199 294	-3 217 923	-3 272 660	-3 275 974	-3 492 304	-3 398 082	-94 222	-3 604 382	-3 667 231

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Johtamisen ja omistajaohjauksen tulosalueeseen sisältyvät muun yleishallinnon, kaupunginjohtajan, viestinnän ja kuntaosuuksien tulosyksiköt.

Muun yleishallinnon tulosyksikköön sisältyy kaupunginhallituksen sekä alaistensa toimikuntien ja jaostojen, varamäärärahojen ja avustusten ja jäsenmaksujen toiminnot.

Kaupunginjohtajan tulosyksikköön sisältyy kaupunginjohtajan, yliopisto- ja ammattikorkeakoulun, varautumisen ja keskustan kameravalvonnan sekä omistajapolitiikan toiminnot.

Viestinnän tulosyksikköön sisältyy viestintä, jonka tehtävänä on kehittää ja toteuttaa kaupungin viestintää kaupunkistrategian mukaisesti.

Kuntaosuuksiin sisältyy ympäristöterveydenhuollon ja maaseutuhallinnon maksuosuudet.

Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena yritys- ja asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on asiakaslähtöisyys sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisuilla.
2. Raahen on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raahen tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raahen	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoitaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttivaranto	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
		Asukasmäärä	Positiivinen kehitys	
	Asuntopoliittinen ohjelma	Asuntopoliittinen ohjelma	Valmis	
	Aktiivinen mukanaolo erilaisissa verkostoissa	Seutukaupunki-verkostoyhteistyö	Toteutunut	
		Maakunnallinen ja kansallinen edunvalvonta	Toteutunut	
Yritysten Raahе	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti sekä olemassa olevien että uusien yritysten osalta	Kuntabarometri	Valtakunnallinen keskitaso	
		Yritysten määrä	Positiivinen kehitys	
	Tuemme Raahen satamaa ja muita konserniyhtiöitä liiketoiminnan kehittämisessä ja vihreän siirtymän hyödyntämisessä	Hankkeiden edistäminen oikea-aikaisesti	Toteutunut	
Lasten ja nuorten Raahе	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen.	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen	Kouluterveyskysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Osaajien Raaha	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkea-asteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	
	Korkeakouluysteijien edistäminen yritysten tarpeet huomioiden	Koulutuspaikkojen monipuolistaminen	Toteutunut	
	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	
Hyvinvoinnin Raaha	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	
		Käyttöaste saatavissa olevista kohteista	100 %	
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon kehittäminen asukkaiden tarpeiden mukaisesti	Toteutunut	
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	
		Investoinnit enintään poistojen suuruiset	Toteutunut	
	Talouden tasapainottamisohjelma	Toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut	
	Kaupunkikonsernin talouden tasapainottaminen	Konsernin lainamäärä vähenee	Toteutunut	
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	
	Toimintamallien kehittäminen	Uudet toimintamallit käytössä	Toteutunut	
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	
	Reagoimme vihreän siirtymänmahdollisuuksiin proaktiivisesti	Uudet toimintamallit käytössä	Toteutunut	

164 Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja Matti Bergman

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	231 710	338 200	337 206	337 206	337 206	328 582	8 624	337 206	337 206
TOIMINTAKULUT	-3 411 845	-2 717 273	-2 813 783	-3 007 140	-3 007 140	-2 677 664	-329 476	-2 959 412	-3 026 149
TOIMINTAKATE	-3 180 135	-2 379 073	-2 476 577	-2 669 934	-2 669 934	-2 349 082	-320 852	-2 622 206	-2 688 943

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Hallintopalvelujen tulosalueeseen sisältyvät tulosyksiköt yleishallinto, osallisuus ja kansalaistoiminta, henkilöstöpalvelut, kotiapu Kissankello sekä neuvostot ja nuorisovaltuusto. Yleishallinnon tulosyksikköön kuuluu kanslia, puhelinvaihe, monistamo, postitus ja hankinnat. Asiakaspalveluissa keskeistä on sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen ja laajentaminen kaikkiin mahdollisiin toimintoihin.

Hankintapalvelut kilpailuttaa tavaroiden ja palvelujen vuosisopimuksia koko Raahen kaupungin organisaation käyttöön ja toimialojen tarpeisiin kansallisen kynnyksarvon ylittävät hankinnat. Hankintapalvelut ohjaa, neuvoa ja valvoo toimialoilla toteutettavien pienhankintojen lainmukaisuutta sekä kehittää hankintojen suunnitelmallisuutta. Hankintapalvelut osallistuu sopimustenhallinnan toteuttamiseen toimien sopimusjärjestelmän pääkäyttäjänä ja sopimuksista vastaavana tahona.

Kansalaistoiminta ja osallisuus tulosyksikkö sisältää lähidemokratiatoimikunnan, maaseudun kehittämisen ja osallistuvan budjetoinnin kustannuspaikat. Lähidemokratiatoimikunnan tehtävänä on luoda kaupungin ja kaupunkilaisen välisiä kaupunkilaisten osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia palvelevia rakenteita ja toimintamalleja, edistää hallintokuntien ja kaupunkilaisten välistä vuoropuhelua ja vuorovaikutusta, avustaa kaupungissa toimivia yhdistyksiä, edistää vapaata kansalaistoimintaa sekä päättää maatalouden kehittämisrahan jakamisesta sekä huolehtii osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta. Toimikunnalla on puheoikeudelliset edustajat kehittämis-, tulevaisuus- ja rakennetun ympäristön lautakunnissa.

Henkilöstöpalvelujen tehtävänä on kaupungin eri toimialojen sekä henkilöstön ja esihenkilöiden tukeminen ja ohjaaminen henkilöstön palvelusuhdeasioissa, osaamisessa sekä työhyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalvelujen toiminnan painopistealueena ovat oikeudenmukainen ja tasapuolinen henkilöstö- ja palkkapolitiikka sekä henkilöstön rekrytointien toteuttaminen työehtosopimusten, lakien, säännösten ja kaupungin omien ohjeistusten mukaisesti. Henkilöstöjärjestöjen ja työterveyshuollon kanssa tehtävä yhteistyö on olennainen osa henkilöstöpalvelujen toimintaa. Yhteistyöhön kuuluu myös yhteistoimintalain mukaisen yhteistoimintaelimen (yhteistyötoimikunta) toiminta, jonka asioiden valmistelu ja toteutus hoidetaan henkilöstöpalveluissa. Henkilöstön ja työnantajan välistä yhteistoimintaa toteutetaan lisäksi henkilöstöasiain neuvotteluryhmän ja henkilöstön edustajien välisissä paikallisneuvotteluissa.

Henkilöstöpalvelujen tulosyksikköön kuuluvat seuraavat toiminnan osa-alueet: henkilöstöhallinto, henkilöstöpalvelut, eläkkeet, henkilöstöjaosto, työsuojelu, työterveyshuolto, henkilöstöetuudet ja keskitetty koulutus. Neuvostot ja nuorisovaltuusto -tulosyksikköön sisältyy vammaisneuvosto, vanhusneuvosta ja nuorisovaltuusto.

Vihannissa sijaitseva kotiapu Kissankello toimii hallintopalveluiden alaisena toimintana. Kotiapu Kissankello tarjoaa kodin palveluita erilaisiin elämäntilanteisiin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Vihannissa syksyllä 2023 avattu Aamuruskon tila toimii hallintopalveluiden alaisena toimintana. Se tulee toimimaan yhdistysten, järjestöjen sekä kansalaisten kohtaamispaikkana.

Hallintopalveluiden kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Hallintopalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen, sähköisen arkistoinnin käytön koulutus, sähköisten asiointikanavien kehittäminen, osaamisen vahvistaminen, palveluprosessien kehittäminen, osallisuuden vahvistaminen, sopimushallinnan kehittäminen ja hankintojen kehittäminen. Entistä toimivampien menettelytapojen luominen kaupunkilaisten mielipiteiden ja näkemysten huomioon ottamisessa ja osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen osallisuuden instrumenttina. Osallisuutta ja kansalaistoimintaa integroidaan osaksi hallintopalveluita ja kaupungin toimintaa. Esihenkilöiden työn tukeminen. Organisaation toimintatapojen kehittämällä haetaan asiakaslähtöisiä, uusia toimintatapoja kokeilevia ja taloudellisia ratkaisuja hallinnon toimintaan.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hallintopalvelut yleinen:				
Osaava henkilöstö	Koulutusmahdollisuudet riittävät ja tarpeen mukaiset	Koulutukseen osallistuminen	Jokainen käy koulutuksessa vuoden aikana	
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö jaksaa työssään	Päivitetyt tehtäväkuvaukset	Tehty	
	Yhteistyö työterveyden kanssa työhyvinvoinnin kehittämiseksi	Yhteistyöpalaverit työterveyden kanssa	Järjestetty säännöllisesti	
	Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa ja päivitetään tehtäväkuvat.	Käytyt keskustelut	Keskustelu/vuosi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Työhyvinvointi	Mahdollisuus viikkoliikuntaan ja järjestetty työhyvinvointipäivä	Järjestetty	
Taloudellinen hallinto	Yksikön toimintaa kehitetään tarpeellisilla ohjelmistoilla, koulutuksilla ja sisäistä viestintää kehittämällä	Toiminta tehostuu	Toteutunut	
Sähköinen arkisto	Sähköisen arkiston käytön koulutus	Käytössä koulutusten ja perehdytysten jälkeen	Tehty	
Hankintapalvelut :				
Yhteistyön kehittäminen	Hankintapalvelujen viestintä ja yhteistyö yrittäjien kanssa	Yhteiset tilaisuudet yrittäjien kanssa	Toteutunut	
Sopimushallinnan kehittäminen	Sopimusjärjestelmän käytön tehostaminen	Koulutus ja opastus toimialoille	Tehty	
Hankintojen ennakoiva toimintamalli	Hankintojen suunnitelmallisuuden ja ennakoivan toimintamallin kehittäminen	Uusi toimintamalli käyttöön otettu	Toteutunut	
Osallisuus ja kansalaistoiminta:				

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Lasten ja nuorten Raahel	Lähidemokratiatoimikunta edistää lasten ja nuorten mielipiteiden ja näkemysten esille tuleamista nuorisolain 24§ huomioiden	Nuorten osuus osallistuvissa toimenpiteissä kuten osallistuvan budjetoinnin ideoinnissa.	50 %	
Osaajien Raahel	Lähidemokratiatoimikunta hyödyntää paikallista osaamista toiminnassaan	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
Hyvinvoinnin Raahel	Kaupunkilaisten hyvinvointia edistävien yhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen	Toimivat järjestöt ja yhdistykset	60	
Yhteisöllinen toiminta	Osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
	Luodaan vaikuttamisen Raahen malli	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
	Verkostoitunut toimintatapa	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	
	LD pitää kokouksensa tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Henkilöstön hyvinvointi ja tukeminen ovat tärkeitä toimivassa hallinnossa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksien ja toimintoja kehitetään uusien järjestelmien käyttöönottamisilla, joilla on vaikutus koko kaupunkikonsernin toimintaan. Hankintapalvelujen toimintaa kehitetään resursseihin panostamalla. Osallisuuden malli viedään koko kaupunkiorganisaatioon.

Henkilöstön työhyvinvointia kehitetään työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa ennaltaehkäisevien toimintamallien avulla. Henkilöstöresursseja tulee säilyttää hallinnon, henkilöstön ja hankintapalveluiden osalta ennallaan ja kehittää tulevaisuudessa vastaamaan työn tarpeiden mukaisesti.

Kuntalain 22§ mukaisesti kaupunkilaisille järjestetään osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Lähidemokratiatoimikunnalla on yksi viranhaltija. Toimikunta tukee raahelaisia yhdistyksiä ja järjestöjä resurssiensa puitteissa.

168 Talous ja rahoitus

Vastuhenkilö: Talousjohtaja Päivi Määttä

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	523 828	635 160	915 763	915 763	915 763	0	915 763	915 763	915 763
TOIMINTAKULUT	-714 405	-910 381	-932 382	-1 190 937	-1 190 937	-1 181 946	-8 992	-1 194 977	-1 199 071
TOIMINTAKATE	-190 577	-275 221	-16 619	-275 174	-275 174	-1 181 946	906 771	-279 214	-283 308

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tulosalueeseen sisältyy talous- ja rahoituspalvelut sekä palkanlaskennan- ja kirjanpidon ostopalvelut.

Talous- ja rahoituspalvelujen ensisijaisena tehtävänä on kaupungin taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen kokonaisvalmistelu sekä kaupungin toiminnan rahoituksen riittävydestä huolehtiminen ja taloudellisen informaation tuottaminen sekä toimialaan liittyvien asioiden valmistelu.

Talous ja rahoitustulosalueen kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena periaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Tuotetaan ajantasaista ja laadullista talousinformaatiota oman organisaation ja asiakkaiden tarpeisiin päätöksenteon tueksi.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Tasapainoinen talous	Taloushallinnon prosessien kehittäminen	Uusien toimintamallien käyttöönotto	Toteutunut	
	Keskitettyjen controller-palvelujen hyödyntäminen toimialoilla	Talouden seurannan ja kustannuslaskennan kehittäminen	Toteutunut	
	Ajantasainen ja laadukas talousinformaatio	Raportointi kaupunginvaltuustolle neljännesvuosittain	Toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Taloushallinnon prosesseja kehitetään yhteistyössä palkanlaskenta- ja kirjanpito palveluja tuottavan tahon kanssa. Prosessien kehittäminen edellyttää uusien järjestelmien käyttöönottoa, jota varten on investointiohjelmaan esitetty määräraha. Vuonna 2024 kiinnitetään erityistä huomiota toteumaraportoinnin kehittämiseen.

Controller on aloittanut tehtävässään elokuussa 2023 ja tarkoituksena on, että toimialat hyödyntävät hänen työpanostaan kustannuslaskennassa ja talouden seurannassa ennakoivasti.

180 Tietohallinto

Vastuuhenkilö: Tietohallintopäällikkö Kari Väyrynen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	1 869 524	2 027 152	2 095 849	2 241 662	2 241 662	472 097	1 769 565	1 803 600	1 803 600
TOIMINTAKULUT	-1 821 443	-2 051 419	-2 101 619	-2 336 928	-2 336 928	-2 317 488	-19 440	-1 872 718	-1 907 932
TOIMINTAKATE	48 081	-24 267	-5 770	-95 266	-95 266	-1 845 391	1 750 125	-69 118	-104 333

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tietohallinto kehittää, ylläpitää ja varmistaa organisaation tietojenkäsittelyä ja tietovarantoja, tietojärjestelmien yhteentoimivuutta, tietotekniikan ja tietotekniikkapalvelujen hankintaa ja tarjontaa sekä tietotoimintojen turvallisuutta ja taloudellisuutta.

Raahen kaupungin tietohallinnon tulosalue vastaa kaupungin tietohallintopalveluista. Tietohallintopalvelut sisältävät kaupungin tietojärjestelmien, sähköisten ja digitaalisten palveluiden suunnittelun, kehittämisen ja ylläpitämisen yhteistyössä toimialojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tietohallinnon suunnittelu- ja toteutusresurssit kohdistetaan eri toimialoille digitiekartan mukaisesti.

Tietohallinto muodostuu kahdesta tulosyksiköstä, tietohallinnosta ja ICT-palveluista. Tietohallintopäällikkö johtaa kaupungin tietohallintoa ja tietoturvallisuutta. Tieto- ja viestintätietotekniikan perus- ja tietoliikennepalvelut (ict-palvelut) hankitaan Joki ICT Oy:ltä. Tietohallinto vastaa ja seuraa ict-palveluiden laatua ja palvelutasoa. Kaikissa ict-laite- ja -tarvikehankinnoissa sekä palveluiden hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintaohjeita ja puitesopimuksia.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Toimintaympäristön tietoturvallisuuden kehittäminen
2. Tietojärjestelmien ja tietoaineistojen tietoturvallisuuden, tietosuojan ja laadun varmistaminen
3. Kuntalaisille, asiakkaille ja toimialoille tarkoitettujen sähköisten palveluiden selvittäminen, kehittäminen ja toimeenpano digitiekartan ja kaupunkistrategian mukaisesti
4. Tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantaminen
5. Tiedon laadun, saatavuuden ja yhteentoimivuuden selvittäminen ja suunnitteleminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Tietoturallinen työympäristö	Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen	Tietoturvalvomon (SOC) toiminnan laadun ja yhteistyön varmistaminen	4 seurantakokousta	
		Tiedonhallintatyöryhmän toiminnan kehittäminen	4-6 kokousta	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Tietoturvan parantaminen tietoturvaan liittyvillä hankinnoilla	Ratkaisut ja käytänteet	1-2 ratkaisua	
Digitalisaation edistäminen	Kaupungin digitalisaation tarpeet	Ylläpidetään kaupungin digitalisaation tilannekuvaa yhteistyössä toimialojen kanssa	Kaupungin digitiekartta päivitetty	
		Kuvataan kaupungin digistrategiamalli	Digistrategiamalli valmis	
	Digitalisaatioon liittyvät hankkeet	Otetaan käyttöön tuotoksia niistä hankkeista, joihin tietohallinto osallistuu	Otettu käyttöön	
	Valtakunnallinen ja alueellinen verkostoyhteistyö	Osallistutaan verkostoyhteistyöhön	Osallistuttu Jokilaaksojen tietohallinnon ohjausryhmän (Joki ICT), Tieran tietohallinnon ja digitalisaation ohjausryhmän sekä Kuntaliiton Turvallinen ja kriisinkestävä kunta - yhteistoimintaan	
Yhteentoimivat tietojärjestelmät, tietovarannot ja yhteydet	Laadukas Joki ICT:n palvelutuotanto	Palvelutason ja -laadun seuraaminen ja raportointi	Laatupalaverit 4 krt/v ja asiakastyytyväisyyskysely	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Tiedonhallintalaian mukaiset tehtävät	Tietohallinnon vastualueen tehtävät	Tehtäväsuunnitelma valmis	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Laadukas ICT-toimintaympäristö edellyttää sitä koordinoivan ja ohjaavan tietohallinnon sekä riittävästi resursseja. Tietohallinnossa työskentelee neljä vakituista henkilöä. Vuodelle 2024 toimintakulut ovat noin 2.000.000 euroa ja investoinnit 305.000 euroa.

ICT-palvelutuotanto edellyttää säännöllistä palvelutason ja -laadun valvontaa ja ohjausta.

Tietohallinnon vakituinen henkilöstömäärä mahdollistaa tietohallinnon johtamisen ja ohjaamisen strategisella ja kaupunkitasolla. Digitiekartalla esitettyjen tarpeiden toteuttamiseksi on saatava lisää henkilöstöresursseja, muutoin operatiivisella tasolla toimialojen digitiekartalla esitettyjä tarpeita täytyy priorisoida.

Lakien ja suositusten velvoittamat kehittämistoimet vaativat muutoksia jatkossakin toimintaprosesseihin ja järjestelmiin. Lisäksi TE2024 uudistus aiheuttaa tukitarpeita sekä sopimus-, teknologia-, tiedonhallinta- ja järjestelmämuutoksia.

20 Kehittämislautakunta

Vastuhenkilö: Kehittämisen toimialajohtaja Pasi Pitkänen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta 2024	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	1 506 648	1 002 223	1 002 223	863 294	877 631	877 631		1 286 203	1 301 203
Myyntituotot/Liikevaihto	280 842	283 821	283 821	295 486	309 823	309 823		742 895	757 895
Maksutuotot	216								
Tuet ja avustukset	1 125 242	640 102	640 102	530 008	530 008	530 008		505 508	505 508
Muut toimintatuotot	100 347	78 300	78 300	37 800	37 800	37 800		37 800	37 800
Vuokratuotot	-16								
Muut tuotot	100 363	78 300	78 300	37 800	37 800	37 800		37 800	37 800
Valmistus omaan käyttöön	7 129								
TOIMINTAKULUT	-7 350 106	-6 970 393	-7 117 102	-7 048 773	-6 845 065	-6 693 473	-151 592	-9 888 808	-10 017 206
Henkilöstökulut	-3 233 465	-2 538 659	-2 617 611	-2 689 141	-2 533 666	-2 533 666		-5 373 416	-5 455 417
Palvelujen ostot	-1 785 162	-1 915 130	-1 973 641	-2 112 669	-2 065 222	-1 934 402	-130 820	-2 064 960	-2 099 122
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 177	-65 335	-66 642	-69 063	-63 963	-63 963		-62 772	-64 026
Avustukset	-1 918 978	-2 076 962	-2 076 962	-1 813 139	-1 813 139	-1 813 139		-1 818 000	-1 818 000
Muut toimintakulut	-305 324	-374 307	-382 246	-364 761	-369 075	-348 303	-20 772	-569 660	-580 641
Vuokratulut	-266 382	-276 043	-282 017	-282 267	-282 267	-261 495	-20 772	-471 644	-480 664
Muut kulut	-38 942	-98 264	-100 229	-82 494	-86 807	-86 807		-98 016	-99 977
TOIMINTAKATE	-5 836 329	-5 968 170	-6 114 879	-6 185 479	-5 967 433	-5 815 841	-151 592	-8 602 605	-8 716 003
= valtuustoon nähden sitova									
Poistot ja arvonalentumiset	-563	-631	-631	-631	-107	-107		-107	-107
Vyörytykset	-166 317	-200 209	-200 209	-200 209	-196 536	-196 536		-196 536	-196 536
Vyörytysmenot	-166 317	-200 209	-200 209	-200 209	-196 536	-196 536		-196 536	-196 536
Keskushallinnon vyör. meno	-166 317	-200 209	-200 209	-200 209	-196 536	-196 536		-196 536	-196 536
Kokonaiskustannukset	-6 003 209	-6 169 010	-6 315 719	-6 386 319	-6 164 076	-6 012 484	-151 592	-8 799 248	-8 912 646

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kehittämislautakunta johtaa ja kehittää alaistiaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Kehittämislautakunta päättää:

1. Asema- ja yleiskaavojen valmistelusta ja nähtäväksi panosta
2. Elinkeinojen kehittämisasioista ja elinkeinostrategian laatimisesta sekä toimitilaratkaisuista
3. Kaupunkimarkkinoinnista, kaupunkitapahtumista ja niihin liittyvästä viestinnästä
4. Matkailun kehittämisestä
5. Työllisyydenhoidosta
6. Seutukunnan kehitykseen ja edunajamiseen liittyvistä asioista
7. Joukkoliikenteen kehittämisestä

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kehittämislautakunta vastaa laadukkaiden toiminnan puitteiden järjestämisestä niin yrityksille kuin asukkaille. Tavoitteena on edistää ja mahdollistaa Raahen kaupungin alueella toimivien yritysten toimintaedellytyksiä sekä auttaa uusien ja muualla toimivien yritysten toiminnan aloittamista Raahessa. Raaha ja Raahen seutukunta erottuu kehittyvällä elinkeinorakenteellaan sekä yrittäjäystävällisellä asenteellaan. Kehittämislautakunta keskittyy erityisesti olemassa olevan yritysten vahvistamiseen ja toimintaedellytysten parantamiseen.

Raahen seutukunnassa on suunnitteilla merkittäviä, erityisesti vihreään siirtymään liittyviä projekteja ja suurhankkeita, joiden tuomat mahdollisuudet ja positiiviset vaikutukset tulee maksimoida. Tämä asettaa kaavoitukselle, teollisuuden toimintaedellytysten luomiselle sekä osaavan työvoiman riittävyydelle ja työllisyydenhoidolle positiivisia haasteita. Moderni työmatkaliikenne tukee teollisuuden toimintaedellytyksiä.

Kehittämislautakunnan alaiset tulosalueet ottavat käyttöön digitalisaation tuomat mahdollisuudet. Lautakunnan alaiset tulosalueet toimivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja henkilöstöä rohkaistaan kokeilemaan ja kehittämään organisaation toimintaa. Kaupungin markkinointi on positiivista kaupunkikuvaa luovaa. Raahen kaupungin imagotekijöitä edistetään aktiivisesti (hankkeet, tapahtumat, kansalaisten osallistaminen). Erityisenä toiminnan painopistealueena tarkastellaan Raahen kaupallisen keskuksen kehittämistä sekä vihreän siirtymän elinvoimainvestointien valmistelua. Matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi tukevat imagotekijöiden rakentumista.

Kaikessa lautakunnan alaisessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raahan seutu	Luodaan toimintaedellytyksiä, jotka omalta osaltaan mahdollistavat Raahan yritysten ja työpaikkojen lukumäärän sekä väkiluvun kasvun.	Raahan menestyy vetovoimaa- ja pitovoimaa mittaavissa tarkasteluissa.	Menestys on vuoden 2023 tasoa tai parempi.	
	Valmistautuminen TE2024-yhteistyöhön.	Työllisyysalue on käynnistymisvalmis 31.12.2024.	Kyllä/Ei	
Yritysten Raaha	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunajaminen ja verkostotyö.	Elinvoimastrategia on jalkautettu ja ohjaa toimintaa	Kyllä/Ei	
Lasten ja nuorten Raaha	Lapsi- ja perheystävällisyys otetaan huomioon kaikessa toiminnassa	Lapset ja nuoret sekä perheet on huomioitu erityisesti kehittämislautakuntaa koskevissa keskeisissä tai lasten elämänpiiriin erityisesti vaikuttavissa hankkeissa ja toimenpiteissä.	100%	
Osaajien Raaha	Korkea-asteen koulutuksen ja tutkimuksen etabloituminen Raahan seudulle.	Toimiva AMK koulutus: Koulutuspaikkojen laadullinen tasonousee ja niihin on runsaasti hakijoita	On tuettu Koulutuskuntayhtymä Brahea koulutuksen kehittämisessä (hankkeet, toimenpiteet).	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raaha	Joukkoliikenteen suunnittelu, kehittäminen ja järjestäminen	Joukkoliikenne on sujuvaa ja palvelutaso on riittävä.	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu 5-10 %	
	Matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen (Visit Raaha)	Seudullisen matkailun Master Planin laatiminen	Matkailun Master Plan ja investointisuunnitelma ovat valmiita.	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kehittämislautakunta toimii Raahen kaupungin strategian sekä Raahen seudun elinvoimastrategian mukaisesti. Toiminnan resurssit sekä toimintaedellytykset esitellään tulosaluekohtaisissa tarkasteluissa.

205 Hallinto

Vastuuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	547						0		
TOIMINTAKULUT	-819 092	-927 444	-241 160	-252 160	-252 160	-244 677	-7 483	-256 115	-260 171
TOIMINTAKATE	-818 545	-927 444	-241 160	-252 160	-252 160	-244 677	-7 483	-256 115	-260 171

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kehittämisen toimialan hallinto johtaa, hallinnoi sekä tuottaa koko toimialaa tukevia palveluita sekä vastaa kehittämislautakunnan sujuvasta toiminnasta ja työskentelystä. Hallinto vastaa myös omalta osaltaan hanke-, ohjelma- ja tukirahoituksen päätöksenteon valmistelusta.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Lautakunnan sujuvan päätöksenteon varmistaminen
2. Kehittämisen toimialan sisäisen yhteistyön kehittäminen
3. Toimialan tarvitsemien hallinnollisten palveluiden tuottaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sivovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Tasapainoinen talous	Tehokas ja ajantasainen talouden seuranta	Käyttötalouden toteutumaraaportti	6 krt/v	
Osaajien Raahe	Toimialan yhteistoiminnan kehittäminen ja selkeä viestintä	Johtoryhmän kokoukset / osallistumisprosessi	11 krt/v, 85%	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Toimialan hallinto- ja yhteistoimintarakenteita kehitetään edelleen. Hallinnon tarvitseman henkilöresurssin oikea mitoitus sekä sisäisten yhteistoimintarakenteiden vakiinnuttaminen ovat keskeisessä roolissa.

200 Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys

Vastuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	585 918	367 508	197 789	197 789	197 789	197 789	0	197 789	197 789
TOIMINTAKULUT	-4 244 155	-3 699 107	-1 674 313	-1 693 912	-1 533 417	-1 507 286	-26 132	-1 554 623	-1 582 231
TOIMINTAKATE	-3 651 108	-3 331 599	-1 476 524	-1 496 123	-1 335 628	-1 309 497	-26 132	-1 356 834	-1 384 442

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikkö huolehtii Raahen kaupungin kehittämishankkeista, kaupunkimarkkinoinnista ja näkyvyydestä, Tapahtumatalo Raahen ulkopuolisesta tapahtumatuotannosta sekä edistää ja mahdollistaa Raahen kaupungin alueella toimivien teollisten yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäksi yksikköön siirtyvät kehittämislautakunnan hallinnosta vuonna 2024 joukkoliikenne ja Praati.

Kaikkien Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikön toimenpiteiden yhteinen tavoite on lisätä Raahen kaupungin veto- ja pitovoimaa. Toiminnassa korostetaan kehittämisenäkökulmaa, aktiivisuutta, verkostoyhteistyötä ja mahdollistajan roolia. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Toimintaympäristö on Ukrainan sodan jälkeen poikkeuksellisessa tilanteessa. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan jälkeen globaali, kansallinen ja alueellinen taloudellinen epävarmuus on lisääntynyt ja rakentamiskustannusten nousu on heikentänyt yritysten investointihalukkuutta. Toisaalta sodan aiheuttama energiahintojen dramaattinen nousu ja nopea pyrkimys päästä eroon venäläisestä energiasta on edesauttanut puhtaan energiantuotannon hankkeiden aloittamista ja kehitystä.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille – Raahen kaupungin näkyvyyden, tunnettuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen.
2. Raahen kaupungin alueella toimivien teollisten yritysten toimintaedellytysten edistäminen ja mahdollistaminen, teollisuuden hiilineutraalin tai vähähiilisen tuotannon yritysten sijoittuminen Raahen sekä teollisuus- ja yritystonttien markkinointi.
3. Aktiivinen osallistuminen kehittämistyöhön sekä kehittämistarpeisiin soveltuvien rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen talousarvioon määriteltyjen raamien pohjalta.
4. Joukkoliikennepalveluiden järjestäminen ja kehittäminen.
5. Raahen kaupungin keskustan palvelupisteen Praatin toiminnan kehittäminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yritysten Raahe	Yritysvaikutusten arvioinnit kehittämislautakunnan päätösesityksissä	Toteuma-%.	90 %	
	Raahen kaupungin ja/tai lähikuntien alueelle sijoittuvan vähähiilisen tai hiilineutraalin teollisuusalueen hyödyntäminen (markkinointi, sijoittumiscaset)	Käynnistynyt	Kyllä/Ei	
	Yhteismarkkinointikampanjan toteuttaminen yhdessä yritysten kanssa	1 toteutettu yhteismarkkinointikampanja	Kyllä/Ei	
Osaajien Raahe	Osaaja- ja koulutusmarkkinoinnin kehittäminen verkostoyhteistyön avulla, erityisenä painopistealueena AMK-markkinointi	1 toteutettu AMK-markkinointikampanja	Kyllä/Ei	
Hyvinvoinnin Raahe	Asukasmarkkinointikampanjan toteuttaminen	1 toteutettu asukasmarkkinointikampanja	Kyllä/Ei	
	Tuotantotukiyhteistyön aloittaminen Pohjois-Suomen elokuvakomission kanssa	Vähintään yhtä elokuvaa kuvataan Raahessa	Kyllä/Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Positiivista imagoa edistävä, raahelaista identiteettiä ja yhteisöllisyyttä vahvistava tapahtumatuotanto	Toteutettujen yleisötapahtumien yhteenlaskettujen kävijämääräarvio yhteensä 25 000 henkeä	Kyllä/Ei	
	Hankerahoitustien aktiivinen hyödyntäminen	Käynnissä vähintään 2 kehittämisen toimialaa tukevaa hanketta	Kyllä/Ei	
	Joukkoliikenteen suunnittelu, kehittäminen ja järjestäminen	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu	Kasvua 5–10 % edellisvuoteen verrattuna	
		Saavutettavuuden parantaminen	Liityntäyhteydet Vihannin rautatieasemalle tarkoituksenmukaiset: Kyllä/Ei	
		Yhteistyön tiivistäminen koulukuljetusten suunnittelun osalta	Toiminnassa: Kyllä/Ei	
	Praatin toiminnan kehittäminen	Käyttöasteen kasvattaminen tapahtuma- ja kokousvarausten osalta	Kasvua vähintään 10% edellisvuoteen verrattuna	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikkö huolehtii mm. Raahen kaupungin kehittämistoimenpiteisiin, markkinointiin, tapahtumatuotantoon ja elinvoimaan liittyvistä asioista Raahen kaupunkistrategian mukaisesti.

Markkinoinnin suorittamalla toimenpiteillä viestitään Raahen kaupungin vetovoimatekijöistä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti sekä tehdään pitkäjänteistä työtä Raahen tunnettuuden kehittämiseksi käytettävissä olevien resurssien ja määrärahojen puitteissa.

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys organisoii yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa vuosittain useita merkittäviä yleisötapahtumia, joista isoimpia ovat Raahen Meripäivät, Raahen Pimiät, Raahen joulunavaus sekä Seminaarin joulu.

Kaupunkikehittämiseen ja näkyvyyteen sijoittuu myös elinkeinot, jossa yhden henkilön organisaatio toimii aktiivisesti strategisten päämäärien ja tavoitteiden mukaisesti. Taloudellisesti erittäin niukat resurssit mahdollistavat pienimuotoisen markkinoinnin.

215 Työllisyydenhoito

Vastuuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

Tilin nimi	TP	TA	TA raami		TA ulk+sis	TA ulk	TA sis	TS	TS
	2022	2023	2024	Lautakunta	2024	2024	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT			169 719	169 719	184 056	184 056	0	619 719	634 719
TOIMINTAKULUT			-2 778 119	-2 818 119	-2 774 906	-2 753 705	-21 201	-5 805 998	-5 867 534
TOIMINTAKATE			-2 608 400	-2 648 400	-2 590 850	-2 569 649	-21 201	-5 186 279	-5 232 815

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Raahen kaupunki on osallistunut määräaikaiseen työllisyyden kuntakokeiluun seutukunnallisessa yhteistyössä Siikajoen ja Pyhäjoen kuntien kanssa 1.3.2021 alkaen. Kuntakokeilujen toteutusta on jatkettu kuntakokeilulakiin perustuen vuoden 2024 loppuun saakka, jonka jälkeen työllisyydenhoito siirtyy 1.1.2025 alkaen kokonaan kuntien vastuulle (TE2024 uudistus).

Uudistuksen myötä Raahen kaupungille tulee järjestämisvastuu vastuu työllisyysalueesta, johon tätä kuvausta tehdessä suunnitellaan kuuluvaksi 17 kuntaa Pohjois-Pohjanmaan eteläosasta.

Vuoden 2023 aikana työllisyydenhoidon resurssina on aloittanut työnsä seutukunnallinen kotoutumisen koordinaattori, joka tarjoaa palveluita seutukunnan kuntien maahanmuuttaja-asiakkaille (muut kuin työnhakijana olevat kotoutumisasiakkaat).

Vuoden 2024 aikana työllisyyden kuntakokeilu jatkuu ja työllisyydenhoidon kehittämistä jatketaan valtion määrittämien linjausten sekä omien paikallisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta. Kehittämistyön keskiössä ovat nuorille ja maahanmuuttaja taustaisille suunnattujen palveluiden, työttömien työnhakijoiden työkyvynarviointiprosessin kehittäminen ja elinvoimaa tukevien palveluiden kehittäminen.

Asiakasvirran organisointia toteutetaan voimassa olevan Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin mukaisesti, asiakkaiden yksilölliset tarpeet huomioon ottaen. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on asiakaslähtöisten, työllistymistä edistävien palveluiden oikea aikainen tarjonta ja pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy. Työllisyydenhoidossa tehdään aktiivista yhteistyötä mm. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen sekä Kelan ja koulutuksenjärjestäjien kanssa.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Vuosien 2024-2026 toimintaan liittyy keskeisesti valmistautuminen TE2024 uudistukseen ja toiminnan käynnistymiseen uusilla työllisyysalueilla. Keskeisiä toimintaa ohjaavia tavoitteita ovat pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy, työnhakijoiden työ- ja toimintakykyä sekä työllistymistä tukevien palvelumallien rakentaminen alueen yhteistyöverkoston kanssa. Lisäksi tulevat kuntien rahoitusosuutta koskevat muutokset huomioiden lähivuosien aikana on kiinnitettävä huomiota työttömille kohdennettavien palveluiden ja palvelupolkujen vaikuttavuuteen siten, että ensisijaisena tavoitteena palveluketjussa tulee olla työnhakijan työllistyminen.

TE2024 toimintaan liittyen keskeistä on myös kuntaekosysteemin aikaisempaa tehokkaampi hyödyntäminen työllisyydenhoidossa. Raahelaisten nuorten työllistämistä edistetään kesätyöpaikan, kesätyösetelin tai kesäyrittäjätsetelin turvin.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raahe	Valmistautuminen TE2024-yhteistyöhön. Työllisyysalue määritetty ja alueelliset yhteistyö neuvottelut toteutettu.	TE2024 aluetta koskeva alustava kuntien välinen sopimus ja järjestämis- sekä toteutussuunnitelma tehty.	Kyllä/Ei	
		Työllisyysalue käynnistymisvalmis 31.12.2024.	Kyllä/Ei	
Elinvoimainen Raahe	Uuden työvoimapalvelumallin toteutuminen työllisyshoidossa (ent.Poma)	Toteutunut	Kyllä/Ei	
Hyvinvoinnin Raahe	Osallistuminen seudulliseen työkykytiimiin yhteistyössä hyvinvointialue Pohteen ja Kelan kanssa.	Osallistuttu	Kyllä/Ei	
Hyvinvoinnin Raahe	Työkykykoordinaattorien kouluttaminen työnhakijoiden työ- ja toimintakyvyn arviointien tehostamiseksi.	Osallistuttu koulutukseen	Kyllä/Ei	
Hyvinvoinnin Raahe	Työhönvalmennusmallin kehittäminen asiakkaiden palveluohjauksen kehittämiseksi	Kehittämishankeäynnissä ja työhönvalmennusta toteutetaan	Kyllä/Ei	
Yritysten Raahe	Alueellisten Rekrytointikampanjojen toteutus ja niihin osallistuminen	2-3 rekrytointikampanjaa vuosittain		

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	yhdessä yritysten kanssa			
Lasten ja nuorten Raahen	Nuorten kesätyömahdollisuuksien tukeminen (kesätyöpaikat, kesätyöseteli, kesäyrittäjäseteli)	200 nuorta kesätyössä tai kesäyrittäjänä	Kyllä/Ei	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kuntakokeilussa työtä toteuttaa 17 henkilöä (17 htv), joista 4 henkilöä Raahen kaupungin palveluksessa ml. seutukunnallinen kotoutumisen koordinaattori. Lisäksi työllisyshoidossa työskentelee osa-aikaisesti alustavan arvion mukaan kolme henkilöä. TE25024 valmistelua tehdään mahdollisuuksien mukaan hankerahoituksia hyödyntäen.

220 Kaavoitus

Vastuhenkilö: Kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	15 776						0		
TOIMINTAKULUT	-694 672	-824 475	-857 904	-857 904	-857 904	-828 378	-29 526	-863 140	-877 433
TOIMINTAKATE	-678 896	-824 475	-857 904	-857 904	-857 904	-828 378	-29 526	-863 140	-877 433

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaavoitusyksikkö vastaa Raahen kaupungin yleis- ja asemakaavojen laadinnasta laissa säädetyllä tavalla. Kaupungin kaavatyötä ohjaavat maakuntakaava sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Lisäksi kaavoitus antaa lausuntoja muun muassa rakennusvalvonnalle, sekä valtion viranomaisille lupa-asioissa sekä kaavallisiin ja maankäyttöön liittyvissä kysymyksissä.

Kaavoitusyksikön toiminta-alue on koko Raahen alue. Kaavaprosessin eri vaiheissa yhteistyötä tehdään yksittäisten kuntalaisten lisäksi maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla, sekä yksityisen että julkisen sektorin eri toimijoiden kanssa.

Kaavoituksen toimintatavat ovat läpinäkyviä ja yhdenvertaisia kaikkia asukkaita kohtaan.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaki, Rakentamislaki, Raahen kaupungin strategia, Talousarvio, Kaavoitusohjelma, strateginen maankäytön suunnitelma.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yritysten Raah Lasten ja nuorten Raah Osaajien Raah Hyvinvoinnin Raah	Maankäyttö- ja rakennuslain § 51 mukaisten asemakaavojen laadinta, yleiskaavojen uudistaminen kaavoitusohjelmassa esitetyllä tavalla.	Kaavoitusohjelman toteutuminen	70%	
	Kaupunkiorganisaation ulkopuolelta tuleviin lausuntopyyntöihin vastaaminen	Oikea-aikaisuus: Lausunto annetaan määräajassa, kun tarvittavat asiakirjat ovat saapuneet.	Kyllä/Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Kaupunkiorganisaation sisäisiin lausuntopyyntöihin vastaaminen	Oikea-aikaisuus: Lausunto annetaan määräajassa, kun tarvittavat asiakirjat ovat saapuneet.	Kyllä/Ei	
Yritysten Raahe	Kaavoitus tuottaa riittävän tonttitarjonnan yritystoiminnan, teollisuuden ja palveluiden tarpeeseen.	Riittävä tonttitarjonta	Teollisuuden tonttityypeissä kysyntää vastaava tonttitarjonta viiden vuoden tarpeisiin: Kyllä/Ei	
	Yritysten maankäytöllisiin tarpeisiin tarjotaan mahdollisimman joustava ratkaisu	Oikea-aikaisuus: Lausunto annetaan määräajassa kun tarvittavat tiedot ovat käytettävissä.	Kyllä/Ei	
		Jätettyjen kaavoitusaloitteiden valmistelu viipymättä	Kyllä/Ei	
Osaajien Raahe	Kaavoitus tuottaa riittävän tonttitarjonnan asumisen ja virkistäytymisen tarpeeseen	Riittävä tonttitarjonta, joka mahdollistaa erilaiset asumisvaihtoehdot sekä monipuolisen virkistäytymisen	Asumisen tonttityypeissä kysyntää vastaava tonttitarjonta viiden vuoden tarpeisiin: Kyllä / Ei Virkistysalueiden tonttitarjonta ajantasainen: Kyllä / Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Kaavoitusprosessin läpinäkyvyys ja vuorovaikutteisuus	Jokaisen kaavaprosessin yhteydessä järjestetään mahdollisuus keskustella kaavasta joko yleisötilaisuutena tai kaavoittajan ilta-aikaisena vastaanottona. Merkittävässä kaava- ja suunnitteluhankkeissa järjestetään osallistamisprosessi.	Kyllä/Ei	
Hyvinvoinnin Raahe	Kaavoitus tuottaa riittävän tonttitarjonnan virkistäytymisen ja palveluntarjonnan tarpeeseen.	Kaikille helposti saavutettavien virkistysalueiden mahdollistaminen, hyvinvointipalveluiden riittävän tonttitarjonnan tuottaminen	Virkistysalueiden tonttitarjonta ajantasainen: Kyllä / Ei Hyvinvointipalveluiden tonttitarjonta ajantasainen: Kyllä/Ei	
	Uusien osallistamistapojen ennakkoluuloton kokeileminen ja hyödyntäminen.	Laadukkaiden osallistamiskäytäntöjen järjestäminen kaavoitusprosessin yhteydessä.	Kyllä/Ei	
Lasten ja nuorten Raahe	Lapset ja nuoret huomioidaan soveltuvin osin kaavaprosesseissa	Lapset ja nuoret on huomioitu kaupunkia koskevissa keskeisissä tai lasten elämänpiiriin erityisesti	Kyllä/Ei	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
		vaikuttavissa kaavahankkeissa.		

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupungin kehittyminen edellyttää suunnitelmallista maankäyttöä ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Kaavoitus on kaupungin tehokkain työkalu alueen maankäytön tarkoituksenmukaisessa suunnittelussa. Kaavoitus on lakisääteistä ja jatkuvaa toimintaa.

Kaavoitus on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädelty prosessi, jossa on huomioitava riittävästi ylempi kaavataso, selvitykset sekä osallisten muistutukset ja lausunnot. Kaupungin pitkän tähtäimen strategisissa linjauksissa on huomioitava niiden vaikutus maankäyttöön jotta kehittäminen on sujuvaa ja kaavoitus oikea-aikaista.

Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, joka lakisääteisenä toimintana on jatkuvaa. Yleiskaavojen laadinta ja niiden tarkistaminen vastaamaan maankäytön tulevia tavoitteita on myös jatkuvaa toimintaa. Kaavoituksen tulee tapahtua suunnitellusti, jotta kaupungin tonttitarjonta säilyy monipuolisena.

Kaavoituksen tavoite on tuottaa riittävä ja laadukas tonttitarjonta eri tonttityypeissä. Kaavoitusyksikkö pyrkii toimimaan joustavasti ja nopeasti priorisoiden kaavoitushankkeita kiireellisyyssjärjestyksessä.

280 Raahen seudun kehitys

Vastuhenkilö: Kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	904 407	634 715	634 715	495 786	495 786	495 786	0	468 695	468 695
TOIMINTAKULUT	-1 592 187	-1 519 367	-1 565 605	-1 426 677	-1 426 677	-1 359 427	-67 250	-1 408 933	-1 429 837
TOIMINTAKATE	-687 780	-884 652	-930 890	-930 891	-930 891	-863 641	-67 250	-940 238	-961 142

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Toiminnan tarkoituksena on toimia ylikunnallisena Pyhäjoen ja Siikajoen kuntien sekä Raahen kaupungin yhteisenä elinkeino- ja yrityspalveluiden tuottamisorganisaationa. Tavoitteena on alueen elinvoiman edistäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elinvoimaa edistetään kulloinkin voimassa olevan elinvoimastrategian ja vuosittaisten toimintasuunnitelmien sekä kuntien strategioiden määrittämin soveltuvin tavoittein. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma. Tehtävät jakaantuvat kolmeen tulosityksikköön: Raahen seudun yrityspalvelut, projektitoiminta ja Visit Raahen (matkailu).

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Alueen yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen sekä seudullinen edunajaminen ja verkostotyö aluetta vahvistavana toimena
2. Seudullisen elinvoimastrategian mukaiset tavoitteet ja niiden edistäminen
3. Suurhankkeiden vaikuttavuus ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta
4. Alueen näkyvyyden, vetovoiman sekä matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yritysten Raahen	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunajaminen ja verkostotyö	Toimivat ja oikea-aikaiset yritysten perustamiseen ja kehittämiseen liittyvät palvelut ovat yritysten käytössä ja yritysten tiedossa	Riittävä resurssi: On/Ei Asiakastyytyväisyys 90 % Yritysten nettoperustanta on positiivinen Raahen seudun kehityksen uusasiakashankinta ja tilaisuuksien osallistujamäärä ovat kasvussa.	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
		Elinvoimastrategia on jalkautettu ja ohjaa toimintaa	Kyllä/Ei	
		Yhteistyökumppanien kanssa toteutetut kehittämishankkeet edistävät yrityslähtöistä kehittämistoimintaa	Vähintään kuusi yhteistä hanketta on käynnissä yhdessä kumppaniorganisaatioiden kanssa.	
		Edunajaminen: Lausunnot annetaan määräajassa.	Kyllä/Ei	
	Suurhankkeiden ja vihreä siirtymän vaikuttavuuden ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta.	Edistetään yritysten suurhankkeiden hyödyntämistä.	Käynnissä vähintään kaksi toimenpidettä/hanketta.	
Lasten ja nuorten Raaha	Yrittäjyyskasvatustyön edistäminen	Yhteistyötoimenpiteet ja -hankkeet eri toimijoiden kanssa	2 kpl	
Osaajien Raaha	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Rakennetaan uusi palvelumalli, jolla parannetaan yhteistoimintaa tulevan työllisyysalueen kanssa	On osallistuttu aktiivisesti uuden palvelumallin suunnitteluun	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raahe	Matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen (Visit Raahe)	Vakiinnuttaminen, resurssi/ hanke	Toimintamalli on vakiinnutettu kokonaisuudessaan. Käynnissä on kaksi hanketta.	
		Seudullisen matkailun Master Planin laatiminen	Matkailun Master Plan ja investointisuunnitelma ovat valmiita.	
	Yrittäjien hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Tavoitetta tukeva hanke/resurssi	Käynnissä / haettu	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Raahen seudun kehityksen tärkeimpänä toimintaa linjaavana asiana on seudullinen elinvoimastrategia ja sen edellyttämät teemat, painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet. Toiminnassa huomioidaan myös kuntastrategiat. Uuden EU-ohjelmakauden hankerahoituksen käynnistymisen myötä projektitoiminnan osuus koko toiminnasta pidetään aikaisempien vuosien tasolla. Työllisyyteen, osaavan työvoiman saatavuuteen ja koulutukseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan. Vihreä siirtymä -teemaa tuodaan esille seutukunnan brändäyksen tukena. Kiinteää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa jatketaan.

30 Tulevaisuuslautakunta

Vastuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Marianne Liimatainen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	3 740 455	1 976 621	1 976 621	1 852 658	1 852 658	1 852 658	0	1 970 621	1 970 621
Myyntituotot/Liikevaihto	450 891	495 104	495 104	495 104	495 104	495 104	0	495 104	495 104
Maksutuotot	1 253 181	844 445	844 445	726 482	726 482	726 482	0	844 445	844 445
Tuet ja avustukset	1 801 758	462 724	462 724	456 724	456 724	456 724	0	456 724	456 724
Muut toimintatuotot	234 626	174 348	174 348	174 348	174 348	174 348	0	174 348	174 348
Vuokratuotot	56 193	52 900	52 900	52 900	52 900	52 900	0	52 900	52 900
Muut tuotot	178 433	121 448	121 448	121 448	121 448	121 448	0	121 448	121 448
TOIMINTAKULUT	-53 025 053	-53 603 845	-55 291 626	-56 935 781	-56 471 536	-46 644 243	-9 827 293	-57 644 783	-58 357 887
Henkilöstökulut	-35 681 449	-34 847 778	-35 931 555	-36 920 224	-36 675 942	-36 675 942	0	-37 958 612	-38 510 652
Palvelujen ostot	-9 887 653	-9 457 186	-9 961 978	-10 978 653	-10 871 871	-4 259 667	-6 612 204	-10 547 307	-10 623 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 149 829	-1 417 262	-1 445 607	-1 557 618	-1 471 466	-1 471 466	0	-1 591 229	-1 623 054
Avustukset	-1 747 748	-2 123 000	-2 123 000	-1 652 733	-1 652 733	-1 652 733	0	-1 657 733	-1 657 733
Muut toimintakulut	-4 558 373	-5 758 619	-5 829 486	-5 826 554	-5 799 525	-2 584 436	-3 215 089	-5 889 902	-5 943 400
Vuokrakulut	-4 517 936	-5 378 334	-5 441 596	-5 433 663	-5 406 634	-2 191 545	-3 215 089	-5 489 154	-5 534 636
Muut kulut	-40 437	-380 285	-387 891	-392 891	-392 891	-392 891	0	-400 748	-408 764
TOIMINTAKATE	-49 284 598	-51 627 224	-53 315 005	-55 083 123	-54 618 878	-44 791 585	-9 827 293	-55 674 162	-56 387 266
= valtuustoon nähden sitova									
Poistot ja arvonalentumiset	-2 316 868	-2 767 610	-2 767 610	-2 767 610	-2 395 542	-2 395 542	0	-2 395 542	-2 395 542
							0		
Vyörytykset	-1 202 340	-1 532 481	-1 532 481	-1 532 481	-1 621 729	-1 621 729	0	-1 621 729	-1 621 729
Vyörytysmenot	-2 344 249	-2 419 500	-2 419 500	-2 419 500	-2 560 248	-2 560 248	0	-2 560 248	-2 560 248
Keskushallinnon vyör. meno	-1 202 340	-1 532 481	-1 532 481	-1 532 481	-1 621 729	-1 621 729	0	-1 621 729	-1 621 729
Tulev.lautak. vyör.meno	-1 141 909	-887 019	-887 019	-887 019	-938 519	-938 519	0	-938 519	-938 519
Vyörytystulot	1 141 909	887 019	887 019	887 019	938 519	938 519	0	938 519	938 519
Tulev.lautak. vyör.tulo	1 141 909	887 019	887 019	887 019	938 519	938 519	0	938 519	938 519
Kokonaiskustannukset	-52 803 806	-55 927 315	-57 615 096	-59 383 214	-58 636 149	-48 808 856	-9 827 293	-59 691 433	-60 404 537

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tulevaisuuslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä.

Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Tulevaisuuslautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, kansalaisopiston, musiikkiopiston sekä nuoriso- ja kulttuuritoimintaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja järjestäminen Raahen kaupungissa.

Tulevaisuuslautakunnan alaiset tulosalueet ovat: opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aikapalvelut.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia sekä hyvinvointisuunnitelma. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Lautakunnan tavoitteet ovat:

Yrittäjien Raaha: Yhteistyöverkoston kehittäminen ja ylläpitäminen

Osaajien Raaha. Elinikäinen oppiminen ja kaupungin henkilöstön urapolkujen mahdollistaminen

Lasten ja nuorten Raaha: Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Hyvinvoinnin Raaha: Raahelaisten hyvinvoinnin lisääminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yrittäjien Raaha	Yhteistyöverkoston ylläpitäminen ja kehittäminen	Yhteistyöverkoston tapaamiset	kaksi kertaa vuodessa	
Osaajien Raaha	Elinikäinen oppiminen Kaupungin henkilöstön urapolkujen mahdollistaminen	Kaupungin henkilöstön kouluttautumisen tukeminen	Kouluttautumisen lisääntyminen Urapolulla eteneminen	
		Koulutuksen jatkumon	Toisen asteen strategian käyttöönotto	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
		kehittäminen Raahessa		
Lasten ja nuorten Raahessa	Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen	Lasten parlamentin suunnittelu vuodelle 2025	Tot. /ei tot.	
		Harrastusmahdollisuuksien laajentaminen ja saavutettavuus	Harrastusmahdollisuuksien lisääntyminen	
Hyvinvoinnin Raahessa	Raahelaisten hyvinvoinnin edistäminen	Kaupungin henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Poissaolojen vähentyminen	
		Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen	Yhteistyön kehittäminen alueellisesti hyvinvointialueen kanssa	
		Kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimintojen saavutettavuuden edistäminen	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tulevaisuuslautakunnan toiminta käsitetään kokonaisuutena, jossa on sekä keskitettyjä, alueellisia että lähipalveluita.

Lautakunnan alaisten tulosalueiden kehittäminen ja yhteiskehittäminen on tärkeää, jotta asukkaat ja asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun yhä sujuvammin.

Tulevaisuuslautakunta haluaa olla mukana edistämässä kuntalaisten mahdollisuuksia olla vaikuttamassa palveluihin. Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa on huomioitu tämänhetkinen palvelutarve sekä lapsimäärä.

Tarpeet on arvioitu realistisesti, jotta perustoiminnot voidaan järjestää kustannustehokkaasti ja riittävän laadukkaasti. Suurelta osin lakisääteiset opetuksen, valmistavan opetuksen sekä erityisen ja vaativan tuen järjestäminen vaativat lisää resursseja. Arjen toimintaympäristöjen toimivat rakenteet ovat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin kivijalka. Varhaiskasvatuksessa lasten

lisääntyneet kehityksen ja käyttämisen pulmat haastavat resurssointia sekä työhyvinvointia. Palveluseteli käyttöön tulee ratkaistavaksi vuoden 2024 aikana.

320 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Minna Vuolukka

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	1 171 604	685 724	685 724	567 761	567 761	567 761	0	685 724	685 724
TOIMINTAKULUT	-15 089 241	-15 122 430	-15 579 883	-15 725 439	-15 515 237	-13 257 481	-2 257 756	-15 012 759	-15 183 552
TOIMINTAKATE	-13 917 637	-14 436 706	-14 894 159	-15 157 678	-14 947 476	-12 689 720	-2 257 756	-14 327 035	-14 497 828

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue tarjoaa varhaiskasvatuslain mukaisesti laadukasta kasvatusta, opetusta ja hoitoa, siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuslain 4§ mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueeseen kuuluu kunnallinen varhaiskasvatus (päiväkodit, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus), päiväkotien esiopetus, yksityinen varhaiskasvatus (yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä), yksityinen esiopetus sekä kotihoidontuki. Varhaiskasvatus, esiopetus, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidontuki ovat lakisääteisiä palveluita, joita määrittelee varhaiskasvatuslaki ja asetus sekä perusopetuslaki. Varhaiskasvatuslaki määrittelee henkilöstön määrän suhteessa lasten ikään ja määrään sekä lasten tarvitseman yleisen, tehostun ja erityisen tuen. Lasten ja henkilöstön suhdelvusta poikkeaminen ei ole sallittua henkilöstöstä johtuvista syistä.

Raahessa varhaiskasvatuspalveluiden yksiköissä toiminnan päämääränä on olla osaltaan vaikuttamassa siihen, että raahelaiset lapset saavat elää iloisen, huolettoman, hyvinvoivan ja turvallisen lapsuuden. Raahen kaupungin yhtenä strategisena linjauksena on lasten ja nuorten Raahen.

Kunnallinen varhaiskasvatus: kahdeksan päiväkotia, yksi ryhmäperhepäivähoitokoti, yhdeksän omassa kodissaan hoitavaa perhepäivähoitajaa. Yksityinen varhaiskasvatus: viisi päiväkotia, viisi perhepäivähoitajaa (31.8.2022)

Suunnittelukauden 2024–2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Yritysten Raahen: Asiakaspalvelunäkökulma: asiakas saa toivomansa palvelumuodon 80 %:ssa hakemuksista, yksityinen varhaiskasvatus täydentää ja mahdollistaa valinnanmahdollisuuden.

Osaajien Raahen: Sisällöllisesti laadukas varhaiskasvatus, jota kehitetään hankkeiden ja rekrytointien avulla. Valssi-arviointimenetelmän käyttöönotto mahdollistaa ja varmistaa laadukkaan ja lasten tarpeiden mukaisen varhaiskasvatuksen. Mahdollistamme kouluttautumisen käyttäytymisellään haastavien lasten tukemiseksi lasten tuen polun vahvistamiseksi.

Lasten ja nuorten Raahen: Varhaiskasvatuksen palveluverkko tarjoaa turvalliset ja monipuoliset oppimisympäristöt vastaten alueelliseen kysyntään. Satulehdon päiväkodin peruskorjaus- ja laajennus etenee. Avointa varhaiskasvatusta tarjotaan tarpeen ja resurssien mukaan, laajempi selvitys vuosien 2024–2025 aikana. Syntyvyys ja lisääntyvä työperäinen tai muista syistä johtuva maahanmuutto huomioidaan suunnittelussa.

Hyvinvoinnin Raaha: Vahvistamme henkilöstön hyvinvointia tehostamalla Työhyvinvointikyselyiden pohjalta tehtyjen parannussuunnitelmien toteuttamista ja vahvistamalla henkilöstön tuen polun ja varhaisen puuttumisen mallin käyttämistä

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yritysten Raaha	Asiakaspalvelunäkökulma	Asiakas saa tarvitsemansa palvelun	Varhaiskasvatuspäivä järjestyy noin 80 % perheen toiveen mukaisesti	
	Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista varhaiskasvatusta rjontaa	Yksityiset päiväkodit ja perhepäiväkodit	Huomioidaan kuntaan muuttavan perheen varhaiskasvatuspäivän saanti (vetovoimatekijä)	
Osaajien Raaha	Sisällöllisesti laadukas varhaiskasvatus	Kehittäminen, hankkeet ja rekrytoinnit Panostamme henkilöstön osaamiseen ja kouluttamiseen haastavasti käyttäytyvien lasten tukemiseksi	Valssi-arviointimenetelmä Henkilöstökoulutukset 1–2 Hankkeet 1–2 Palkalliset opintopäivät 5 päivää	
Lasten ja nuorten Raaha	Turvalliset ja monipuoliset oppimisympäristöt	Lapsen tuen polku	Uhka-, vaara- ja tapaturmailmoitusten määrä vähenee Epäkohtailmoitukset 0	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raaha	Työhyvinvoinnin tukeminen ja työssä jaksaminen Osaamisen varmistaminen	Henkilökunnan tuen polku Varhaisen puuttumisen malli	Toimintaohjeet käyttöön	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Varhaiskasvatus on ollut jatkuvassa muutoksessa vuodesta 2015 lähtien, 1.3. 2023 voimaan tuli maksuasetuksen muutos, joka pienensi merkittävästi perheiden varhaiskasvatusmaksuja. Muutos on mahdollistanut lasten varhaiskasvatuspäivien pitenemisen ja toisaalta vähentänyt ennalta varattujen päivien peruuttamista, joka osaltaan lisää työvuorosuunnitellun haastavuutta. Muutokset vaikuttavat varhaiskasvatustoimintaan sekä henkilöstön ja lasten suhdeluvun seurantaan ja tuen tarpeiden lasten oikeuteen saada tarvitsemaansa tukea sekä henkilöstömäärän tarpeiden tarkasteluun päiväkotiryhmissä. 1.8.2022 varhaiskasvatuslaissa määriteltiin tarkemmin lasten oikeus tukeen kolmitasoisesti: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki.

Laadukkaan sisällöllisen toiminnan painopistealueeksi nostamme leikki- ja oppimisympäristöjen kehittämisen (sosiaalinen, fyysinen ja psyykinen ympäristö). Koulutamme henkilöstöä yhä syvällisemmin varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen toimintaan, arviointiin, lapsen tarvitsemaan tukeen sekä perheiden osallisuuden kehittämiseen. Leikki on keskeinen työtapamme. Haasteet varhaiskasvatuksen arjessa kasvavat ja lapset tarvitsevat hyvin monenlaista tukea kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Etsimme ratkaisuja henkilöstön jaksamiseen, haastavien ja väkivaltaisten tilanteiden ennaltaehkäisyyn, niissä toimimiseen ja jälkihoitoon.

Päiväkotiverkostomme on ajantasainen ja toimiva lukuun ottamatta Satulehdon peruskorjauksen ja laajennuksen tarvetta sekä Vihannin päiväkodin riittävää ulkoleikkivälinevarastoa. Turvallisuuden lisäämiseksi aloitamme piha-alueiden turvallisuuden vahvistamisen.

330 Opetuspalvelut

Vastuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Marianne Liimatainen

Tilin nimi	TP	TA	TA raami		TA ulk+sis	TA ulk	TA sis	TS	TS
	2022	2023	2024	Lautakunta	2024	2024	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	1 840 708	796 729	796 729	733 729	733 729	733 729	0	733 729	733 729
TOIMINTAKULUT	-32 270 730	-32 620 295	-33 648 558	-35 032 081	-34 778 038	-28 243 414	-6 534 624	-36 315 766	-36 776 716
TOIMINTAKATE	-30 430 022	-31 823 566	-32 851 829	-34 298 352	-34 044 309	-27 509 685	-6 534 624	-35 582 037	-36 042 987

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Opetuspalvelujen tulosalue vastaa koulujen esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä Raahen kaupungissa.

Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa oppilaalle elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on edistää sivistystä, tasa-arvoisuutta ja kansainvälisyyttä sekä estää syrjäytymistä.

Raahen lukion tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja edistää työelämätietoisuutta. Lukio tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Opetuspalvelujen tavoitteena on tukea lasten, nuorten ja perheiden kokonaishyvinvointia osana moniammatillista arjen toimintaympäristöä. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Suunnittelukauden 2024–2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia, hyvinvointikertomus, opetustoimen oma lasten, nuorten ja aikuisten strategia, opiskeluhuoltosuunnitelma sekä valtakunnallisten perusteiden pohjalta laaditut opetussuunnitelmat.

Raahen kaupungin strategisina päämäärinä ovat hyvinvoinnin Raahen, osaajien Raahen, lasten ja nuorten Raahen sekä yritysten Raahen. Raahen kaupungin strategian osa-alueiden toimenpiteet tähtäävät elinvoiman vahvistamiseen. Strategian läpileikkaavat teemat ovat talouden tasapaino, yhteisöllinen toiminta sekä vihreä siirtymä.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raahen	Kouluunkiinnittymisen lisääminen	Koulupudokkaiden ja poissaolotuntien määrä	Määrän väheneminen	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Erityisopetuksen kehittäminen ja oikea-aikaisen tuen varmistaminen	Oikea-aikainen ja riittävä kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa ja lukiossa. Tuen tarpeiden tavoittaminen	Oikein mitoitettu ja kohdennettu oikea-aikainen tuki ensisijaisesti lähikoululla toteutuu/ei toteudu. Lukiossa asiakasmäärän kasvaminen.	
	Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen perusopetuksessa ja lukiossa	Kouluterveyskysely	Tulosten paraneminen erityisesti osallisuuden, harrastuneisuuden ja kouluhyvinvoinnin osa-alueilla	
		Hyvinvointityö	Hyvinvointiohjaajien palvelut kaikilla kouluilla	
	Henkilöstön hyvinvointi	Parantamissuunnitelmien toteuttaminen	Toteutettu kaikissa yksiköissä	
Osaajien Raaha	Henkilöstön kouluttautumisen tukeminen	Koulutukseen osallistumisten määrä	Jokainen henkilöstössä osallistuu koulutukseen	
	Toisen asteen strategian käyttöönotto	Lukion opiskelijamäärä ja ristiinvalintojen /-kurssien määrä	Lukion opiskelijamäärän vakiintuminen. Koko toisen asteen kattavien kurssien ristiinvalintojen määrän lisääntyminen	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Lasten ja nuorten Raaha	Harrastusmahdollisuuksien lisääminen koko kaupungin alueella	Mielekkäiden, osallistujia kiinnostavien kerhomuotoisten harrastusten mahdollistaminen	Kerhoihin osallistuvien määrä kasvaa	
	Itseä koskeviin asioihin vaikuttaminen	Monipuolisten osallistamismenetelmien käyttö: Oppilaskuntien osallistaminen, lasten parlamentin käynnistäminen keväällä 2024	Toteutuu / ei toteudu	
Yritysten Raaha	Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen	Talous ja nuoret -toimintaohjelmaan sitoutuminen kaikilla kouluasteilla	Kaikilla kouluasteilla toteutuu talous- ja nuoret palvelupolku, Yrityskylään osallistutaan 6. ja 9.-luokilla.	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Perusopetuksessa halutaan kehittää kouluja arjen moniammatillisina kasvuympäristöinä yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa.

Kouluhyvinvointia edistävä toiminta koko koulun henkilöstön yhteistyöllä tukee lasten, nuorten ja perheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja parantaa edellytyksiä turvalliseen kasvuun ja kehitykseen. Hyvinvointiohjaajien avulla pystytään panostamaan erityisesti kouluterveyskyselyssä nousseisiin haasteisiin. Hyvinvointiohjaajien palveluita tulisi pystyä takaamaan kaikille kouluille. Kouluhyvinvointityö parantaa kouluunkiinnittymistä ja vähentää koulupudokkaiden määrää. Liikkuvan tuen mukaantulo jo varhaisessa vaiheessa ehkäisee koulupudokkuutta.

Koulupäivän aikainen turvallisuus on pystyttävä edelleen varmistamaan nopeana ja tehokkaana moniammatillisena väkivaltaiseen käyttäytymiseen puuttumisena. Lasten runsas väkivaltainen käyttäytyminen on myös työsuojelullinen haaste. Riittävät resurssit koulun arjessa vaikuttavat myös henkilöstön hyvinvointiin.

Tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut viime vuosina. Tuen tarpeet ovat erilaisia, pedagogisen tuen tarve on kasvanut, mutta myös käyttäytymisen ja arjen taitojen tuen tarve sekä neuropsykiatriset haasteet näkyvät edelleen lisääntyvässä määrin osana koulupäivää. Oikea-

aikaisen ja -muotoisen ja oikein kohdennetun tuen antaminen pitää pystyä varmistamaan riittävin resurssein.

Pedagogisen kehittämisen ydin on uuden opetussuunnitelman mukainen kehittäminen. Opetustoimen strategia ja ELÄVÄ OPS ovat edelleen vahvana toiminnallisena viitekehyksenä. Myös opettajien osaamisen kehittymistä halutaan tukea.

Lukiokoulutuksen osalta lukiouudistukseen perehtyminen ja toteuttamisvaihtoehtojen pohtiminen ja uuden OPS:n mukaisen toiminnan jalkauttaminen koulun tasolla etenee. Erityisen tuen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen ovat erityisinä painopisteinä. Toisen asteen strategian käyttöönotto sen hyväksymisen jälkeen on tärkeä kehitystekijä koko seutukunnan alueella.

350 Kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö: Kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	206 715	110 900	110 900	110 900	110 900	110 900	0	110 900	110 900
TOIMINTAKULUT	-2 511 780	-2 595 666	-2 680 128	-2 683 458	-2 683 458	-2 148 212	-535 246	-2 702 903	-2 737 017
TOIMINTAKATE	-2 305 066	-2 484 766	-2 569 228	-2 572 558	-2 572 558	-2 037 312	-535 246	-2 592 003	-2 626 117

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Raahen kulttuuripalveluiden tulosalueeseen sisältyy 3 tulosyksikköä

- kulttuuripalvelut (Tapahtumatalo Raahen & kulttuuritoiminta), museopalvelut, kirjastopalvelut

Kirjaston tehtävät perustuvat kirjastolakiin (1492/2016).

- Raahen kaupunginkirjaston tehtävä on turvata tasapuolisesti kuntalaisten mahdollisuus tiedon- saantiin, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja elä- myksiin. Palvelut järjestetään sopimus pohjaisesti osana OUTI-kirjastokimppaa.

Kulttuuritoiminnan tehtävät perustuvat lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019).

- Raahen kulttuuripalveluiden tehtävä on tuottaa kulttuuri- ja kokouspalveluita sekä tukea kaupunginkulttuuritoimijoita.

Museon tehtävät perustuvat museolakiin (314/2019)

- Raahen museon tehtävä on kulttuuri- ja luonnonperinnön tallentaminen, säilyttäminen, tutkiminen, suojelu ja tunnetuksi tekeminen, aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistäminen, yleisötyö, elämysten tarjoaminen sekä kulttuuriperintö ja - ympäristöopetuksen ja -kasvatuksen edistäminen.

Tulosalueen yksiköt hallinnoivat useita kulttuurikohteita Raahessa

- Kirjastopalvelut: Raahen kirjasto, Pattijoen, Haapajoen ja Vihannin lähikirjastot sekä ostopalveluna Haapaveden kirjastoauto (Vihanti) ja Kalajoen kirjastoauto (Raahen eteläinen).

- Kulttuuripalvelut: Tapahtumatalo Raahen

- Museopalvelut: Pakkahuoneen museo, Kruununmakasiini, Soveliuksen talo, Wanha apteekki, Saloisten kotiseutumuseo, Ojalan kotiseutumuseo, Olkijoen rauhanpirtti

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

---

Hyvinvoinnin Raaha: Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen sekä laadukkaat, monipuoliset kulttuuripalvelut

Lasten ja nuorten Raaha: Lasten ja nuorten taide-, tiede- ja kulttuurikasvatus

Osaajien Raaha: Henkilöstön kouluttaminen sekä kuntalaisten digipalveluiden kehittäminen

Yritysten Raaha: Yhteistyökumppanuuksien kartoittaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raahe	Oulu2026-toimintaan osallistuminen	Käytännön suunnittelun aloittaminen	Tot. / ei tot.	
	Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointiky sely	Vähintään 3,5/5	
		Tapahtumatalo Raahen remontti valmistuu ja työturvallisuus paranee	Tot. / ei tot.	
Osaajien Raahe	Henkilöstön kouluttautuminen	Koulutuksiin osallistuminen	2/hlö/vuosi	
	Digitalisaation edistäminen	Valtakunnallisen eKirjaston käyttöönotto	Tot. / ei tot.	
Lasten ja nuorten Raahe	Lasten taidepuisto ja taidepolku Pikkulahden rannalle	Suunnittelu aloitetaan	Tot. / ei tot.	
Yritysten Raahe	Veistoshankintojen kartoittaminen yritysten kanssa	Mahdollisten yhteistyökumppaneiden kartoittaminen	Tot. / ei tot.	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kulttuuripalvelut anoo lisämäärärahaa 8.000 euroa toimijoiden avustuksiin, jotka ovat pysyneet monia vuosia samalla tasolla. Yleinen kustannusten nousu vaikuttaa myös yhdistysten toimintaan: samalla rahalla saa entistä vähemmän. Raahelaisten kulttuuriyhdistysten toiminta on merkittävä voimavara erilaisten paikallistapahtumien tuottamisessa sekä ympärivuotisessa, jokapäiväisessä kulttuurityössä.

Tapahtumatalo Raahen remontti valmistuu vuonna 2024. Remontin jälkeen toimitilat ovat läpikäyneet kokonaisvaltaisen ehostamisen, minkä lisäksi Raahesalin tekniikkaa on uusittu, pintoja maalattu, työturvallisuutta parannettu, katsomoa korjattu ja visuaalista ilmettä uudistettu. Samalla on parannettu toiminnallisuutta ja uudistettu tilojen valaistusta energiaa säästäväksi.

Museon kehittämishanke on valittu kaupungin kärjeksi Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoteen. Muutoin kulttuuripääkaupunkivuoden toiminta tarkentuu vuoden 2024 aikana, kun työryhmätyöskentelyt pääsevät kunnolla vauhtiin.

Kirjaston palveluverkkoa tarkastellaan ja käyttöön otetaan kuntien yhteinen eKirjasto.

360 Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: Opetus- ja kasvatusjohtaja Marianne Liimatainen

Tilin nimi	TP	TA	TA raami		TA ulk+sis	TA ulk	TA sis	TS	TS
	2022	2023	2024	Lautakunta	2024	2024	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	521 429	383 268	383 268	440 268	440 268	440 268	0	440 268	440 268
TOIMINTAKULUT	-3 153 303	-3 265 454	-3 383 057	-3 494 803	-3 494 803	-2 995 136	-499 668	-3 613 355	-3 660 601
TOIMINTAKATE	-2 631 874	-2 882 186	-2 999 789	-3 054 535	-3 054 535	-2 554 868	-499 668	-3 173 087	-3 220 333

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Tulosityksikköön sisältyvät Raahen musiikkiopisto sekä Raahe-opisto. Toimintaa ohjaavat lait taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja vapaasta sivistystyöstä 632/1998.

Raahe-opisto tarjoaa lapsille ja nuorille tavoitteellista, opetussuunnitelman mukaan etenevää taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteessa (Kuvataidekoulu Purje) ja käsityötaiteessa (käsityökoulu Solmu). Raahe-opiston tehtävä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteita noudattaen vapaan sivistystyön mukaisia monipuolisia opetus- ja harrastusmahdollisuuksia Raahessa, Pyhäjoella sekä verkossa. Opiston koulutuksen tulee vastata paikallisiin sivistystarpeisiin.

Raahen musiikkiopiston perustehtävä on taiteen perusopetukseen perustuvan musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen järjestäminen lapsille ja nuorille sekä soveltuvin osin aikuisille tavoitteenaan kasvattaa opiskelijoista osallistuvia kulttuuritoimijoita sekä musiikin elinikäisiä harrastajia sekä antaa valmiudet musiikin ammattiopintoihin.

Raahelainen nuorisotyö koostuu osallisuustoiminnasta, nuorisotiedotuksesta, kulttuurisesta-, liikunnallisesta-, digitaalisesta-, monikulttuurisesta- ja musiikkinuorisotyöstä sekä nuorisotilatoiminnasta, järjestöjen tukemisesta, ehkäisevästä ja erityisnuorisotyöstä, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta. Toimintaa toteutetaan erilaisissa ympäristöissä monialaisena yhteistyönä: kouluilla, verkossa, liikuntapaikoissa, kaduilla sekä nuorisotiloilla.

Suunnittelukauden 2024–2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Hyvinvoinnin edistäminen: Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, Omin jaloin -toiminnan jatkumo

Osaajien Raahe: Pedagoginen osaaminen

Lasten ja nuorten Raahe: Taidekoulutuksen vahvistaminen, ennalta ehkäisevän päihdetyö 6.luokkalaisille

Yritysten Raahe: Työhyvinvointi-, kulttuuri- ja opetusyhteistyön kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raabe	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	Uusien opiskelijoiden määrä	Määrä kasvaa	
	Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointikyselyt	Vähintään 3,5/5	
Osaajien Raabe	Vahva pedagoginen osaaminen	Laadukas, vetovoimainen opetus- ja kurssitarjonta	3.000 opiskelijaa	
	Monikulttuurinen toiminta	Monikulttuurisuuden huomioiva oppilaitostoiminta	Tot. / ei tot.	
Lasten ja nuorten Raabe	Lasten ja nuorten taidekoulutuksen vahvistaminen	Lasten ja nuorten määrä toiminnassa	700 lasta ja nuorta	
	Perinteen vaaliminen	Ylisukupolvinen tapahtuma	Tot. / ei tot.	
	Vähävaraisten perheiden tukeminen	Musiikkiopiston vapaaoppilaspaidat ja Kaiku-kortin käyttöönoton selvittäminen	Tot. / ei tot.	
	Omin jaloin -toiminta: matalan kynnyksen vahvuusperusteinen yksilöohjaus jatkuu ja vakiintuu toimintamuotona	Toteutuneet yksilöohjaukset	10 ohjausta/vuosi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	Koulunuorisotyön kohdentaminen nuorten kouluintegraation	Kouluyhteistyö	Tot./ei tot.	
	Ennaltaehkäisevä päihdetyö erityisnuorisotyön menetelmin	Kaikki koulujen 6.luokkalaiset	Tot. /ei tot.	
Yritysten Raahe	Työhyvinvointi-, kulttuuri- ja opetusyhteistyö yritysten kanssa	Uusien yhteistyökumppanuuksien löytäminen	Tot. / ei tot.	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus:

Musiikkiopiston tilakysymys on edelleen avoin ja tilanne haastava: toiminta on hajallaan seitsemässä yksikössä. Raahe-opiston alaisten Kuvataidekoulu Purjeen ja Käsityökoulu Solmun yhteistoimintaa ja brändiä kehitetään tulevan lukuvuoden aikana, sillä molemmat koulut ovat nyt Pitkäkarin koululla. Taideopetuksen kehittäminen ja nykyaikainen toteuttaminen vaatisi taiteen perusopetuksen yhteisiä tiloja.

Raahe-opiston taloustilanteeseen tuo epävarmuutta hallituksen suunnittelemat leikkaukset kansalaisopistokentälle (12,5 m€ eli 14 % kokonaisrahoituksesta).

Nuorisopalveluiden tilakysymys haastaa edelleen. Fellmannin tiloissa oireilua ja Hansatalon korjaaminen etenee RYL:in suunnitelmien mukaisesti. Mikäli korjauksen valmistuminen viivästyy merkittävästi, otetaan väistötiloihin siirtyminen tarkasteluun.

Teknisesti nuorisopalveluiden kustannuspaikat erotetaan vuodesta 2024 omiksi erillisiksi kustannuspaikoksi. Nuorisopalveluiden auton hankinta/leasing selvitetään.

50 Rakennetun ympäristön lautakunta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jarkko Vimpari

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	19 525 386	17 436 589	18 680 152	18 949 641	18 942 227	8 771 287	10 170 940	18 870 822	18 842 881
Myyntituotot/Liikevaihto	10 422 319	8 697 711	8 986 290	9 030 433	9 023 019	3 085 900	5 937 119	9 023 490	9 023 970
Maksutuotot	503 802	399 567	402 567	402 567	402 567	389 567	13 000	402 567	402 567
Tuet ja avustukset	127 746	35 983	35 983	139 880	139 880	139 880	0	68 004	39 583
Muut toimintatuotot	8 471 518	8 303 328	9 255 312	9 376 761	9 376 761	5 155 940	4 220 821	9 376 761	9 376 761
Vuokratuotot	8 245 265	7 950 051	8 902 035	9 029 960	9 029 960	4 809 139	4 220 821	9 029 960	9 029 960
Muut tuotot	226 254	353 277	353 277	346 801	346 801	346 801	0	346 801	346 801
Valmistus omaan käyttöön	446 089	431 000	431 000	401 000	401 000	401 000	0	401 000	401 000
TOIMINTAKULUT	-26 590 263	-25 050 633	-25 802 783	-26 200 758	-26 034 857	-23 660 663	-2 374 194	-26 372 536	-26 741 661
Henkilöstökulut	-10 855 495	-10 336 424	-10 657 887	-10 941 842	-10 942 566	-10 942 566	0	-11 050 570	-11 181 729
Palvelujen ostot	-5 568 486	-6 201 175	-6 414 559	-6 513 685	-6 506 270	-5 016 164	-1 490 106	-6 590 722	-6 682 990
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 920 339	-6 519 234	-6 649 619	-6 920 047	-6 770 537	-6 770 537	0	-6 903 651	-7 040 009
Avustukset	-138 449	-175 917	-175 917	-185 617	-175 917	-175 917	0	-175 917	-175 917
Muut toimintakulut	-2 107 493	-1 817 883	-1 904 801	-1 639 567	-1 639 567	-755 479	-884 088	-1 651 675	-1 661 017
Vuokrakulut	-2 006 823	-1 738 221	-1 823 546	-1 558 312	-1 558 312	-674 224	-884 088	-1 568 795	-1 576 479
Muut kulut	-100 671	-79 662	-81 255	-81 255	-81 255	-81 255	0	-82 880	-84 538
TOIMINTAKATE	-6 618 789	-7 183 044	-6 691 631	-6 850 116	-6 691 630	-14 488 376	7 796 746	-7 100 714	-7 497 781
= valtuustoon nähden sitova									
Poistot ja arvonalentumiset	-5 194 696	-5 332 783	-5 332 783	-5 332 783	-5 524 266	-5 524 266	0	-5 524 266	-5 524 266
							0		
Vyörytykset	-602 916	-707 783	-707 783	-707 783	-748 106	-748 106	0	-748 106	-748 106
Vyörytysmenot	-1 196 144	-1 314 340	-1 314 340	-1 314 340	-1 326 666	-1 326 666	0	-1 326 666	-1 326 666
Keskushallinnon vyör. meno	-602 916	-707 783	-707 783	-707 783	-748 106	-748 106	0	-748 106	-748 106
Rakenn.ymp.ltk. vyör.meno	-593 228	-606 557	-606 557	-606 557	-578 560	-578 560	0	-578 560	-578 560
Vyörytystulot	593 228	606 557	606 557	606 557	578 560	578 560	0	578 560	578 560
Rakenn.ymp.ltk. vyör.tulo	593 228	606 557	606 557	606 557	578 560	578 560	0	578 560	578 560
Kokonaiskustannukset	-12 416 401	-13 223 610	-12 732 197	-12 890 682	-12 964 002	-20 760 748	7 796 746	-13 373 086	-13 770 153

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Rakennetun ympäristön lautakunnan alainen toimiala koostuu seitsemästä tulosalueesta, joiden tehtävänä on:

- Vastata lautakunnan hallinnon järjestämisestä, maksuliikenteestä, toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja johtamisesta (*510 Hallinto*)
- Vastata liikenneväylien, yleisten alueiden ja ympäristön kunnossapidosta ja rakentamisesta sekä jätehuollon toimintojen järjestämisestä (*520 Kuntatekniikka*)
- Luoda edellytykset kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, jakamalla avustuksia sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (*530 Liikuntapalvelut*)
- Huolehtia Raahen kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen teknisestä kunnosta, käytön sujuvuudesta sekä kiinteistömäärän tuottavasta ja tehokkaasta käytöstä, sekä vastata kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden toteuttamisesta (*540 Tilahallinta*)
- Tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita kaupungin omistuksessa oleviin kiinteistöihin sisältäen mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja pelastuslaitoksen käytössä olevat tilat (*550 Ateria- ja puhtauspalvelut*)
- Vastata kaupungin maapolitiikasta ja maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistömuodostuspalveluista ja kiinteistörekisterinpidosta asemakaava-alueella, kartta- ja paikkatietopalveluista ja niiden ylläpidosta, mittaus- ja kartoitustehtävistä sekä rakennuslupien ja -valvonnan mittauspalveluista Raahessa ja Siikajoella (*560 Maankäyttö ja -mittaus*)
- Tuottaa maankäyttö- ja -rakennuslain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat ja niihin liittyvät viranomaiskatselmukset, vastata rakennetun ympäristön hoitoon liittyvästä valvonnasta sekä välittää tietoja digi- ja väestötietovirastolle. Tuottaa ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa ja valvonta-asiat sekä usean erityislain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat. Osallistua kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa. Huolehtia kunnan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta (*580 Rakennus- ja ympäristövalvonta*)

Toimintaa ohjaavana asiantuntijalautakuntana toimii rakennetun ympäristön lautakunta. Toimialalle kuuluu useiden erityislakien valvonta ja velvollisuus toimia mm. näitä lakeja valvovana viranomaisena (lupa- ja valvontajaosto). Kaupungin ylimpänä sisäisenä ohjaavana dokumenttina on kaupungin strategia. Sen lisäksi ohjaavia dokumentteja ovat mm. hallintosääntö sekä lukuisat toimintaohjeet ja työehtosopimukset.

Toiminta-alue on hyvin laaja ja toimialan vaikutus kaupungin asukkaisiin on merkittävä. Toimialalla tehdään päivittäin ratkaisuita, jotka vaikuttavat asukkaiden elinympäristöön, hyvinvointiin, turvallisuuteen, viihtyvyyteen, elinkeinon harjoittamiseen, asumiseen tai harrastusmahdollisuuksiin.

Toimialalla on yli 400 tehtävää, joista merkittävä osa on lakisääteisiä tehtäviä. Lisäksi on joukko tehtäviä, joiden toteuttamisessa kunnalla on monopoliasema. Näiden lisäksi on suuri joukko vapaaehtoisia tehtäviä, jotka kuitenkin tuovat asukkaille merkittävää hyötyä ja hyvinvointia.

Toimialalla työskennellään hyvin monenlaisissa ympäristöissä ja työntekijät altistuvat työssään monenlaisille fyysisille tai psyykkisille riski- ja kuormitustekijöille. Keskeisimpiä työskentelypaikkoja ovat tekninen keskus, kaupungin varikko, kaikki liikuntapaikat ja kaupungin omistamat kiinteistöt. Iso osa töistä tehdään myös ulkona tai epäsäännöllisinä työskentelyaikoina.

Raahen on paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille. Tämän vision toteuttamisessa toimialalla on keskeisen tärkeä rooli.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Turvaamme asukkaille viihtyisän ja ennen kaikkea turvallisen asuinympäristön tasapuolisesti koko Raahen alueella. Edesautamme positiivisen väestökehityksen syntymistä.
2. Järjestämme toiminnot taloudellisesti kestäväällä tavalla, pysymme kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion antamassa kehityksessä. Kannamme vastuun meille annetuista tehtävistä.
3. Parannamme henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista.
4. Kehitämme omaa toimintaa asiakasystävällisemmäksi, avoimemmaksi, tehokkaammaksi ja ketterämmäksi.
5. Parannamme kansalaisten osallisuutta ja kehitämme osallistumismahdollisuuksia.
6. Edistämme yrittäjyyttä ja yritysten toimintaedellytyksiä Raahessa.
7. Uskallamme rohkeasti yrittää erilaisia toimintatapoja, annamme itsellemme mahdollisuuden erehtyä, oppia ja luoda uutta.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yritysten Raahen	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Yritysvaikutusten arviointi tehty kaikista oleellisista päätöksistä	90 %	
Osaajien Raahen	Panostamme henkilökunnan osaamisen kehittämiseen	Koulutuspäivien lukumäärä /hlö/a	≥ 2	
	Jokainen tietää, kuinka hänen työnsä auttaa strategian toteuttamisessa	Toimenkuvat ja työn vaatavuuden arvioinnit ovat ajantasalla. Kehityskeskusteluiden pitäminen	100 %	
Hyvinvoinnin Raahen	Myönteisen työilmapiirin kehittäminen	Henkilöstökyselyn indeksien parantuminen vs. 2023 kysely	HTI: ≥ 4.0 Työtilan. ≥ 3.8 Tavoitteet ja visio ≥ 4.2	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Lasten ja nuorten Raahe	Turvalliset ja ajanmukaiset leikki- ja harrastuspaikat	Leikki- ja harrastuspaikkojen korjaaminen ja rakentaminen suunnitelmien mukaisesti	Tätä koskevat kuntatekniikan työohjelma, tilahallinnan työohjelma ja liikuntapalveluiden investointiohjelma toteutuvat 100 %	
	Ruokakasvatus	Turvallinen, monipuolinen ja ravitseva kouluruokailu	Ateria- ja puhtauspalvelun arvio	
Tasapainoinen talous	Käyttötalous osuu hyväksytyyn talousarvion sisälle	Lisätalousarvioiden lukumäärä	0 kpl / a	
	Lautakunta pysyy jatkuvasti tietoisena taloustilanteesta	Talousraportointi lautakunnalle	11 kertaa / a	
	Investoinnit osuvat suunniteltuihin kustannusarvioihin	Kokonaisuutena investoinnit eivät ylitä valtuuston hyväksymää tasoa	Ylitys 0 € / a	
Yhteisöllinen toiminta	Parannamme kansalaisten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia	Osallistamis-, yhteistyö-, kuulemis- yms. tapahtumiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä	>150 hlöä / a	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Vihreä siirtymä	Energiankulutuksen vähentäminen	Vertailu vuoden 2023 toteutuneeseen sähkön kulutukseen	2 % matalampi kulutus (kWh/m ²)	
	Ilmastostrategian laatiminen	Ilmastostrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa	Vuoden 2024 aikana	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kohoavat kustannukset asettavat isoja haasteita toiminnan järjestämiselle – kaikki kustannukset nousevat merkittävästi, erityisesti ostopalveluiden inflaatiopaine on merkittävä. Sähköenergian hinnan odotetaan vakaantuvan ja suurimmat hinnan nousupaineet on jo nähty. Toiminta pyritään järjestämään hyväksytyin talousarvion puitteissa koskien niin käyttötaloutta kuin investointejakin. Talousarvion mahdollinen supistaminen aiheuttaa väistämättä toimintojen ja palveluiden karsimista, ns. löysää ei ole. Suunnitteluvuosina taloudellista epävarmuutta lisää hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen yhtiöittäminen, jolloin sekä tulot, että menot tippuvat merkittävästi. Toimialan kaikkia vuotuisia toimintoja ei pystytä suunnittelemaan kovin tarkasti vuosi etukäteen, jolloin olisi suuri tarve sellaiseen budjetin osaan, jota ei ole korvamerkitty tiettyyn kohteeseen etukäteen, vaan näitä varoja voitaisiin käyttää kulloinkin tärkeimmäksi havaittuihin kohteisiin. Talouden epävarmuutta tulee jatkossa pyrkiä vakauttamaan lisäämällä valtion ja EU:n antamien tukien maksimaalista hyödyntämistä.

Useilla tulosalueilla haasteita tuo henkilöstön vaihtuvuus. Useissa tulosityksiköissä työn tekeminen vaatii erityisiä tietoja ja taitoja, jolloin ennakoivien rekrytointien merkitys korostuu. Uuden aloittavan henkilön on saatava riittävä perehdytys ja koulutus tehtävän aikaisemmalta hoitajalta. Osaamisen katoaminen esim. eläköitymisen vuoksi on paljon suurempi toiminnallinen ja taloudellinen riski, kuin hetkellinen tuplamiehitys samalla paikalla. Myös osaavan henkilöstön saatavuudessa on tietyillä tulosalueilla isoja haasteita.

Toiminta on kehittynyt useilla mittareilla positiiviseen suuntaan, mutta tätä kehitystyötä pitää jatkaa. Ongelmaksi muodostuu tähän työhön käytettävä aika. Yhä edelleen työajasta kuluu merkittävä osa ns. tuottamattomaan työhön. Tätä hukkaa vähentämällä on mahdollista vapauttaa erityisesti esihenkilöiden aikaa siihen pohdintaan, että kuinka me töitä teemme. Tämän edellytyksenä on kuitenkin systemaattisen toimintavan käyttöönotto, jossa pyritään yhdessä löytämään keskeisiä työn sujuvuutta parantavia tekijöitä. Jokainen on oman työnsä paras asiantuntija. Tässä työssä auttaa koko kaupungin yhteinen iso kehitysprojekti, jossa tukena on FCG. Isoja, kokonaisia tulosalueita koskevia organisaatiouudistuksia ei ole suunnittelussa 2024 aikana. Tulosalueiden sisällä pienemmät toiminnan järjestelyt ovat mahdollisia.

Työn fyysinen ympäristö on usein hyvin haastava. Tällä hetkellä isoin haaste on hyvin huonokuntoinen varikon toimistorakennus. Uuden toimistorakennuksen rakentaminen alkaa 2024. Tämä on yhdessä monitoimihallin kanssa kaksi tärkeintä alkavaa investointia vuonna 2024. Toisaalta henkistä

kuormitusta aiheuttavat mm. kiire, usealta suunnalta tulevat paineet, keskeneräisten töiden suuri määrä ja monet muut tekijät. Työyhteisön hyvinvointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota. Tällä uskotaan olevan positiivinen vaikutus mm. vaihtuvuuteen, työssä viihtyvyyteen ja sairauspoissaoloihin.

510 Hallinto

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jarkko Vimpari

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	2 749	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	0	25 000	25 000
TOIMINTAKULUT	-755 446	-752 615	-764 325	-739 756	-739 679	-714 742	-24 937	-751 628	-763 808
TOIMINTAKATE	-752 696	-727 615	-739 325	-714 756	-714 679	-689 742	-24 937	-726 628	-738 808

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Hallinnon tulosalue vastaa rakennetun ympäristön lautakunnan hallinnon järjestämisestä, ostolaskujen käsittelystä, toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja johtamisesta.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Järjestämme toiminnon taloudellisesti kestäväällä tavalla pysyen talousarvion antamassa kehyksessä. Kannamme vastuun meille annetuista tehtävistä. Parannamme henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista. Kehitämme omaa toimintaa asiakasystävällisemmäksi.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raahe	Tasapainoinen talous	Toteumaraportti	11 krt/v	
Osaajien Raahe: Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen	Riittävä perehdytys, koulutus ja ammattitaidon kehittäminen	Koulutuspäivät /hallinnon työntekijä	≥ 3 pv/hlö	
Yhteisöllinen toiminta	Myönteisen työilmapiirin kehittäminen	Henkilöstökyselyn indeksien parantuminen 2024 vs 2023	HTI ≥ 3.6	
Yhteisöllinen toiminta	Tiedonkulun parantaminen	Hallinnon kk-palaverit	11 krt/v	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Henkilöstö vastaa hallinnon toimivasta toteutuksesta. Toimintaympäristön ja käytettävien ohjelmistojen muutokset edellyttävät ammattitaidon ylläpitämistä ja koulutusta.

Haasteet: Toimistohenkilöstön vaihtuminen tulevina vuosina. Tehtävien perehdyttäminen uusille työntekijöille. Tehtävien uudelleenjärjestelyt.

520 Kuntatekniikka

Vastuuhenkilö: Kuntatekniikan päällikkö Mikael Yritys

Tilin nimi	TP	TA	TA raami		TA ulk+sis	TA ulk	TA sis	TS	TS
	2022	2023	2024	Lautakunta	2024	2024	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	2 663 345	2 343 699	2 323 199	2 383 199	2 383 199	1 807 557	575 642	2 383 199	2 383 199
TOIMINTAKULUT	-5 845 654	-5 829 560	-5 966 653	-6 164 097	-6 126 473	-5 378 111	-748 361	-6 225 750	-6 326 370
TOIMINTAKATE	-2 900 841	-3 194 861	-3 352 454	-3 489 898	-3 452 274	-3 279 554	-172 719	-3 551 551	-3 652 171

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kuntatekniikan tulosalue koostuu kolmesta yksiköstä, joita ovat kunnossapito- ja rakentaminen, konekeskus, sekä jätehuolto ja ilmanlaadun mittaus. Tulosalue vastaa liikenneväylien, yleisten alueiden ja ympäristön kunnossapidosta ja rakentamisesta. Tarkoituksena on turvata ja kehittää kulkumahdollisuuksia, kaupunkiympäristön viihtyisyyttä ja vastata jätehuollon toimintojen järjestämisestä. Konekeskus ja keskusvarasto tukevat toiminnan sujuvaa järjestämistä tulosalueella. Lisäksi tulosalueelle kuuluu talous- ja puistometsien hoito.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Turvallisen ja viihtyisän liikenneympäristön, puistojen sekä muiden virkistysalueiden hoito, ylläpito ja rakentaminen
2. Energiansäästötoimenpiteiden eteenpäin vieminen ja toteuttaminen
3. Jätehuollon toimintojen järjestäminen ja kehittäminen jätelain vaatimusten mukaisesti
4. Viestinnän kehittäminen sekä ulkoisesti ja sisäisesti
5. Digitalisaation mahdollistamien ratkaisujen hyödyntäminen toiminnan kehitystyössä

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sivovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Lasten ja nuorten Raahel	Leikkipuistojen rakentaminen ja peruskorjaus	Tehdyt peruskorjaustoimenpiteet / lisätyt leikkivälineet / vuosi	5 toimenpidettä / vuosi	
Hyvinvoinnin Raahel	Liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttaminen	Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toteutettu ratkaisu (hidaste / suojatiesaareke)	5 ratkaisua / vuosi	
Yhteisöllinen toiminta	Sujuva tiedotus työtoimenpiteistä ja arjen toiminnoista kaupunkilaisille. Tulosalueen	Laadittujen julkaisujen määrä vuodessa	24 julkaisua / vuosi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
	tunnettavuuden parantaminen ja lähestyttävyyden helpottaminen			
	Yhteistyön syventäminen ja yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen konserniyhtiöiden kanssa	Yhteisten tapaamisten lukumäärä	6 kertaa / vuosi / toimija	
Osaajien Raahe	Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäivien määrä / työntekijä	Koulutuspäivät 2 päivää / työntekijä / vuosi	
Vihreä siirtymä	Ulkovalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen	Vaihdettujen energiatehokkaiden valaisimien lukumäärä	200 valaisinta / vuosi	
Yritysten Raahe	Tasapainoinen ja järkevä oman työn ja tilaustyön suhde	Urakan aloituspalaverien määrä vuodessa	5 aloituspalaveria / vuosi	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tulosalueen tehtävät hoidetaan kuntatekniikan työntekijöiden toimesta Raahen kaupungin omistamalla konekalustolla täydennettynä yksityisten urakoitsijoiden tarjoamalla palveluilla. Nykyisellään kuntatekniikan organisaatio koostuu 27 htv:sta vakituisen henkilöstön osalta ja tätä täydennetään etenkin kesäaikaan kausityöntekijöillä.

Haasteet:

Oma työ on ollut kustannustehokasta kaluston ollessa ympärivuoden erilaisissa tehtävissä, mutta viime vuosien suurehko investointi, laajentuneet kunnossapitoalueet ja näihin nähden niukat henkilöresurssit ovat aiheuttaneet haasteita käytännön toiminnassa ja aikataulujen pitävyydessä. Osa asuinkaduista on huonokuntoisia ja odottaa korjausta. Korjausvelan kattamiseksi olisikin tarpeen kohdistaa toimenpiteitä tulevina vuosina olemassa olevien katujen peruskorjaukseen.

Sääolosuhteiden muutokset ovat lisänneet kunnossapidon tarvetta. Energian hinnan vaihtelut aiheuttavat vielä epävarmuutta määrärahojen riittävyyteen. Kuntasektorilla yleinen trendi on ollut

henkilöstön rekrytointiin liittyvät haasteet ja tämä koskettaa eläköitymis- ja poisjääntien tapauksessa myös Raaheta.

530 Liikuntapalvelut

Vastuhenkilö: Liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojala

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	921 352	928 626	917 076	980 300	980 300	916 700	63 600	980 300	980 300
TOIMINTAKULUT	-3 553 177	-3 868 025	-3 977 094	-4 077 663	-4 055 848	-3 672 236	-383 612	-4 104 945	-4 154 955
TOIMINTAKATE	-2 605 860	-2 939 399	-3 060 018	-3 097 363	-3 075 548	-2 755 536	-320 012	-3 124 645	-3 174 655

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset asukkaidensa liikkumiselle tarjoamalla liikuntapalveluita eri ikäryhmille. Tämä toteutetaan rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä jakamalla avustuksia ja tukemalla kansalaistoimintaa. Omalla toiminnallaan liikuntapalvelut lisää Raahen vetovoimaisuutta, viihtyvyyttä ja tunnettavuutta.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

- * Liikkumisohjelma 2029 toimii ohjaavana asiakirjana toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa
- * Liikuntapaikkojen turvallisuuden, tasokkuuden ja saavutettavuuden parantaminen
- * Kunto- ja terveystoiminnan, erityisryhmien liikunnan ja liikuntaneuvonnan kehittäminen. Ryhmäliikuntatarjonta on monipuolista matalalla kynnyksellä.
- * Kaupungin liikuntapalveluiden, liikuntajärjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen kaupungin toiminnassa
- * Sähköisen asioinnin ja palveluiden kehittäminen
- * Ulkoisen ja sisäisen viestinnän, menetelmien ja toimintatapojen parantaminen
- * Raahen tunnettavuus urheilu- ja liikuntakaupunkina kasvaa (vireä seura- ja kilpailutoiminta, menestys, urheilullinen menestys koetaan yhteisenä asiana)
- * Uuden tulosalueen myötä aikaisempien toimintojen yhdistäminen, tulosalueen selkiyttäminen ja toimintatapojen tehostaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sivovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Elinvoimainen Raaheta	Tasapainoinen talous	Toteumaraportti	11 krt / v	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Osaajien Raahe: Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen	Tarpeen mukainen sisäinen ja ulkoinen koulutus sekä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Koulutuspäivät /hlö Tyytyväisyyskysely (asteikolla 1–5)	2 pv / hlö Henkilöstötyytyväisyysindeksi 4 (v. 2023 3.8)	
Hyvinvoinnin Raahe & Lasten ja nuorten Raahe: Terveystyön ja hyvinvoinnin edistäminen laaja-alaisesti	Uuden liikumisohjelman käyttöönotto ja siinä olevien toimenpiteiden toteuttaminen	Liikkumisohjelma käyttöönotettu	Liikkumisohjelma 3kpl eri toimenpidettä toteutettu v. 2024 Toteutunut / Ei toteutunut → Tehdyt toimenpiteet	
	Nuorisopassin käyttöönotto, jolla nuoret pääsisivät liikkumaan edulliseen hintaan.	Nuorisopassin käyttöönotto.	Toteutunut / Ei toteutunut	
	Kehitämme liikunta- ja luontopaikkoja sekä lisäämme tietoisuutta niiden palveluista ja sijainnista	Viitajärven ulkoilureitin rakentaminen valmiiksi Pumptrackradan rakentaminen	Toteutunut / Ei toteutunut	
	Koululaisten uimataitoprosentin parantaminen yhteistyössä opetustoimen kanssa	Uimataitoprosentti ja osallistuvien määrä vrt. 2023	Uimataitoprosentti parantunut (v.2023 65 %, valtakunnallinen 55 %) Toteutunut / Ei toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Vihreä siirtymä	Kiinteistöjen ja suorituspaikkojen kunnossapito hyvällä tasolla, jossa turvallista liikkua	Energiankulutusten seuranta (sähkönkulutus)	Kuntokeidas Vesipekan sähkön kokonaiskulutus pienempi kuin v. 2023. Toteutunut / Ei toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Liikuntapalvelut vaikuttavat merkittävästi kaupunkilaisten hyvinvointiin ja kaupungin vetovoimaan.

Liikuntapalveluiden kehittäminen edellyttää suunnitelmallista toimintaa, jossa huomioidaan nykyresurssit ja tulevaisuuden liikuntatarpeet. Nykyinen liikuntapaikkainfra on kohtalaisella tasolla, mutta

vaatii kunnostustoimia vuosittain ja isoja investointimäärärahoja, jotta pystytään liikuntapaikkainfraa kehittämään kilpailukykyiselle ja asukkaiden toivomalle tasolle.

Lähivuosina korostuu energiansäästöratkaisut eri liikuntapaikoilla ja liikuntalajien muuttuvat olosuhdevaatimukset.

Kaikki toiminnot hoidetaan tulosalueen omalla henkilökunnalla. Tarvittaessa kaupungin sisäisenä työnä ja yksityisten urakoitsijoiden tarjoamilla palveluilla.

Haasteet: Mahdolliset määrärahaleikkaukset johtaa liikuntapaikkojen lakkauttamiseen sekä korjausvelan kertymiseen tuleville vuosille.

540 Tilahallinta

Vastuhenkilö: Tilahallinnan päällikkö Jari Näränen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	6 329 252	5 707 515	6 488 999	6 481 942	6 481 942	2 361 621	4 120 321	6 482 413	6 482 893
TOIMINTAKULUT	-7 410 581	-7 154 459	-7 412 279	-7 375 222	-7 268 838	-6 484 827	-784 011	-7 384 097	-7 503 942
TOIMINTAKATE	-1 081 329	-1 316 944	-793 280	-793 280	-686 896	-4 023 206	3 336 310	-801 684	-921 049

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tilahallinta vastaa Raahan kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen ja tilojen teknisestä kunnosta, käytön sujuvuudesta sekä kiinteistömäärän tuottavasta ja tehokkaasta käytöstä.

Tilahallinnan tulee tarjota Raahan kaupungin palvelutuotannolle turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat ja tilapalvelut.

Tilahallinta vastaa kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden toteuttamisesta.

Suunnittelukauden 2021 – 2023 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Teknisesti toimivat, turvalliset ja käyttäjätarpeisiin vastaavat toimitilat
2. Olemassa olevan kiinteistömäärän tehokas käyttäminen ja tarpeettomista tiloista luopuminen
3. Energiatehokkuuden huomioiminen uudisrakennus- ja saneeraushankkeissa, sekä olemassa olevan rakennuskannan ylläpidossa
4. Avoin, vuorovaikutteinen ja asiakkaan perustarpeet ymmärtävä asiakaspalvelunäkökulma

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2021
Lasten ja nuorten Raaha	Koulujen ja päiväkotien leikkikenttien kunnostaminen	Leikkikenttien kunnostaminen / vuosi	1 leikkikenttä / vuosi	
Vihreä siirtymä	Energiankulutuksen vähentäminen kouluilla ja päiväkodeilla	Vertailu vuoden 2023 toteutuneeseen kulutukseen	5 % matalampi kulutus vuonna 2024	
Osaajien Raaha	Henkilöstön koulutus ja osaaminen	Koulutuspäivien määrä / tilahallinnan työntekijä	2 koulutuspäivää / työntekijä	
Yhteisöllinen toiminta	Henkilöstön hyvinvoinnin takaaminen	Henkilöstön hyvinvointikyselyn perusteella	Hyvinvointikyselyssä saavutettu tulos korkeampi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2021
		saatu tulos henkilöstötyytyvä isyysindeksistä	kuin vuonna 2023	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tilojen käytössä tavoitellaan mahdollisimman korkeaa käyttöastetta. Tilat pyritään saamaan oman organisaation käyttöön tai ulkoiseen vuokraukseen ja purkukuntoisia rakennuksia puretaan suunnitelmallisesti.

Energian käytön tehostaminen ja seurannan kehittäminen on välttämätöntä kustannusten nousun kompensoimiseksi. Konkreettisenä toimenpiteenä ovat vuosittaiset rakennusautomaation ja talotekniikan parannukset sekä suurten rakennuksien valaisinjärjestelmien päivitykset, sekä toimenpiteiden seuranta.

Olemassa olevan rakennuskannan kunto ja korjaustarve kartoitetaan riittävän pitkälle tulevaisuuteen, jolloin saavutetaan hyvä ennustettavuus tuleville kustannuksille.

550 Ateria- ja puhtauspalvelut

Vastuhenkilö: Palvelupäällikkö Riitta Pekkala

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	6 941 372	5 574 045	5 901 674	5 853 808	5 846 394	440 017	5 406 377	5 831 360	5 831 360
TOIMINTAKULUT	-7 279 120	-5 539 647	-5 702 732	-5 791 683	-5 791 682	-5 542 486	-249 196	-5 878 331	-5 969 191
TOIMINTAKATE	-337 557	34 398	198 942	62 126	54 712	-5 102 469	5 157 181	-46 971	-137 831

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Ateriapalveluiden tehtävänä on tarjota ravitsemussuositusten mukaisia maukkaita, terveellisiä ja taloudellisesti tuotettuja aterioita asiakkaillemme. Tuotamme ateriapalvelut kaupungin päiväkotien ja koulujen sekä Raahen alueen koulutuskuntayhtymän asiakasryhmille. Ateriatuotanto on keskitetty kolmeen alueelliseen tuotantokeittiöön ja kahteen valmistuskeittiöön. Palvelukeittiöitä on yhteensä 20 ja jakelupisteitä 3.

Puhtauspalvelujen tehtävänä on turvata asiakkaidemme toimitilojen riittävä puhtaus, joka tuo työskentely-ympäristöön viihtyisyyttä ja terveyttä edistävää hygieenisyyttä. Tuotamme puhtauspalveluita kaupungin koulujen, päiväkotien, virastojen, kulttuuri- ja nuorisotoimen ym. kiinteistöjen palvelutarpeisiin. Siivottavaa pinta-alaa on n 85 200 m² joista ostopalveluna hankittava osuus on n. 5240 m². Kaikessa ateria- ja puhtauspalvelutoiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelun näkökulma.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Asiakslähtöisesti toimiva laadukas ja kustannustehokas ateria- ja puhtauspalvelun yksikkö
2. Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa palveluasiakkaan hyvinvoinnin edistämiseksi
3. Henkilöstön hyvinvoinnin ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen
4. Vastuullinen ateria- ja puhtauspalvelun toiminta ja toimitilojen tulevaisuuden suunnittelu

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Yhteisöllinen toiminta	Toimivat ja tarkoituksen mukaiset palveluprosessit Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa	Palvelukuvaukset ja -sopimukset ajan tasalla Asiakasedustajien yhteistyötapaamiset Asiakastyytyväisyyskyselyt	On tehty 2 krt/ vuosi 1-3 vuoden välein eri asiakasryhmille, on tehty.	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Tasapainoinen talous	Kustannustehokkuus, jossa resurssiviisuus henkilössä ja tuotannon muissa kustannuksissa	Henkilöstömäärä /asiakkaat tai/siivottavat neliöt €/suorite, €/m2	Asetetut tehokkuustavoitteet saavutettu	
Lasten ja nuorten Raahe	Varhaiskasvatusten ja opetuksenpalvelut toimivat suositusten mukaisesti Palveluiden toiminnalliset ja tekniset laatumääritykset on tehty käytäntöön.	Toimipisteiden palveluiden laadun seuranta säännöllistä ja dokumentoitua	Yhtenäiset laatutavoitteet saavutettu	
Hyvinvoinnin Raahe	Ateria- ja puhtauspalvelut tukevat asiakkaiden hyvinvointia	Moniammatillinen asiakasyhteistyö toimii ruokakasvatukseen ja toimintaympäristön hygienian edistämiseksi.	Moniammatillinen ruokakasvatustyöryhmä koordinoi ruokakasvatukseen toteutumista. Toimitilojen siivottavuutta hallitaan yhteistyössä.	
Osaajien Raahe	Ammatillisesti osaava, hyvinvoiva henkilöstö, jotka aktiivisesti osallistuvat kehittämiseen, koulutukseen ja hyvinvointia tukevaan toimintaan	Kehityskeskustelut Yhteistoimintatyöyhteisöhuollolla Koulutukseen osallistuminen	1 krt / vuosi Tiimikohtaiset huoltamotapaamiset 2 krt/ vuosi Koulutuspäivä/henkilö	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Vihreä siirtymä	Vastuullisuus kaikissa hankinnoissa. Ruokahävikin hallinta suunnitelmallista. Palvelujen tuotantomenetelmät ympäristöystävälliset.	Kotimaisuus ja ympäristöystävälliset tuotteet ohjaavat ostamista. Toimipisteiden hävikkimittaukset ohjaavat ateriatuotantoa. Tuotannon ekologisuus.	Kotimaisuus % Hävikkimittaukset toimipisteissä tehty. Työohjeissa huomioitu ekologiset työskentelytavat.	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Ateria- ja puhtauspalveluiden palvelutuotannon onnistumisen edellytyksenä ovat toimivat työvälineet ja työtilat, jotka mahdollistavat toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset palveluprosessit. Palveluja tuotetaan vastuullisesti suositusten mukaisesti varhaiskasvatuksen ja opetuksen ydinpalvelua tukien. Palvelutuotannon tärkein resurssi on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä yhteistyö henkilöstön, asiakkaiden ja eri sidosryhmien kanssa. Palvelutoiminnan kehittäminen on jatkuvaa, jota edistetään työyhteisöjen voimin erityisesti johtamisen menetelmiä vahvistaen. Lisäksi otetaan suunnitelmallisesti käyttöön uusia sähköisiä välineitä ja luodaan palvelutuotannolle mittareita asiakastyytyvyyteen, ja laadunvalvontaan ja kustannuseurantaan.

Asiakkaiden hyvinvointia edistävä ruokakasvatustyö vaatii lisää resurssia toiminnan kehittämiseen ja sen toteuttamiseen käytännössä.

Jatketaan koulutusyhteistyötä alan oppilaitosten kanssa oman ja tulevan henkilöstön osaamisen turvaamiseksi. Tehdään vastuullisesti yhteistyötä työllisyshoidon ja muiden sektoreiden kanssa mielekkäiden työtehtävien ja urapolkujen tarjoamiseksi.

Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi tarvitaan ennakoivaa koulu- ja päiväkotiverkon tarpeisiin nojaavaa keittiöverkkosuunnittelua.

560 Maankäyttö ja mittaus

Vastuuhenkilö: Kaupungeedeetti Mikko Moilanen

Tilin nimi	TP 2022	TA 2023	TA raami 2024	Lautakunta	TA ulk+sis 2024	TA ulk 2024	TA sis 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	2 176 262	2 446 595	2 613 095	2 729 020	2 729 020	2 724 020	5 000	2 729 020	2 729 020
TOIMINTAKULUT	-864 589	-1 112 579	-1 173 518	-1 167 661	-1 167 661	-1 064 766	-102 895	-1 184 146	-1 200 892
TOIMINTAKATE	1 324 108	1 344 016	1 449 577	1 571 359	1 571 359	1 669 254	-97 895	1 554 874	1 538 128

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Maankäyttö ja mittaus vastaa kaupungin maapolitiikasta ja maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostuspalveluista ja kiinteistörekisterinpidosta asemakaava-alueella, kartta- ja paikkatietopalveluista ja niiden ylläpidosta, mittaus- ja kartoitustehtävistä sekä rakennuslupien ja -valvonnan mittauspalveluista Raahessa ja Siikajoella. Lisäksi ylläpidetään osin Siikajoen paikkatietoaineistoa.

Maankäyttö ja mittaus tekee suurelta osin kiinteistöjärjestelmään kuuluvia, sääöslähtöisiä tehtäviä. Palvelut ovat välttämättömiä menestyvän kaupungin toiminnassa. Paikkatieto- ja karttapalveluiden tilaustöillä tuetaan muiden muassa rakennushankkeiden sujuvuutta ja maankäytön suunnittelua. Lisäksi suoritetaan ja tarjotaan muita maankäytön palveluja kuten paikkatietoanalyyssejä ja ylläpidetään osoitejärjestelmää. Paikkatiedoilla ja kartoilla mahdollistetaan muiden muassa rakennushankkeiden sujuvuutta, maankäytön suunnittelua ja kaupungin päätöksentekoa.

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Monipuolisen ja riittävän teollisuus- sekä asuntotonttitarjonnan turvaaminen

Kaupungille tarpeettoman kiinteistöomaisuuden myynti

Paikkatieto- ja mittauspalvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti ja luotettavasti

Rakennusvalvonta- ja muiden mittausten nopea suorittaminen

Henkilöstöstrategia ja osaaminen: koulutus ja ammattitaidon ylläpito, työhyvinvoinnin vaaliminen

Menestyksellinen rekrytointi

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
<u>Yrittäminen/ Talous/hyvinvointi:</u> Monipuolinen ja riittävä tonttitarjonta	Asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tontteja on saatavilla kysyntää vastaavasti	Luovutettavat tontit: - yritystontit - asuintontit	> 1 kpl / vuosi > 10 kpl / vuosi	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
<u>Talous:</u> Kaupungin omaisuuden myynti	Kaupungille tarpeettoman kiinteistöomaisuuden vähentäminen	Kpl / vuosi	1 kohdetta / vuosi	
<u>Turvallisuus:</u> Paikkatietopalveluiden tuottaminen	Perusrekisterien ylläpito ja digitaalisten kartta-aineistojen tuottaminen	Digitaalisten kartta-aineistojen tilaukset ulkopuolisille toimijoille	70 kpl / vuosi	
<u>Kustannustehokkuus:</u> Mittauspalvelut kysyntää vastaavasti	Mittauspalvelut kysyntää vastaavasti	Mittaussuoritteita (työtilauksia) kpl / vuosi Erillisiä suoritteita	120 kpl / vuosi 150 kpl / vuosi	
<u>Osaaminen:</u> Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen	Rakennusmerkit-ty maastoon kolmen työpäivän kuluessa tilauksesta	Työtilauslomakkeen tiedot (lomakkeeseen merkitty tilauspäivä/merkitsemisspäivä)	Rakennuspaikka merkitty 3 työpäivän kuluessa tilauksesta	
<u>Hyvinvointi:</u> Henkilöstön hyvinvointi, koulutautuminen ja ammattitaidon ylläpito	Henkilöstön koulutusmahdollisuudet Porukkapalaverit	Koulutuspäiviä, vähintään 3 pvä/henkilö Yhteiset tapaamiset 6 krt v:ssa	Vähintään 3 pvä/henkilö 6 krt v:ssa	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupungin kehittyminen, yrittäminen, taloudellinen menestyminen ja asukkaiden hyvinvointi edellyttävät toimivaa maankäyttöä ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Toiminta on maapolitiikan, kantakartan ylläpidon, osoitteiden, kiinteistönmuodostustehtävien ja kiinteistörekisterinpidon osalta lakisääteistä ja jatkuvaa.

Kaupunkistrategian mukaan kaupungissa tulee olla riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tarpeisiin. Maankäyttö ja mittaus mahdollistaa suurelta osin kaupungin eri toimintojen tarvitsemat maankäyttöratkaisut.

Maaomaisuuden hallinta on osa Raahen elinvoimaa. Kaupungille käyttämättömäksi jäävän omaisuuden myyntiä jatketaan. Tarpeetonta omaisuutta myymällä vähennetään kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitokustannuksia.

Asiakaslähtöisillä paikkatieto- ja mittauspalveluilla ylläpidetään ajantasaista ja luotettavaa karttatietokantaa sekä tuetaan rakennushankkeiden sujuvaa toteuttamista. Lisäksi suoritetaan ja

tarjotaan muita maankäytön palveluja kuten paikkatietoanalyyssejä, joilla edistetään tiedolla johtamista. Luotettavat osoitteet ylläpitävät yhteiskunnan toimivuutta ja turvallisuutta. Tuotettua paikkatietoa jaetaan mahdollisimman kattavasti laajaan käyttöön.

Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen lisää asiakastyytyväisyyttä. Rakennusvalvontamittaukset ja paikkatietojen ylläpito Siikajoen kunnan alueella edistävät seudullista yhteistyötä.

Ammattitaidon ylläpitäminen ja uuden oppiminen jatkuvasti kehittyvässä mittausteknologiassa ja lainsäädännössä edellyttävät kouluttautumista. Maankäyttö- ja rakennuslain sekä kiinteistönmuodostamislain ja muun työssä sovellettavan lainsäädännön muutokset edellyttävät sääntelyn ajantasaista tuntemusta ja huolellista asioihin perehtymistä.

Lähiajan kehityskohteita ovat hallintosäännöstä seuraavat toimivallan delegoinnit tulosalueelle. Haasteena työvoiman saatavuus eli rekrytoinnin haasteet.

580 Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuhenkilö: Johtava ympäristötarkastaja Niini Tuikkanen

Tilin nimi	TP	TA	TA raami		TA ulk+sis	TA ulk	TA sis	TS	TS
	2022	2023	2024	Lautakunta	2024	2024	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	491 054	411 109	411 109	496 372	496 372	496 372	0	439 530	411 109
TOIMINTAKULUT	-756 743	-793 748	-806 181	-884 676	-884 676	-803 494	-81 182	-843 638	-822 503
TOIMINTAKATE	-264 614	-382 639	-395 072	-388 304	-388 304	-307 122	-81 182	-404 108	-411 394

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Rakennusvalvonnan tehtävinä Raahessa ja Siikajoella on:

- maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat ja niihin liittyvät viranomaiskatselmukset
- rakennetun ympäristön hoitoon liittyvä valvonta
- tietojen välittäminen Digi- ja väestötietovirastolle

Ympäristövalvonnan tehtävinä Raahessa ja Siikajoella on:

- ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa ja valvonta-asiat sekä usean erityislain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat
- osallistuminen kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa
- huolehtia kunnan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta
- ympäristön tilan seuraaminen

Suunnittelukauden 2024 – 2026 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Turvataan asukkaille terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Asiakaspalvelun ja oman toiminnan kehittäminen

Organisaation ammattitaitoa kehitetään, ylläpidetään ja työhyvinvoinnista huolehditaan

Kuntalaisten ja alueen toimijoiden ympäristötietoutta pyritään lisäämään

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2024

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Hyvinvoinnin Raaha	Ympäristökatselmuksen pitäminen määritellyllä alueella vuosittain	Katselmuksien määrä vuodessa	1 katselmus	
Yhteisöllinen toiminta	Palvelun parantaminen asiakkaille ottamalla käyttöön rakennusvalvonnan sähköinen tarkastusasiakirja	Sähköinen tarkastusasiakirja otettu käyttöön	Toteutunut	

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2024
Osaajien Raahe	Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäiviä / henkilö	Vähintään 3 pvä / henkilö	
Elinvoimainen Raahe	Tiedotetaan aktiivisesti kaupungin nettisivuilla	Tiedotteiden määrä vuodessa	Vähintään 5 kpl ympäristövalvonta ja 3 kpl rakennusvalvonta	
Vihreä siirtymä	Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Väliraportin valmistuminen syksyllä 2024	Toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Vuosittaisilla katselmuksilla edistetään alueen viihtyvyyttä ja turvallisuutta.

Palvelun ja viestinnän kehittämisen avulla pyritään toteuttamaan yrittäjäystävällisyyttä sekä Raahen yhteisöllisyyttä.

Henkilöstön koulutautuminen on tärkeää ammatillisen osaamisen kannalta jatkuvasti muuttuvien lakien ja vaatimusten vuoksi.

Haasteet:

Tulojen pitäminen tavoitteissa, koska lupien määrää ei voi ennakoita. Yleinen taloudellinen epävarmuus heikentää entisestään ennakoitavuutta.

Hakemusten ja töiden määrä ajoittain suurta, joka ruuhkauttaa käsittelyä ja voi näkyä käsittelyajoissa.

Ammattitaidon ja jaksamisen ylläpitäminen, koska lainsäädännössä tapahtuu isoja muutoksia, jotka vaativat perehtymistä ja asettavat uusia vaatimuksia valvonnalle.

INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2024 - 2026

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1010050 - Tietokoneohjelmistot								
1030	Investointihankinnat	95 000	215 000	215 000	195 000	75 000	75 000	60 000
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	95 000	215 000	215 000	195 000	75 000	75 000	60 000
10328 - Keskushallinnon toimialajärj.								
1030	Investointihankinnat	50 000	130 000	130 000	120 000	15 000	30 000	15 000
	Investoinnit	50 000	130 000	130 000	120 000	15 000	30 000	15 000
10329 - Kehittämiskesk. toimialajärj.								
1030	Investointihankinnat	10 000	50 000	50 000	25 000	10 000	10 000	10 000
	Investoinnit	10 000	50 000	50 000	25 000	10 000	10 000	10 000
10330 - Sivistyspalv. toimialajärj.								
1030	Investointihankinnat	10 000	10 000	10 000	25 000	10 000	10 000	10 000
	Investoinnit	10 000	10 000	10 000	25 000	10 000	10 000	10 000
10331 - Teknisen keskuksen toimialaj.								
1030	Investointihankinnat	10 000	10 000	10 000	10 000	25 000	10 000	10 000
	Investoinnit	10 000	10 000	10 000	10 000	25 000	10 000	10 000
10332 - Tietoturva								
1030	Investointihankinnat	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
	Investoinnit	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
1010060 - Muut aineettomat hyödykkeet								
1030	Investointihankinnat	70 000	0	0	70 000	0	70 000	0
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	70 000	0	0	70 000	0	70 000	0
103699 - Matkailun kehitt.suunn. toimen								
1030	Investointihankinnat	70 000	0	0	70 000	0	70 000	0
10INV	Investoinnit	70 000	0	0	70 000	0	70 000	0
1011001 - Maa- ja vesialueiden hankinta								
1030	Investointihankinnat	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
1034	Investointimyyntit	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	0	0	0	0	0	0	0
109708 - Maa- ja vesialueiden myynti								
1030	Investointihankinnat							
1034	Investointimyyntit	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
	Investoinnit	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
109709 - Maa- ja vesialueiden hankinta								
1030	Investointihankinnat	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
	Investoinnit	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
1011002 - Maa- ja vesial. parannusinvest								
1030	Investointihankinnat	121 000	130 000	130 000	95 000	95 000	245 000	95 000
1032	Investointiavustukset		-18 000	-18 000	0	0	0	0
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	121 000	112 000	112 000	95 000	95 000	245 000	95 000
103687 - Rannikko-Life-hanke								
1030	Investointihankinnat	6 000	5 000	5 000	0	0	0	0
1032	Investointiavustukset		-18 000	-18 000	0	0	0	0
	Investoinnit	6 000	-13 000	-13 000	0	0	0	0
103697 - Ruonanoja-vesistöhanke								
1030	Investointihankinnat	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
	Investoinnit	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
103698 - Kauneuskanava-vesistöhanke								
1030	Investointihankinnat	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
	Investoinnit	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
104019 - Tonttien kuntoon saattaminen								
1030	Investointihankinnat	35 000	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000
	Investoinnit	35 000	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000
104020 - Pilaantuneen maan kunnostus								
1030	Investointihankinnat	35 000	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
	Investoinnit	35 000	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
104026 - Tokolan teollisuustontti								
1030	Investointihankinnat	25 000	30 000	30 000	0	0	0	0
	Investoinnit	25 000	30 000	30 000	0	0	0	0
106051 - Raatihuoneen pihatyöt								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	150 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	150 000	0
1011161 - Muiden rakennusten uushankinta								
1030	Investointihankinnat	1 700 000	5 125 000	5 125 000	5 675 000	200 000	0	3 900 000
1032	Investointiavustukset		-375 000	-375 000	-375 000	0	0	-750 000
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	1 700 000	4 750 000	4 750 000	5 300 000	200 000	0	3 150 000
107826 - Vihannin liikuntasalin rak.								
1030	Investointihankinnat	500 000						
	Investoinnit	500 000						
107829 - Monitoimihalli Koivuluodon alu								
1030	Investointihankinnat	750 000	5 125 000	5 125 000	5 125 000	0	0	0
1032	Investointiavustukset		-375 000	-375 000	-375 000	0	0	0
	Investoinnit	750 000	4 750 000	4 750 000	4 750 000	0	0	0
107835 - Monit.talon ja liik.salin vs:n								
1030	Investointihankinnat	350 000	0	0	550 000	0	0	0
	Investoinnit	350 000	0	0	550 000	0	0	0
107836 - Pattasten alue koulun ja ls:n								
1030	Investointihankinnat	100 000						
	Investoinnit	100 000						
108235 - Harjoitusjäähallin rakentamine								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	100 000	0	3 900 000
1032	Investointiavustukset		0	0	0	0	0	-750 000
	Investoinnit		0	0	0	100 000	0	3 150 000
108236 - Jalkapallohalli Koivuluodon alue								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	100 000	0	0
	Investoinnit		0	0	0	100 000	0	0
1011162 - Muut rakennukset korjausinvest								
1030	Investointihankinnat	1 765 000	2 515 000	2 095 000	785 000	620 000	300 000	200 000
1032	Investointiavustukset	-75 000	-75 000	-75 000	0	0	0	0
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	1 690 000	2 440 000	2 020 000	785 000	620 000	300 000	200 000
108220 - Alpuan Hiihtomaja maal. ja kulunvalvonta								
1030	Investointihankinnat		0	0	25 000	0	0	0
	Investoinnit		0	0	25 000	0	0	0
108290 - Rännärin katsomon peruskorjaus								
1030	Investointihankinnat		0	0	60 000	0	0	0
	Investoinnit		0	0	60 000	0	0	0
106055 - Raahesali								
1030	Investointihankinnat	500 000	465 000	465 000	0	0	0	0
1032	Investointiavustukset	-75 000	-75 000	-75 000	0	0	0	0
	Investoinnit	425 000	390 000	390 000	0	0	0	0
106410 - Varikon toimistotilat								
1030	Investointihankinnat	800 000	1 400 000	1 400 000	500 000	0	0	0
	Investoinnit	800 000	1 400 000	1 400 000	500 000	0	0	0
107514 - Satulehdon päiväkodin laaj.								
1030	Investointihankinnat		30 000	30 000	0	0	0	0
	Investoinnit		30 000	30 000	0	0	0	0
107780 - Merikadun lukion peruskorj.								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	100 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	100 000	0
107809 - Harakkamäen koulu käyttövesire								
1030	Investointihankinnat	225 000						
	Investoinnit	225 000						
107810 - Harakkamäen koulun vesikattor.								
1030	Investointihankinnat		320 000	0	0	320 000	0	0
	Investoinnit		320 000	0	0	320 000	0	0
107831 - Kampusalueen rakennukset								
1030	Investointihankinnat		100 000	0	100 000	200 000	200 000	200 000
	Investoinnit		100 000	0	100 000	200 000	200 000	200 000

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
107930 - Hansatalon remontti								
1030	Investointihankinnat	100 000	200 000	200 000	100 000	100 000	0	0
	Investoinnit	100 000	200 000	200 000	100 000	100 000	0	0
107931 - Vanhan Raahan peruskorj.								
1030	Investointihankinnat	100 000						
	Investoinnit	100 000						
108210 - Hiihtomaja								
1030	Investointihankinnat	10 000						
	Investoinnit	10 000						
108250 - Koivuluodon urh.kentän varasto								
1030	Investointihankinnat	30 000						
	Investoinnit	30 000						
1011300 - Kiinteät rakenteet ja laitteet								
1030	Investointihankinnat	3 890 000	2 370 000	1 845 000	3 470 000	4 635 000	3 585 000	2 600 000
1032	Investointiavustukset	-413 000	-113 000	-63 000	-130 000	-265 000	-210 000	-60 000
1034	Investointimyyntit	0	0	0	0	0	0	0
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	3 477 000	2 257 000	1 782 000	3 340 000	4 370 000	3 375 000	2 540 000
108256 - Esteetön uimaranta								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	50 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	50 000	0
104165 - Täysmittainen tekonurmikenttä								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	50 000	800 000	0
1032	Investointiavustukset		0	0	0	0	-200 000	0
	Investoinnit		0	0	0	50 000	600 000	0
104162 - Pesäpallon juniorikentän peruskorjaus								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	60 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	60 000	0
103813 - Jokelan ulkoilureittitoimitus								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	10 000	10 000
	Investoinnit		0	0	0	0	10 000	10 000
104178 - Pumptrac ja skeittiparkin pk								
1030	Investointihankinnat		200 000	0	0	200 000	0	0
1032	Investointiavustukset		-50 000	0	0	-50 000	0	0
	Investoinnit		150 000	0	0	150 000	0	0
103511 - Peruskorjaus ja täydennysrak.								
1030	Investointihankinnat	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
	Investoinnit	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
103539 - Vanhan kaupungin katuymp. peruskorjaus								
1030	Investointihankinnat		100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
	Investoinnit		100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
103564 - Vt-8 järj. Kiiluntien risteys								
1030	Investointihankinnat	600 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
1032	Investointiavustukset	-300 000						
	Investoinnit	300 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
103566 - Liikenneturvallisuuden paranta								
1030	Investointihankinnat	150 000	150 000	150 000	0	0	0	0
	Investoinnit	150 000	150 000	150 000	0	0	0	0
103567 - Palontien liikenneturv. parant								
1030	Investointihankinnat	60 000	50 000	110 000	0	0	0	0
	Investoinnit	60 000	50 000	110 000	0	0	0	0
103568 - Ruikantien liikenneturv. paran								
1030	Investointihankinnat	90 000	30 000	30 000	0	0	0	0
	Investoinnit	90 000	30 000	30 000	0	0	0	0
103572 - Hakotaurin asemakaavan rak								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	150 000	100 000	100 000
	Investoinnit		0	0	0	150 000	100 000	100 000
103574 - Kaupunginlahdenrannan asemak.								
1030	Investointihankinnat	400 000	100 000	100 000	400 000	400 000	400 000	400 000
	Investoinnit	400 000	100 000	100 000	400 000	400 000	400 000	400 000
103622 - Puistojen rak. uusilla asuinal								
1030	Investointihankinnat	30 000	50 000	25 000	25 000	50 000	50 000	50 000
	Investoinnit	30 000	50 000	25 000	25 000	50 000	50 000	50 000
103626 - Elohopeavalaisimien muutt. LED								
1030	Investointihankinnat	30 000	30 000	0	0	15 000	15 000	15 000
	Investoinnit	30 000	30 000	0	0	15 000	15 000	15 000

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
103627 - Elohopeavalaisimien muuttamine								
1030	Investointihankinnat	200 000	200 000	100 000	250 000	250 000	250 000	250 000
	Investoinnit	200 000	200 000	100 000	250 000	250 000	250 000	250 000
103633 - Pyhtilänkaaren rakentaminen								
1030	Investointihankinnat	250 000	100 000	50 000	50 000	150 000	150 000	0
	Investoinnit	250 000	100 000	50 000	50 000	150 000	150 000	0
103637 - Ruottalon alueen rakentaminen								
1030	Investointihankinnat	30 000						
	Investoinnit	30 000						
103640 - Päällystystyöt								
1030	Investointihankinnat	350 000	350 000	250 000	350 000	350 000	350 000	350 000
	Investoinnit	350 000	350 000	250 000	350 000	350 000	350 000	350 000
103644 - Ouluntien, Saaristokadun ja Ra								
1030	Investointihankinnat		0	0	355 000	650 000	0	0
	Investoinnit		0	0	355 000	650 000	0	0
103646 - Rautatalon ympäristön kadut								
1030	Investointihankinnat	30 000	30 000	0	100 000	100 000	100 000	100 000
	Investoinnit	30 000	30 000	0	100 000	100 000	100 000	100 000
103647 - Hietakankaan alueen rak.								
1030	Investointihankinnat	65 000	0	0	300 000	150 000	150 000	0
	Investoinnit	65 000	0	0	300 000	150 000	150 000	0
103648 - Vilpantie-Kylmälahdentie rist.								
1030	Investointihankinnat	80 000	0	40 000	0	0	0	0
	Investoinnit	80 000	0	40 000	0	0	0	0
103649 - Liikennemerkkien uusiminen								
1030	Investointihankinnat	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
	Investoinnit	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
103673 - Mikonkarin lp Pjoen yl. silta								
1030	Investointihankinnat	15 000						
	Investoinnit	15 000						
103752 - Tievalot, makeavesijärj. yps,								
1030	Investointihankinnat	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
	Investoinnit	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
103770 - Kaava-alueiden täydennysrak.								
1030	Investointihankinnat	50 000	50 000	0	50 000	0	50 000	0
	Investoinnit	50 000	50 000	0	50 000	0	50 000	0
103804 - Lähiliikuntapaikkojen rakent.								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	130 000	0	130 000
1032	Investointiavustukset		0	0	0	-30 000	0	-30 000
	Investoinnit		0	0	0	100 000	0	100 000
103818 - Leikkipuistojen rakentaminen-peruskorja								
1030	Investointihankinnat	110 000						
	Investoinnit	110 000						
103830 - Yksitysteiden val. uusiminen								
1030	Investointihankinnat	65 000						
	Investoinnit	65 000						
103846 - Ulkokuntosali								
1030	Investointihankinnat	80 000	0	0	0	120 000	0	120 000
1032	Investointiavustukset		0	0	0	-30 000	0	-30 000
	Investoinnit	80 000	0	0	0	90 000	0	90 000
103928 - Laivurinkadun yleissuunn.								
1030	Investointihankinnat	20 000	20 000	0	0	20 000	0	0
	Investoinnit	20 000	20 000	0	0	20 000	0	0
103929 - Asematien ymp. parantaminen								
1030	Investointihankinnat	200 000						
1032	Investointiavustukset	-100 000						
	Investoinnit	100 000						
103950 - Vanhan kaup.katuyp.peruskorja								
1030	Investointihankinnat	100 000						
	Investoinnit	100 000						

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
103964 - Laitureiden peruskorjaus								
1030	Investointihankinnat		80 000	80 000	0	60 000	0	60 000
	Investoinnit		80 000	80 000	0	60 000	0	60 000
104159 - Koivuluodon yleisurheilukenttä								
1030	Investointihankinnat	30 000	0	0	300 000	750 000	0	0
1032	Investointiavustukset		0	0	-70 000	-130 000	0	0
	Investoinnit	30 000	0	0	230 000	620 000	0	0
104163 - Pattasten urheiluk. peruskorj.								
1030	Investointihankinnat	50 000	30 000	30 000	0	0	0	0
	Investoinnit	50 000	30 000	30 000	0	0	0	0
104190 - Koivuluodon tenniskenttien pk								
1030	Investointihankinnat		0	0	55 000	0	0	0
	Investoinnit		0	0	55 000	0	0	0
104191 - Maastopyör. pumptrack-rata								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	25 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	25 000	0
104192 - Kiertovesipumppujen uusiminen								
1030	Investointihankinnat	15 000						
	Investoinnit	15 000						
104193 - Padel-kentän rakentaminen								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	50 000	0
1032	Investointiavustukset		0	0	0	0	-10 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	40 000	0
104201 - Ulk.reitt. ja hiihtolat. perus								
1030	Investointihankinnat	20 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
	Investoinnit	20 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
104202 - Honganpalo-Tarpio ulk.reitti								
1030	Investointihankinnat		10 000	10 000	10 000	40 000	0	0
	Investoinnit		10 000	10 000	10 000	40 000	0	0
104203 - Haapajärven rengasr:n ulkoilur								
1030	Investointihankinnat		0	0	10 000	10 000	10 000	50 000
	Investoinnit		0	0	10 000	10 000	10 000	50 000
104204 - Minigolf-radan rakentaminen								
1030	Investointihankinnat		0	0	50 000	0	0	0
	Investoinnit		0	0	50 000	0	0	0
104590 - Ruottalon:n veneelaskup:n per								
1030	Investointihankinnat	30 000						
	Investoinnit	30 000						
104646 - Kuntoratojen valaisujärj. uus.								
1030	Investointihankinnat	50 000	0	0	0	50 000	50 000	50 000
	Investoinnit	50 000	0	0	0	50 000	50 000	50 000
104647 - Ollinkallion:n hiihtoaikukku								
1030	Investointihankinnat	330 000						
	Investoinnit	330 000						
104648 - Viitajärven ulkoilureittit.								
1030	Investointihankinnat	10 000	30 000	30 000	0	0	0	0
	Investoinnit	10 000	30 000	30 000	0	0	0	0
104652 - Jääurheilukenttien peruskorj.								
1030	Investointihankinnat	15 000	0	0	15 000	15 000	15 000	15 000
	Investoinnit	15 000	0	0	15 000	15 000	15 000	15 000
104693 - Kiilunt:n ja Jussin:n kosteik								
1030	Investointihankinnat	14 000	50 000	50 000	0	0	0	0
1032	Investointiavustukset	-10 000	-37 000	-37 000	0	0	0	0
	Investoinnit	4 000	13 000	13 000	0	0	0	0
104695 - Piehinkijoen kunnostustarvekar								
1030	Investointihankinnat	5 000	15 000	15 000	15 000	0	0	0
	Investoinnit	5 000	15 000	15 000	15 000	0	0	0
104697 - Tekoallas vesien säännöstelyh.								
1030	Investointihankinnat	6 000	15 000	15 000	20 000	0	0	0
1032	Investointiavustukset	-3 000	-11 000	-11 000	-10 000	0	0	0
	Investoinnit	3 000	4 000	4 000	10 000	0	0	0

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
107934 - Valaisinjärj. ja energiansääst								
1030	Investointihankinnat		0	0	75 000	100 000	100 000	100 000
	Investoinnit		0	0	75 000	100 000	100 000	100 000
107935 - Leikkivälineiden uusiminen								
1030	Investointihankinnat	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
	Investoinnit	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
108215 - Aurinkosähköjärj. Vesipekka								
1030	Investointihankinnat	60 000						
	Investoinnit	60 000						
108254 - Sauvonmäen ulkoilureittitoim.								
1030	Investointihankinnat	30 000	0	0	15 000	0	0	0
	Investoinnit	30 000	0	0	15 000	0	0	0
108255 - Uimarantojen peruskorjaus								
1030	Investointihankinnat	25 000	0	0	0	0	25 000	25 000
	Investoinnit	25 000	0	0	0	0	25 000	25 000
103528 - Mettalanmäki-Palokylä-Kt 88								
1030	Investointihankinnat		250 000	250 000	300 000	300 000	300 000	300 000
	Investoinnit		250 000	250 000	300 000	300 000	300 000	300 000
104689 - Mikonkarin laiturin uusiminen								
1030	Investointihankinnat		0	0	150 000	0	0	0
	Investoinnit		0	0	150 000	0	0	0
103671 - Rantasenjärven ja Saarelanjärven kunnost								
1030	Investointihankinnat		20 000	20 000	100 000	50 000	0	0
1032	Investointiavustukset		-15 000	-15 000	-50 000	-25 000	0	0
	Investoinnit		5 000	5 000	50 000	25 000	0	0
103973 - Kaupunginranta yhdyskuntatekn.								
1030	Investointihankinnat		30 000	30 000	0	0	0	0
	Investoinnit		30 000	30 000	0	0	0	0
103834 - Leikki puistojen rak.-perusk.								
1030	Investointihankinnat		70 000	50 000	70 000	70 000	70 000	70 000
	Investoinnit		70 000	50 000	70 000	70 000	70 000	70 000
107833 - Päiväkot. pihojen turvall. par.								
1030	Investointihankinnat		5 000	5 000	0	0	0	0
	Investoinnit		5 000	5 000	0	0	0	0
1011600 - Kuljetusvälineet								
1030	Investointihankinnat	20 000	150 000	150 000	90 000	255 000	0	0
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	20 000	150 000	150 000	90 000	255 000	0	0
105530 - Ajoneuvon hankinta Liikpalv.								
1030	Investointihankinnat	20 000						
	Investoinnit	20 000						
105531 - Traktori apulaitteineen								
1030	Investointihankinnat		0	0	90 000	0	0	0
	Investoinnit		0	0	90 000	0	0	0
106288 - Autojen hankinta								
1030	Investointihankinnat		150 000	150 000	0	55 000	0	0
	Investoinnit		150 000	150 000	0	55 000	0	0
105690 - Harja-auton hankinta								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	200 000	0	0
	Investoinnit		0	0	0	200 000	0	0
1011700 - Muut koneet ja kalusto								
1030	Investointihankinnat	754 000	773 000	523 000	470 000	200 000	565 000	200 000
1034	Investointimyynnit	-25 000						
	Investoinnit = valtuustoon nähden sitova	729 000	773 000	523 000	470 000	200 000	565 000	200 000
105532 - Jäänhoitokone traktoriin								
1030	Investointihankinnat		25 000	25 000	0	0	0	0
	Investoinnit		25 000	25 000	0	0	0	0
10309 - Sähköiset palvelut								
1030	Investointihankinnat	100 000	90 000	90 000	80 000	70 000	70 000	70 000
	Investoinnit	100 000	90 000	90 000	80 000	70 000	70 000	70 000
101800 - Kameravalvontajärjestelmä								
1030	Investointihankinnat	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
	Investoinnit	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
103683 - Pikkulahdenrannanpuiston rak.								
1030	Investointihankinnat	100 000	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000
	Investoinnit	100 000	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000
105522 - Mittauskaluston vaihto								
1030	Investointihankinnat	45 000	0	0	55 000	0	0	0
	Investoinnit	45 000	0	0	55 000	0	0	0

Rakennetunniste		Talousarvio 2023	Ltk:n esitys TA 2024	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
105850 - Tiehöylä								
1030	Investointihankinnat		0	0	0	0	365 000	0
	Investoinnit		0	0	0	0	365 000	0
106222 - Pyöräkone aurustusvarusteilla								
1030	Investointihankinnat	240 000	200 000	200 000	0	0	0	0
1034	Investointimyyntit	-25 000						
	Investoinnit	215 000	200 000	200 000	0	0	0	0
106225 - 3D päivitys pyöräkon ja tiehöy								
1030	Investointihankinnat	30 000						
	Investoinnit	30 000						
106228 - Kuorma-auton aura								
1030	Investointihankinnat		13 000	13 000	0	0	0	0
	Investoinnit		13 000	13 000	0	0	0	0
106239 - Traktorin niittokone								
1030	Investointihankinnat	15 000						
	Investoinnit	15 000						
106280 - Ilmanlaadun mittauslaitteisto								
1030	Investointihankinnat	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
	Investoinnit	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
107615 - Ateriatuot. laitehankinnat								
1030	Investointihankinnat	55 000	55 000	55 000	55 000	0	0	0
	Investoinnit	55 000	55 000	55 000	55 000	0	0	0
107827 - Vihannin liikuntasalin irt.								
1030	Investointihankinnat	124 000						
	Investoinnit	124 000						
108218 - Keilah:n pistelaskujärj. uus.								
1030	Investointihankinnat	20 000						
	Investoinnit	20 000						
103267 - Polttonesteiden jakelusäiliö								
1030	Investointihankinnat		200 000	0	100 000	0	0	0
	Investoinnit		200 000	0	100 000	0	0	0
106285 - Ympäristönhoitokone								
1030	Investointihankinnat		40 000	40 000	0	0	0	0
	Investoinnit		40 000	40 000	0	0	0	0
106286 - Varavoimakone								
1030	Investointihankinnat		50 000	0	50 000	0	0	0
	Investoinnit		50 000	0	50 000	0	0	0
106287 - Pyöräkone jäteasemalle								
1030	Investointihankinnat		70 000	70 000	0	0	0	0
	Investoinnit		70 000	70 000	0	0	0	0
1011704 - Muut aineelliset hyödykkeet								
1030	Investointihankinnat	25 000						
	Investoinnit	25 000						
104028 - Varvin paineviemärin siirto								
1030	Investointihankinnat	25 000						
	Investoinnit	25 000						
10INV - Investointiprojektit								
1030	Investointihankinnat	8 740 000	11 578 000	10 383 000	11 150 000	6 380 000	5 140 000	7 355 000
1032	Investointiavustukset	-488 000	-581 000	-531 000	-505 000	-265 000	-210 000	-810 000
1034	Investointimyyntit	-325 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
	Investoinnit	7 927 000	10 697 000	9 552 000	10 345 000	5 815 000	4 630 000	6 245 000

YHTEENVETO VUODEN 2024 MÄÄRÄRAHOISTA JA TULOARVIOISTA

Sitovuus: N = netto, B = brutto	Sitovuus N/B	Määrärahat 1 000 €	Tuloarviot 1 000 €
Käyttötalousosa			
10 Keskusvaalilautakunta	N	-99	
12 Tarkastuslautakunta	N	-85	
14 Kaupunginvaltuusto	N	-256	
16 Kaupunginhallitus	N	-6 533	
20 Kehittämislautakunta	N	-5 967	
30 Tulevaisuuslautakunta	N	-54 619	
50 Rakennetun ympäristön lautakunta	N	-6 692	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		62 815
Valtionosuudet	B		22 862
Rahoitustuotot ja -kulut	N		-320
Investointiosa			
Tietokoneohjelmistot	N	-215	
Muut aineettomat hyödykkeet	N		
Maa- ja vesialueiden hankinta	N		
Maa- ja vesialueiden parannusinvestoinnit	N	-112	
Muiden rakennusten uushankinta	N	-4 750	
Muut rakennukset korjausinvestoinnit	N	-2 020	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	-1 782	
Kuljetusvälineet	N	-150	
Muut koneet ja kalusto	N	-523	
Muut aineelliset hyödykkeet	N		
Osakkeet ja osuudet, sijoitukset	N		
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset	N		597
Lainakannan muutokset	N	-3 657	
Muut maksuvalmiuden muutokset			1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen		6	
Talousarvion loppusumma (1 000 €)		-87 454	87 454

KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEET VUONNA 2024

Raahen Energia Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön yhteiset toiminnalliset tavoitteet;

- Ohjauskaapeli- ja kuituverkon kehittäminen
- Osaamisen kehittäminen

Kaukolämpö;

- Lämmönjakelun toimitusvarmuuden kehittäminen
- Kaukolämpöverkon rakentaminen uusille kaava-alueille
- Runkolinjojen vahvistus
- Kaukolämmön lämmönsiirtokapasiteetin kasvattaminen
- Tulevaisuuden lämmöntuotannon esisuunnittelu jatkuu

Sähkö;

- Sähkön toimitusvarmuuden kehittäminen
- Muuntoasemien uusinnan jatkaminen
- Keskijännitekaapeleiden vianpaikannus- ja kunnonseurantajärjestelmän käyttöönotto
- 20 kV sähköverkon rakentamisen jatkaminen

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö sitoutuu maksamaan 336 375 euron osingon omistajalleen.
- Yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen sekä yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen.
- Yhtiö huolehtii sähkön ja kaukolämmön toimitusvarmuudesta.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
16 600 000 €	620 000 €	497 000 €	50 %	01.01.2024 11 007 000 € 31.12.2024 9 582 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

- Henkilöstön työkyvyn ja jaksamisen tukeminen
- Tavaraliikenteen kasvutavoite 2 % kolmen vuoden keskiarvosta (strategiassa 1-3%/v)
- Liikevaihdon kasvutavoite noin 3 % kolmen vuoden keskiarvosta
- Kiertotaloushankkeiden edistäminen Raahen alueelle
- Edistetään aluksen päästöttömän satamakäynnin toteuttamisen toimenpiteitä
- Edistetään bio- ja uusiutuvan energian jakelua satamassa asioiville kulkuvälineille
- Satama tarjoaa huippuunsa viritetyt palvelut terästeollisuuden logistiikkaan
- Satama on alueen johtava projektilastisatama
- Digitaalisuuden eteenpäin vieminen
- myönteinen tukipäätös EU:n CEF2-hankehakemukseen syvälaituri 3 rakentamiseksi
- Edistetään EU:n valintaa Raahen satamasta TEN-T ydinverkon satamaksi
- Sataman hankesalkun ja investointien toteuttamisen edistäminen omistajan vahvalla tuella
- SSAB:n kanssa teetetään yhteinen satamaselvitys Hybrit-aikaisesta liikenteenteestä; toiminnan ohjaus selvityksessä ilmenevien tarpeiden mukaisesti liikenteen sujuvoittamiseksi tulevana vuosina

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö sitoutuu maksamaan 52 400 euron osingon omistajalleen.
- Yhtiö myötävaikuttaa aktiivisesti toimintaympäristön teolliseen kehittämiseen.
- Yhtiö edistää sataman hankesalkun toteuttamista yhdessä omistajansa kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
7 070 000 €	-421 186 €	-407 186,23 €	15 %	01.01.2024 31 065 644 € 30.06.2024 30 915 644 € 31.12.2024 30 365 644 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahen Vesi Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Raahen Vesi Oy toimittaa asiakkailleen riittävästi hyvälaatuista pohjavettä, huolehtii jätevesien viemäroinnistä ja puhdistamisesta toiminta-alueellaan sekä hulevesien johtamisesta hulevesiviemärialueellaan siten, että palvelujen hinta on kohtuullinen, laatu viranomaismääräysten mukainen ja toiminta ympäristöä säästävää.

Vesihuoltoverkoston saneerausta tulisi tehdä riittävästi vuosittain. Vuosittainen veden vuotovesimäärä vesijohtoverkoston saneerauksessa on merkittävää. Jätevesiviemäriverkoston vuotovesimäärään vaikuttaa sadanta, eli jätevedenpuhdistamolle tulee ylimääräistä vettä prosessiin puhdistettavaksi. Jätevesiviemäriverkoston vuotovedet vaihtelevat merkittävästi sadannan ja tulvatilanteen mukaan. Jätevesiviemäriverkosto ja jätevedenpumppaamot kaipaavat saneerausta ja hulevesiviemäriverkoston laajentamisella saadaan sadevesiä pois jätevesiviemäriverkostosta. Pattijoen vesitornin ja vedenkäsittelylaitosten saneeraukset ovat merkittävimpiä yksittäisiä laitoksiin tehtäviä tulevaisuuden investointeja. Vesihuoltoverkostojen ja laitosten saneerauksen määrä ei ole riittävä turvaamaan tulevaisuudessa vesihuoltopalvelujen häiriötöntä toimintaa. Vuosittainen investointitarve olisi n. 3 000 000 €

- Saneeraus- ja uusinvestoinnit 1,3 milj. euroa.
- Lainoja lyhennetään 571 000 euroa.

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen sekä yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen.
- Yhtiö huolehtii vedenjakelun toimitusvarmuudesta.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
5,1 M€	623 000 €	498 000 €	26 %	01.01.2024 9 343 000 € 31.12.2024 8 772 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

- Käyttöasteen parantaminen
- Vuokrauskäyttöön kannattamattomien asuntojen ja kiinteistöjen myynti
- Energiatohokkuus ja -säästötoimenpiteiden toteuttaminen
- PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen kassavirralla
- Erityisryhmien asuttaminen, yhteistyön jatkaminen SPR:n kanssa
- Asuntojen markkinointi alueen suurhankkeiden tarpeita varten
- Taloudellisena tavoitteena pitkäaikaisen lainan lyhentäminen

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö pyrkii aktiivisesti osallistumaan tulevien elinvoimahankkeiden alueelle tuomien uusien asukkaiden asuttamiseen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Raahen Seudun Asuntosäätiön sekä alueella toimivien yritysten kanssa.
- Yhtiö osallistuu asuntopoliittisen ohjelman laatimiseen yhteistyössä kaupungin kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
5 570 000 €	340 000 €	340 000 €	5 %	01.01.2024 31 151 280 € 31.12.2024 30 380 794 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Toiminnalliset tavoitteet

- vuokrausaste pysyy nykyisessä tasossa
- korjausohjelmassa edetään kiinteistöjen kuntokartoitusten mukaan
- kiinteistöyhtiö säilyy itsenäisenä yhtiönä

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (0,5 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö osallistuu asuntopoliittisen ohjelman laatimiseen yhteistyössä kaupungin kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	Omavaraisuusaste %	Lainamäärä
699 000 €	- 46 500 €	0 €	8,0 %	01.01.2024 2 467 000 € 31.12.2024 2 336 500 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahen Seudun Asuntosäätiö

Toiminnalliset tavoitteet

Talouden tasapainottamistoimet jatkuvat

Asuntopoliittisen ohjelman laatiminen Raahen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Kiinteistö Oy Kummatin kanssa.

Asumisneuvojatoiminnan jatkaminen yhteistyössä kaupungin ja muiden vuokranantajayhteisöjen kanssa.

Asuntokannan pitäminen vuokrattavassa kunnossa siinä määrin kuin käytettävissä olevien resurssien perusteella on mahdollista.

Liikakapasiteetista (= tyhjistä asunnoista) eroon pääseminen (tyhjentämällä, purkamalla, myymällä).

Asuntojen markkinointi kaikkialle, mutta erityistä huomiota kiinnitetään tuulivoiman rakentajiin.

RSA:n kotisivujen uudistaminen.

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Säätiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Säätiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista.
- Säätiö pyrkii aktiivisesti osallistumaan tulevien elinvoimahankkeiden alueelle tuomien uusien asukkaiden asuttamiseen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Kiinteistö Oy Kummatin sekä alueella toimivien yritysten kanssa.
- Säätiö osallistuu asuntopoliittisen ohjelman laatimiseen yhteistyössä kaupungin kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
€	€	€	%	01.01.2024 € 15 518 887
4 884 000	-309 000	-309 000	3	31.12.2024 € 15 300 000

*) Omavaraisuusaste % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Toiminnalliset tavoitteet

- PTS päivitetty kaikkiin kiinteistöihin (tavoite 2024-2025)
- Asiakaskysely toimitilojen vuokralaisille
- Dokumentaatiojärjestelmän kehittäminen ja sovittaminen Hoivatalot Oy:n kanssa
- Hoivatalot Oy:n toiminnallinen yhteensovittaminen
- Kiinteistöjen energiatehokasta käyttöä optimoidaan kiinteistöjen muuttuvien kulujen alentamiseksi (tavoite 2023–2024)
- Vuotuisen kiinteistöjen kunnossapitosuunnitelman mukaiset työt toteutettu (pysyvä tavoite)
- Vuokrausaste on yli 80 %

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö huolehtii aktiivisesti yrityselämän toimitilojen saatavuudesta.
- Yhtiö tekee sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämiselityksen yhteistyössä kaupungin kanssa.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	Tilikauden voitto / tappio	*) Vakavaraisuus-tavoite %	Korollinen vieras pääoma
3 932 000 €	72 000 €	2 000 €	38 %	1.1.2024 18 500 000€ 31.12.2024 18 000 000€

*) Vakavaraisuutta osoittavana tunnuslukuna käytetään omavaraisuusastetta. Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnitelma - Kaupunginhallitus					
Vakinainen henkilöstö	TP 2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv	2026 Htv
Johtaminen ja omistajaohjaus	1,1	2,0	3,0	3,0	3,0
Hallintopalvelut	11,7	16,0	18,0	18,0	18,0
Talous ja rahoitus	1,6	3,0	3,0	3,0	3,0
Tietohallinto	4,2	4,0	6,0	6,0	6,0
Kaupunginhallitus, yhteensä	18,5	25,0	30,0	30,0	30,0

Henkilöstösuunnitelma - Kehittämislautakunta					
Vakinainen henkilöstö	TP 2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv	2026 Htv
Hallinto		0,3	0,3	0,3	0,3
Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys	20,7	8	3,5	3,5	3,5
Työllisyydenhoito (v. 2024 alkaen)			3,5	45,0	45,0
Kaavoitus	5,9	7	7,5	7,0	7,0
Raahen seudun kehitys	4,5	5,7	7,7	7,7	7,7
Kehittämislautakunta, yhteensä	31,1	21,0	22,5	63,5	63,5

Henkilöstösuunnitelma - Tulevaisuuslautakunta					
Vakinainen henkilöstö	TP 2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv	2026 Htv
Varhaiskasvatuspalvelut	174,7	173	173,0	173,0	173,0
Opetuspalvelut	266,4	282,7	282,7	282,7	282,7
Kulttuuripalvelut	28,1	29	29,0	29,0	29,0
Vapaa-aikapalvelut	33,6	33,1	33,1	33,1	33,1
Tulevaisuuslautakunta, yhteensä	502,8	517,8	517,8	517,8	517,8

Henkilöstösuunnitelma - Rakennetun ympäristön lautakunta					
Vakinainen henkilöstö	TP 2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv	2026 Htv
Hallinto	10,1	11	9,0	9,0	9,0
Kuntatekniikka	24,8	27	29,0	28,0	28,0
Liikuntapalvelut	33,6	39	39,0	38,0	38,0
Tilahallinta	16,8	22	23,0	23,0	23,0
Ateria- ja puhtauspalvelut					
<i>Ateriapalvelut</i>	63,1	42,2	41,5	41,5	41,5
<i>Puhtauspalvelut</i>	40,1	49,8	51,7	51,7	51,7
Maankäyttö ja mittaus	11,5	15	15,0	15,0	15,0
Rakennus- ja ympäristövalvonta	6,1	8	9,0	7,3	7,0
Rakennetun ympäristön lautakunta, yhteensä	206,0	214,0	217,2	213,5	213,2

Henkilöstösuunnitelma - koko organisaatio yhteensä					
Vakinainen henkilöstö	TP 2022 Htv	2023 Htv	2024 Htv	2025 Htv	2026 Htv
Kaupunginhallitus	18,5	25	30,0	30,0	30,0
Kehittämislautakunta	31,1	21	22,5	63,5	63,5
Tulevaisuuslautakunta	502,8	517,8	517,8	517,8	517,8
Rakennetun ympäristön lautakunta	206,0	214	217,2	213,5	213,2
Koko organisaatio, yhteensä	758,5	777,8	787,5	824,8	824,5